

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51-52 (1818-19) 1984 GRUODIS-DECEMBER 18 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Nebuvo jiems vietos...

VYSKUPAS

ANTANAS DEKSNYS

Pasaulyje gyveno moteris, kuri savyje nešiojo Gyvybių Kūrėjo siunčiamą žmogų į šį pasaulį. Jis turėjo užgimti labai nepatogių keliuonės metu. Toji moteris save vadino "Viešpaties tarnaitė", o jos vyras ir keliuonės palydovas buvo pramintas "teisingu žmogumi".

Deja, nei Viešpaties tarnaitė, nei teisingas žmogus mieste nebuvo vietos. Juo labiau nebuvo rasta vietos užiegos Tam, kuris turėjo ateiti į šį pasaulį. Nežiūrint tų nepalankių aplinkybių, Kūdikis, kuris pranašų buvo vadinamas Emanuel — Dievas su mumis, gimė ir gyveno mūsų tarpe.

Kristaus gimimo apmąstymas skatina mus giliau įsivelti ne tik į pavienio žmogaus, bet ir visos žmonijos gyvenimo tikslą žemėje.

Apaštalas Paulius rašė galatams: "Atėjus laiko pilnatvei, Dievas atsiuntė savo sūnų, gimusį iš moters, pavaldų įstatymui, kad atpirtų esančius įstatymo valdžioje ir kad mes įgytume išsūnybę" (Gal 4,5).

Tame "atsiuntime" į šį pasaulį glūdi daugiau, negu vadinamasis žmonijos atpirtimas. Dievo Sūnaus įsikūnijimas žmogiškoje prigimtyje turi ir kitą svarbų uždavinį, būtent žmonėms save patį apreiškinti kaip asmeninį Dievą. Apreikšti, kad Dievas nėra nesuvaldomos ir galingos gamtos jėgos, nėra žmonių rankomis padaryti stabai. Apreikšti taip pat, kad Dievas nėra žmonių jausmų bei fantazijos sukurti dievaizdai, kurie, kaip žmonės, gali neapkęsti, keršyti... Apreikšti, kad visatos Kūrėjas yra ne keršto, bet teisingumo Dievas; daugiau negu teisingumo — atleidimo ir meilės Dievas, į kurį žmogus gali kreiptis, tardamas: "Aba, Tėve" (Rom 8,15). Ir kaip Paulius galatams rašė: "Dievas atsiuntė savo Sūnų, kad mes įgytume Dievo išsūnybę" (Gal 4,5). Dievo Sūnus tapo žmogumi, kad žmogus per jį taptų Jo sūnybės dalininku.

Vienas vidurinių amžių rašytojas apie Kristų — Dievą yra parašęs, kad Kristuje apsiėmė mylintis Dievas, kuris yra mylimas, Dievas, kuris yra Meilė. Jis pakartojo, ką Jono evangelijoje skaitome: "O Dievo meilė pasireiškė mums tuo, jog Dievas atsiuntė į pasaulį savo viengimį Sūnų, kad mes gyventume per jį" (Jn 4,9).

Krikščionys, priimdami Senojo Testamento skelbiamą vieno Dievo supratimą ir įtikėdami Kristų kaip to amžinojo Dievo įkūnytą Asmenį žmogiškoje prigimtyje, praturtino tą pirmąjį supratimą ir paties Dievo sąvoką. Tautų kilnojimosi metu Europoje, subyrėjus Romos vakarų imperijai, nauji apaštalai misijonieriai išėjo skelbti Kristaus, gimusio Betliejuje. Jis, priimtas į žmonių namus ir naujų valstybių viešąjį gyvenimą, sušvelnino ir pakeitė žiaurios tų tautų papročius. Europa tapo krikščioniška ir sukūrė aukštą europinę kultūrą bei civilizaciją, kurios vaisiais tebesinaudoja ir kiti kontinentai.

Viešai skelbiama, kad mūsų amžiuje kai kurie žmogai vartą nukrikščionius, paslapčiai, kad kai kurios tautos save tik iš paveldėjimo tokiomis belaidydoms, neberanda vietos pas save Gimusiam Betliejuje. Kristus stumiamas iš viešo gyvenimo, nes jis nepageidaujamas ten, kur žmogus panorą gyventi be Dievo arba kuris vardan laisvės nori pažinti blogį patį į blogio liūną save įklampindamas. Tai, ką Jonas skelbė pirmųjų amžių krikščionims, kurie buvo pagoniškų papročių įtakoje, tinka ir mūsų laikų krikščionims. Jis rašė: "Mes žinome, kad Dievo Sūnus yra atėjęs ir suteikęs mums nuovokos, kad pažintume Tikrąjį. Ir mes esame Tikrajame, Jo Sūnuje Jėzuje Kristuje. Šitas yra tikrasis Dievas ir amžinasis gyvenimas."

Paskutinis perspėjimas: "Vaikeliai, sergėkite save nuo stabų!" (1 Jn 5, 20-21).

Lietuvių Kalėdos Betliejuje

KAZYS MILERIS

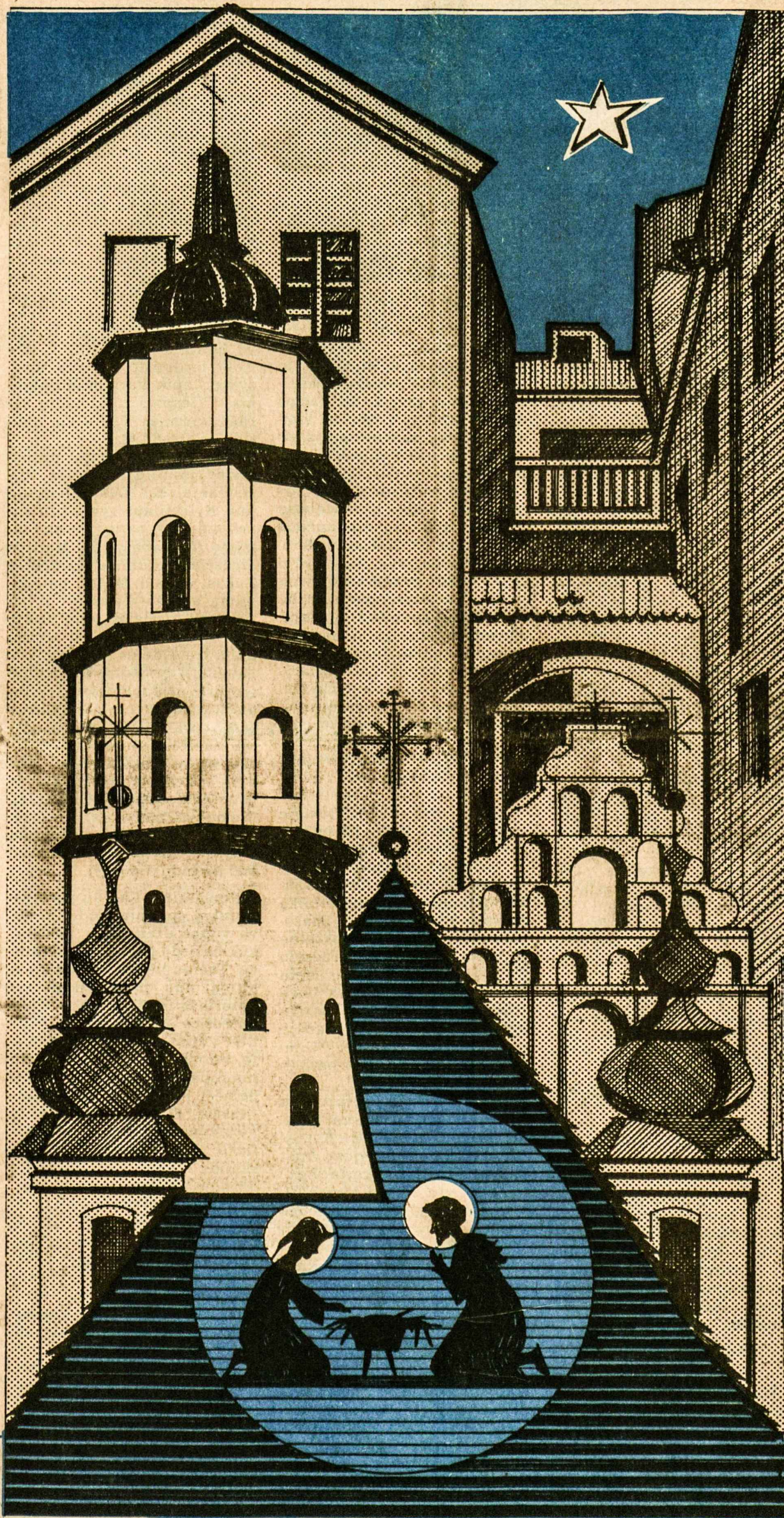
Kalėdos Betliejuje švenčiamos per ištisus metus. Į tą 30.000 arabais apgyventą Judėjos miestelį, kurį 1967 m. Izraelis atsiėmė iš Jordano, kasdien atvažiuoja vis nauji būriai žmonių. Atvykę iš įvairių pasaulio kraštų, jie atšventina Kristaus gimimą, giedodami džiugias kalėdines giesmes, atnešdami aukas, giliai susikaupdami ir jautriai pergįvendami Kūdikio Jėzaus gimimą.

Mūsų ekskursija Kalėdas ten atšventė 1984 m. kovo 9 d. Vos atsikratę įkryrių prekiautojų, mes — torontiškių būrelis — saulėta penktadienio rytą per aikštę skubėjome į Jėzaus gimimo baziliką Bernelių Mišioms. Didelį aikštės plotą buvo sau atsivėręs policijos dalinys. Kitoje pusėje stovėjo ekskursijų autobusai, o likęs plotas buvo pristatytas automobilių. Tad aikštėlė neatrodė tokia, kokia ji rodoma atvirukuose. Per siaurą ir žemą angą sulindome į šią garsiąją šventovę, pastatytą dar IV š. Romos imperatoriaus Konstantino I. Tos žemos įėjimo durys, aiškinama, buvo įrengtos tam, kad anais laikais žmonės negalėtų į šventyklą įsivesti gyvulių.

Didelė ir graži bazilika, bet ir tą, kaip ir visas Šv. Žemės žymiasias šventoves, yra pasidalijusios kelios konfesijos. Šią turi armėnai, graikų ortodoksai ir katalikai. Mūsų pamaldos turėjo būti Grotoje. Tad siaurais ir vingiuotais akmenų laiptais nusileidome į požemį, kuriame sidabrine žvaigžde grindyse yra pažymėta Kristaus gimimo vieta. Šalia altorių, primenantis Kūdikio Jėzaus prakartėlę. Prie jo mūsų ekskursijos kunigai atnašavo Bernelių Mišias, pasakė Kalėdų pamokslą, o mes giedojome "Sveikas, Jėzau gimusi" ir kitas kalėdines giesmes.

Mūsų įprastas Kalėdų švenčių nuotaikas per tą trumpą laiką gal ir negalėjai taip staiga susidaryti. Juk mums Kalėdas Š. Amerikoje į galvą kala ištisą mėnesį prekybininkai su skambia kalėdine muzika, nuolatiniu giedojimu ir įvairiomis šviesomis. Kitas gal labiau būtų pajutęs tą nuotaiką ištrūkęs iš tos ekskursinės spūsties ir nuėjęs į laukus stebėti avių bandą varinėjančio piemenėlio.

Bet tave kažkas verčia susimąstyti. Juk tai čia tas Žemės (Nukelta į 3-čią psl.)

Šventoji naktis pavergtos Lietuvos širdyje - dabartiniame Vilniuje Dail. Rita Bulovaitė-Kvedarienė

D. MICKUTĖ-MITKIENĖ

Amžių žodis

Anuo istoriniu metu,
Žmonės du
iškeliavo į Betliejų.
Neskaiciavo valandų —
ėjo,ėjo,ėjo...
Velus vakaras artėjo.
Greit rasa užkris.
Po tos keliuonės, po ilgos,
jie bėdė daugelio duris —
nebuvo užiegos!
Ir tarė vyrui Moteris:
man jėgų jau neužtenka,
negaliu...
— Miela Miriam, duok ranką,
dar paiekim šiuo keliu.
Va, tvartelis!
Atvira anga —
tai ir bus mum užiega.

Valandėlė neilga
ir... Amžių Žodis,
ne žaibu žemėn skrodė —
Kūdikėliu pasirodė!

Ir staiga —
Žvaigždė!
Niekad nematyta,
ir nauja
Ši vidurnaktį nušvito
danguje.

Mato piemenys ir spėja —
Kas tai bus?
Baltas angelas atskrieja
nuostabus.
Ir iš snaudulio juos kelia
kilt ir žengt —
Dievui, Kūdikui, Karaliui
nusilenkt.

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

Šypsniš

Pragysta lapšio lingė
gražiausia giesmė iš visų!
Suklaupia debesys
balto tyloj,
žvaigždžių rasa
laukus apdengia.
Visuos keliuos
melsvoj padangėj
ir širdy,
tik spindi, aid, spengia.
Pušys vėduoklėmis mojuoja,
Šiurena eglės krinolinais.
Ištiesęs beržas baltą stulą,
palaidotiems be karsto,
maldas kalbėti ima.
Speigų baltam rate
Vaikelis šypsos...
Pragysta lapšio lingė,
suskamba giesmės visos.

Kristaus gimimo tikrovė

DON BASHAM

Šv. Rašto ištraukos apie mūsų Išganytojo gimimą yra labai reikšmingos, tačiau atrodo, kad už jų slypi dar daugiau minčių, negu mes pastebime. Jėzaus gimimo aprašymai atskleidžia reikšmingas pamokas apie gyvenimą. Tos dienos ir savaitės, kurios vedė į Jėzaus gimimą, mums kalba ne tik apie viltį, tikėjimą, meilę, laukimą ir džiaugsmą bet ir apie sunkumus, pasiaukojimą, baimę, nesupratimą, pavydą, net žmogžudystę.

Kalėdų aprašymuose mes randame penkias pamokas, į kurias verta šiandien atkreipti dėmesį.

Šeimos reikšmė

Pirmiausia Kalėdos mums primena, kad šeima yra svarbus dalykas Dievo plane. Nuo pat pasaulio sukūrimo Dievas nusprendė panaudoti šeimą, kad žmonės paruoštų savo karalystei. Net kai pirmoji šeima — Adomas ir Jieva Dievą apvyklė, Jis savo plano neatsisakė. Jis ir toliau tęsė savo darbą per šeimas. Senajame Testamente matome, kaip Dievas veikė per šeimas. Kai atėjo laikas atpirti nusidėjusį žmogų, Dievas pasiryžo tai padaryti per šeimą. Jis pasirinko Juozapą ir Mariją savo Sūnaus atsiuntimui.

Mes matome, kad nuo pat pasaulio sukūrimo, kai Dievas norėdavo ką nors ypatingo padaryti šioje žemėje, pasirūpindavo, kad gimtų kūdikis. Izraelio tautoje Jis paruošdavo vadus, kurie gimdavo Jo parinktoje šeimoje. Juos ten išaugindavo ir paruošdavo savo planų vykdymui.

Ar nereikia stebėtis Dievo pasitikėjimu šeima? Jis patikėjo savo Sūnų porai, kuri niekad vaikų neturėjo ir kuri tik svajojo apie šeimą. Dievo planuose šeima turi didelę reikšmę.

Nereikšmingi žmonės

Antra Kalėdų pamoka mums yra ta, kad dažnai patys nereikšmingiausi, "mažieji" žmonės Dievo plane tampa svarbiausiais. Dievas į viską žiūri kitaip negu žmogus. Kam angelas pirmiausia pranešė apie Jėzaus gimimą? Paprastai piemenims. Jie pirmieji išgirdo angelų giesmes "Garbė Dievui aukštybėse". Atrodo, kad toks svarbus įvykis būtų turėjęs pirmiausia būti praneštas pasaulio valdovams, visiems galiūnams aukštuosiuose rūmuose.

Dievo planas panaudoti "mažus" žmones pasireiškia ir Marijos pranašystėje, kai ji apilanko Elzbietą, Jono Krikštytojo motiną: "Jis parodo savo rankos galybę ir išsklaido išdidžios širdies žmones. Jis numeta galiūnus nuo sostų ir išaukština mažuosius" (Luko 11, 51-53).

Kai mes galvojame apie savo menkavertiškumą, turėtume prisiminti, kad Dievas turi svarbią paskirtį šios žemės mažiesiems, nereikšmingiesiems žmonėms. Kalėdos kaip tik mums primena, kad Dievas atėjo į šį pasaulį tokioje paprastoje aplinkoje per labai paprastus žmones. Tai rodo, kad Dievas išaukština mažuosius.

Dievo pasirinktųjų sunkumai

Trečioji pirmųjų Kalėdų pamoka yra kaina, kurią moka tie, kuriuos Dievas pasirenka. Kristaus gimimą mes išivaizduojame kaip ramią prakartėlę ir nerūpestingą momentą. Tačiau taip nebuvo.

Tai buvo sunkus ir audringas laikotarpis.

Pavyzdžiui, Marija. Šv. Raštas apie ją daug nekalba, tik tiek, kad ji buvo jauna mergaitė, susižiedavusi su Juozapu, kuris buvo stalius Nazarete. Staiga, jiems besiruošiant vestuvėms, pasirodo angelas ir jai sako: "Štai tu pradėsi išsiesti ir pagimdysi sūnų, kurį pavadinsi Jėzumi. Jisai bus didis ir vadinsis Aukščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas duos jam jo tėvo Dovydo sostą; jis viešpataus Jokūbo namams per amžius, ir jo viešpatavimui nebus galo" (Luko 1, 31-33).

Marija nebuvo dar ištėkėjusi, ir štai ji laukia kūdikio. Ką pasakys kaimynai? Juo labiau — ką Juozapas? Nors ji jautė tą Dievo malonę, kad ji buvo specialiai tokiam svarbiam tikslui išrinkta, tačiau jai reikėjo skaitytis su tikrove ir praktišku gyvenimu. Reikėjo susitikti su savo šeima, su draugėmis ir, svarbiausia, paaiškinti Juozapui. Bet tai dar ne viskas — galų gale ji matė savo sūnų ant kryžiaus. Dievo pasirinktieji visada turi mokėti didelę kainą.

Tą patį matome ir Juozapo gyvenime. Mato Evangelijoje skaitome: "Jėzaus Kristaus gimimas buvo toksai. Jo motina, Marija, buvo susižadėjusi su Juozapu; dar nepradėjus jiems kartu gyventi, Šventajai Dvasiai veikiant, ji tapo nėščia. Jos vyras Juozapas, būdamas teisus ir nenorėdamas daryti jai nešlovės, sumanė ją atleisti" (Mt 1, 18-19).

Mes nežinome Juozapo agonijos ir rūpestio per tą visą laiką. Neaišku net, kiek ta nežinia užtruko. Šv. Rašte tik pasakyta: "Kai jis nusprendė taip padaryti" (Mt 1, 20). Tik tada jam pasirodė angelas. Tas apsisprendimo laikotarpis jam buvo sunkus. Tačiau Dievas turėjo savo tikslą. Jis norėjo Juozapą paruošti tėvystei. Juozapui reikėjo atsisakyti savo išdidumo, tapti maldos žmogumi ir išmokyti pasitikėti Dievu. Vėliau reikėjo pakelti visus sunkumus, kai Erodas norėjo nužudyti kūdikį ir reikėjo rūpintis Marija. Ką Dievas pasirenka, tam reikia mokėti didelę kainą.

Gyventi tikėjimu

Ketvirta pamoka — Dievo pasirinktiesiems reikalingas tvirtas tikėjimas. Laiško žydams 11 skyrius kalba apie tikėjimą. Autorius pabrėžia, kad "be tikėjimo neįmanoma patikti Dievui" ir kad "tikėjimas laiduoja mums tai, ko vilimės, atskleidžia tikrovę, kurios nematome". Po to autorius išvardina visus Senojo Testamento herojus, parodžiusius tvirtą tikėjimą.

Į tų herojų eilę tikėtų ir Kalėdų asmenys. Tikėjimu remdamasis Juozapas priėmė Mariją kaip savo žmoną. Tikėjimu vedami piemenys paliko savo bandas. Išminčiai tikėjimu skatinami sekė žvaigždę į Betliejų. Simeonas ir Ona tikėjimu gyveno, laukdami gimtančio Mesijo.

Vienintelis žmogus Kalėdų istorijoje, kuris neatsivėrė tikėjimui, buvo Erodas. Kai tik jis išgirdo apie Jėzaus gimimą, pajuto grėsmę. Jis liepė išminčiams surasti kūdikį ir grįžtant jam pranešti, kad jis galėtų jį pagarbinti. Tačiau jis ne pagarbinti norėjo, o jį nužudyti.

Erodas reagavo, kaip ir kiekvienas žemiškas karalius, kuris bijo prarasti savo karūną. Mes smerkiame Erodą dėl jo (Nukelta į 3-čią psl.)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmė — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly.

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

1984 metų gruodis

Ontario gyventojų ir vyriausybės vardu siunčiu nuoširdžius linkėjimus visiems jūsų skaitytojams švenčių proga.

Kalėdos yra metas susirinkti šeimos nariams, draugams ir dalintis švenčių tradicijomis bei džiaugsmais. Tai irgi metas suartėjimo tautų ir tikybių, iškeliant kalėdinę taikos dvasią ir gerą valią.

Jei tokia dvasia įsitvirtintų visos žmonijos širdyse ir mintyse, galėtume nutiesti gijas broliškumo, kuris yra viso pasaulio taikos pagrindas.

Svėsdami šias kalėdines dienas, tikiuosi, neužmiršime dėkoti už turimą palaimą bei kartu pasiryžti, kad Kanada ir toliau būtų pagalbos, teisingumo tolerancijos ir galimybių šalis visiems.

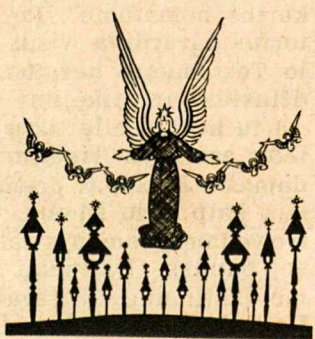
Kiekvienam iš jūsų reikiu savo dėkingumą už jūsų pilietišumą, kuris sustiprina ir praturtina mūsų provinciją. Taip pat linkiu džiugių Kalėdų, laimingų ir gerovės pilnų naujų metų.

William H. Hains

KLB Toronto
apylinkės valdyba
nuoširdžiai
sveikina

Lietuvių Bendruomenės narius ir nares,
linkėdama giedrų Kalėdų švenčių ir
viltigų 1985 metų Lietuvos laisvinimo
veikloje —

KLB Toronto apylinkės valdyba

**Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų
proga
nuoširdžiai
sveikiname**

visus Kanados lietuvius, krašto tarybos atstovus,
Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkių valdybas, brolius ir seseris pavergetoje Tėvynėje ir
laisvame pasaulyje. Linkime išvermės bei ryžto

kovoje ir darbuose už Tėvynės laisvę —

**KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
KRAŠTO VALDYBA**

Piemenėliai kviečia į Betliejų (Lk 2, 1-20)

KUN. PROF. ANTANAS RUBŠYS

Bendrijos tikėjimo kraitis apima du Kalėdų — Jėzaus kūdikystės pasakojimus. Mato ir Luko Evangelijos pradeda pasakojimą apie Jėzų — Dievo Sūnų ir Mesiją Jėzaus gimimu iš Mergelės (Mt 1-2; Lk 1-2). Kūdikystės pasakojimai yra Kalėdų skaitiniai. Krikščionys juos labai brangina.

Luko pasakojimas apie edžias — Praktelę ir piemenis — bernelius yra antrasis Kalėdų skaitinys (Lk 2, 1-20). Būdinga, kad Luko ir Mato Jėzaus kūdikystės pasakojimo apmatai yra ir labai panašūs, ir labai skirtingi. Abu pasakoja apie gimimo apreiškimą. Angelas apreiškia Mato pasakojime Juozapui, o Luko pasakojime — Marijai, kad gimė kūdikis, kuris bus Dievo Sūnus ir Mesijas.

Po to trumpais brūkšniais pasakojama apie to kūdikio gimimą Betliejuje. Abu evangelistai sutelkia dėmesį į mesijinio gimimo kerygą — skelbimą savo skaitytojams. Pas Matą kreipiamasi į pagonis išminčius, o pas Luką — į žydus piemenis. Išminčiai ir piemenys apreiškimu atvedami į Betliejų. Čia jie atranda kūdikį su Marija ir Juozapu. Mato išminčiai jį pagarbina ir apdovanoja, o Luko piemenys šlovina Dievą už visa, ką jie mato ir girdi.

Ne istorija, bet teologija

Dviejų skirtingų pasakojimų apmatų panašumą padeda suprasti teologija — panaši kristologinės įžvalgos plėtotė. Pas abu evangelistus kristologinės įžvalgos ištaka yra Jėzaus, Dievo Sūnaus ir Mesijo, mirtis — prisikėlimas. Kristologinės įžvalgos plėtotė vedė nuo Jėzaus prisikėlimo prie jo gimimo iš Mergelės. Istorikai žinia apie išganyką buvo apreiškta per Jėzaus mirtį — prisikėlimą. Apaštalai ją paskelbė. Kai kurie žydai ir pagonys, apaštalų skelbimą girdėdami, įtikėjo ir garbino Dievą.

Ir Mato pasakojimas apie išminčius, ir Luko pasakojimas apie piemenis skelbia kristologinę tikėjimo įžvalgą, susietą su gimimu iš Mergelės. Žvaigždė ją paskelbia pagonims išminčiams, o angelas — žydams piemenims. Vieni ir kiti įtikėjo bei pagarbina. Net išminčių ir piemenų išvykimą gaubia ta pati kristologinė įžvalga.

Abu evangelistai puikiai žino, kad viešosios Jėzaus veiklos pradžioje nesireiškė nei išminčiai, nei piemenys, kurie būtų išsaugoję nuostabių įvykių, lydėjusių gimimą Betliejuje, atsiminimą. Nenuostabu, kad šie vėlesnių krikščionių pirmtakai turėjo būti nuvesti nuo scenos. Išminčiai "iškelia" ir savo kraštą (Mt 2, 12-13), o piemenys "grįžo atgal" į savo ganiklas (Lk 2, 20).

Kūdikystės pasakojimai pas Matą ir Luką atspindi tą pačią kristologiją. Be to, įvedu šią kristologiją dramatizuoja, pasinaudodami Senuoju Testamentu.

**Žinia apie išganyką
nugali laiką**

Kalėdų pasakojimai savo žinia apie išganyką prašnekina nūdienį pasaulį, nešdami džiaugsmą bei ramybę. Jie yra seni skaitiniai — beveik dviejų tūkstančių metų senuo! Įkvėptieji autoriai ir pirmieji jų skaitytojai gyveno rytiniame Viduriniojo Jūros pasaulyje. Jie buvo žydai, graikai, romėnai, egiptiečiai. Numanu, kad jie dar neseniai buvo tapę krikščionimis ir skyrėsi nuo mūsų savo nuotaika bei lūkesčiais. Kūdikystės pasakojimai prašnekinio juos su žinia apie Dievo visagališkumą ir Dievo apreiškimu Jėzuje.

Lukas tiki, kad Marija ir Juozapas yra Nazareto gyventojai. Nazaretas, anot jo, buvo "jų pačių" miestas (Lk 2, 39). Už-uomina apie gyventojų surašymą Kvirinijaus valdymo metu Lukas paaiškina kodėl Marija ir Juozapas keliavo į Betliejų (Lk 2, 1-5). Luko užuomina apie gyventojų surašymą kelia daug ir sunkių problemų. Mat istorikai nesutinka su Kvirinijaus surašymo data Luko pasakojime. Dar didesnę problema

istorikams kelia ryšys tarp Erodo Didžiojo karaliavimo ir Kvirinijaus surašymo (žr. Lk 1, 5). Mat Erodas mirė tarp 6-4 m. prieš Kristų, o Kvirinijus tapo Sirijos valdytoju ir pradėdė gyventojų surašymą Ju-dėjoje 6-7 m. po Kristaus. Ši datų painiava neturėtų kelti tikėjimo problemų katalikams. II Vatikano santarybos moky-mas apie Šv. Rašto tiesą yra perdėm aiškus: "Šventasis Raštas tvirtai, ištikimai ir be klaidos moko tiesos, kurią Dievas norėjo pateikti šventose knygoje mūsų išganymui" ("Dieviškasis apreiškimas", III, 11). Tikslu Romos imperijos gyventojų surašymo data vargu ar priklauso tiesai apie išganyką.

**Ne Jėzaus biografija,
bet tikėjimo liudijimas**

Lukui Jėzus yra Mesijas ir Viešpats — Dievo Sūnus. Cezario Augusto potvarkis, Kvirinijui esant Sirijos valdytoju, padeda duoti Jėzaus — Mesijo ir Dievo Sūnaus gimimui žemėje iškilius istorijos rėmus. Panašiai jis aprašo ir Jėzaus krikštą Jordano upėje, — Cezariui Tiberijui esant imperatoriumi ir Pontijui Pilotui Judėjos valdytoju (žr. Lk 3, 1-22). Jėzaus krikšto atveju Lu-kas pabrėžia žinios apie išga-nymą bangą, kurią sukūrė Jė-zaus įbridimas į Jordaną. Ši banga pradės keisti Tiberijo upės — pačios imperijos sostinės Romos kryptį. Įkeldamas Jėzaus gimimą į iškilius istorijos rėmus, Lukas liudija vi-suotiniį Mesijo ir Dievo Sūnaus gimimo žemėje poveikį.

Cezario Augusto vardas pirmiesiems Luko skaitytojams švytėjo palaimą žadančiais prisiminimais. Mat apie 29 m. prieš Kristų, visu šimtmečiu prieš Lukui rašant savo evan-geliją, Augustas buvo sutram-dęs ilgalaikį pilietinį karą, nokiojusį imperijos žemes. Ka-ro metu atviros Janus šventovės durys galėjo būti uždary-tos. Pats Augusto valdymo am-žius buvo dainių liaupsina-mas kaip iškilų pasaulio dar-na, įgalinusi dorą ir taiką. Poe-tui Virgilijui Augusto amžius buvo svajonių pilnatvė (žr. IV Ekloga).

13-9 m. prieš Kristų Romoje palei Tiberį buvo pastatytas šaunus altorius Taikos šlovei — "Ara Pacis Augustae". Jis ir nūdien tebeliudija Augusto su-kurtą Romos imperijoje taiką ir gerovę. Graikiškieji Mažo-sios Azijos miestai paskelbė Augusto gimtadienį — rugsėjo 23 — pirmąją Naujųjų metų dieną. Halikarnase jis buvo šlovinamas kaip "viso pasaulio išganytojas", o Prienėje įrašas iškiliai skelbė: "Gim-tadienis dievo su geros naujie-nos pradžia pasauliui".

Savo kūdikystės pasakojimu Romos imperijos linkmę — su-dievinimu liaupsinti Augus-tą pastato į deramą vietą. Anot jo, Augustas ir jo sukurta "Pax" — taika yra tik istoriniai rė-mai Jėzaus gimimui. Žmonės pastatė altorių Augusto taikai — "Paci Augusti", tačiau Dan-gaus choras paskelbia Kris-taus taiką — "Pacem Christi". "Žemėje (Dievo) ramybė (ge-rumas) žmonėms!" (Lk 2, 14). Tikrasis naujojo amžiaus gim-tadienis įvyko ne Romoje, bet Betliejuje. Angelas kūdikys-tės pasakojime paskelbia krikščioniškąją naujojo am-žiaus sampratą: "Štai aš skel-biu jums didį džiaugsmą, ku-ris bus visai tautai. Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išga-nytojas. Jis yra Mesijas ir Vieš-pats" (Lk 2, 10-11).

**Naujasis Testamentas slypi
Senajame, o Senasis išryškėja
Naujajame**

II Vatikano santarybos dog-minė konstitucija moko, kad "Senajo Testamento knygos, panaudotos skelbiant Evan-geliją, įgauna ir atskleidžia sa-vo prasmę Naujajame Testa-mente, kurį iš savo pusės jos nušviečia ir paaiškina" ("Die-viškasis apreiškimas" IV, 16).

Luko užuomina apie Kvirini-jaus gyventojų surašymą turė-jo reiklį prasmę skaityto-jams, susipažinusiems su Se-nuoju Testamentu. Gyventojų surašymai praeityje buvo ka-tastrofos priežastimi. Kara-liaus Dovydas įsakė surašyti Izraelio ir Judo gyventojus ir buvo Dievo nubastas maru (žr. 2 Sam 24 arba 2 Kar 24 pa-

gal arkivysk. J. Skvirecko ver-timą).

Kvirinijaus gyventojų sura-šymas 6-7 m. po Kristaus išsau-kė Judo Galilėjiečio sukilimą, atnešusį fanatišką želotų sa-jūdį. O šis, perdėm kerštingas tautiškuo proveržis, privėdė prie sukilimo prieš Romą ir baigėsi baisiu Jeruzalės mie-sto ir šventyklos sunaikinimu 70 m. po Kristaus.

Lukas, rašydamas po 70 m. po Kristaus, puikiai žinojo, kad žydų maištai nesulaukė gerų atsiliepimų Romos impe-rijos "spaudoje". Būdinga, kad Lukas savo pasakojime apie Jėzaus kanciją net tris kartus primena, kad Pilotas laikė Jėzų nekaltu, nors jis ir buvo žydų tautos seniūnų kaltinamas politine bei revo-lucine veikla (žr. Lk 23, 4, 14, 22).

Ir Luko gyventojų surašymo aprašas Jėzaus kūdikystės pa-sakojime turi tą patį tikslą. Nors Judas Galilėjietis ir pa-kėlė maištą surašymo metu, Jėzaus šeima buvo paklusni. Taigi Jėzus niekuomet nebuvo tarp maištininkų prieš Romą. Netgi, teisingai supratus, Kvi-rinijaus gyventojų surašymas ne tik neapsunkino Romos ir žydų tarpusavio santykių, bet dargi sudarė rėmus taikajam išganytojui, kuris bus "švie-sa pagonims apšviesti ir šlo-vė Izraelio tautai" (Lk 2, 32). Anot psalmisto, šis yra sura-šymas, apie kurį pranašauja-ma: "Viešpats rašys tautų są-rašo knygoje: "Tautų čia gim-tinė" (Ps 88-87, 6).

Senajo Testamento prana-systės išsipildymo tema itin išryškėja, kai Lukas pereina nuo Kvirinijaus gyventojų su-rašymo prie paties Jėzaus gi-mimo. Tai labai ryšku Marijos elgesyje po gimimo (Lk 2, 6-7). Lukas, kaip ir Matas, patį gi-mimą aprašo glaustai: "... ji pagimdė pirmgimį sūnų" (Lk 2, 6; žr. Mt. 1, 25). Sekanti aprašo dalis yra didelės svarbos: "(d) suvystė jį vystyklais ir paguldė edžiose, nes jiems nebuvo vietos užgoje" (Lk 2, 7). Lukas grįžta prie šio aprašo. Ange-lai skelbia piemenims: "... štai jums ženklas: rasite kū-dikį, suvystytą vystyklais ir paguldytą edžiose" (Lk 2, 12). Piemenys, matydami "Mari-ją, Juozapą ir kūdikį, paguldytą edžiose" (Lk 2, 16), bus tikri, kad jie rado Gimusįjį.

Romantiški Kalėdų pamoks-lininkai spėlioja, kodėl nebu-vo vietos užgoje ir pasmer-kia beširdį užgojos šeiminin-ką. Tačiau jie tik nuveda klausytoją nuo paties įkvėptojo autoriaus minties. Lukui svar-bu edžios — Praktelės įvaiz-dis. Vietos nebuvimas užgoje, atrodo, yra tik neapibrėžta nuoroda, kuri padeda sutelkti dėmesį į edžių — Praktelės prasmę. Edžios — Praktelė nėra ženklas Jėzaus šeimos ne-turto, bet nuoroda į Dievo skundą prieš Izraelį. Izaijo knygoje rašoma: "Jautis pažįs-ta savo savininką ir asilas ži-no savo šeimininko edžias, bet Izraelis manęs ne(pri)pa-žino, mano tauta manęs nesu-prato" (Iz 1, 3). Lukas Jėzaus kūdikystės pasakojime skel-bia, kad šis pranašo kaltini-mas yra atšauktas. Dabar, ka-da žinia apie išganyką yra skelbiama žydų piemenims, einama įieškoti Kūdikio edžio-se — Praktelėje ir pradedama šlovinti Dievą. Taigi Die-vo tauta pradėjo pažinti savo Šeimininko — Viešpaties edžias.

Nūdieniams romantikams piemenys Luko pasakojime apie Jėzaus kūdikystę atspindi kuklų kaimenės gerumą, kuris tampa Kalėdų įvaizdžiu. Ta-čiau šis įvaizdis yra svetimas Lukui. Atrodo, kad pagrindi-nis Senajo Testamento fonas jam yra atsiminimas, jog Do-vydas buvo piemeniu Betlie-jaus apylinkėse. Lukas vadina Betliejų "Dovydo miestu" (Lk 2, 11). Užuomina apie "pieme-nis ir (jų) bandą" atspindi su-dėtingą šventraštinį foną. Aiš-kiausias Senajo Testamento skaitinys, naudojamas susieti Mesijo gimimą su Betliejumi yra Michėjo knygoje: "Ir tu, Judo žemės Betliejau, anaip-tol nesi menkiausias tarp gar-siųjų Judo miestų, nes iš ta-vęs išeis valdovas, kuris gany-s mano tautą — Izraelį" (Meh 5, 1).

(Nukelta į 3-čią psl.)

Kristaus gimimo šventė.

skelbianti ramybę geros valios žmonėms, teprimena mums, kad pavergetoje Lietuvoje tebevyksta kova už tikėjimo ir tautos laisvę. Tesustiprina ši šventė ir laisvųjų tautiečių ryžtą dalyvauti toje kovoje, kad 1985-ji metai būtų laisvės pergalės ir tikrosios taikos atėjimo metai. Visus telydi šventės džiaugsmas ir viltis.

KANADOS LIETUVIŲ
KATALIKŲ CENTRAS

Kristaus gimimo švenčių proga

siunčiame nuoširdžius sveikinimus broliams kunigams ir visiems tautiečiams pavergetoje Lietuvoje, ypač tiems, kurie kenčia priespaudą kalėjimuose, lageriuose ir kitur. Meldžiame jiems išvermės ir laisvės, o išeivijai — naujo ryžto kelyje į Tėvynės laisvę. Tebūnie naujieji Šv. Kazimiero Metai žingsnis į tautos pergalę!

Kanados Lietuvių Katalikų
Kunigų Vienybė

Kanados
Lietuvių
Fondas

**SVEIKINA NARIUS IR VISĄ LIETUVIŲ
BENDRUOMENĘ, LINKĖDAMAS**

**malonių šventų Kalėdų ir
gražių bei taikingų
naujų metų —**

KLF TARYBA

Kalėdų

švenčių ir
Naujų
Metų
proga
SVEIKINAME

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Tautos Fondo vadovybės, Tautos Fondo darbuotojų ir aukotojų, KLB krašto ir apylinkių valdybas, organizacijas bei visus lietuvius išeivijoje.

Siunčiame nuoširdžiausius švenčių linkėjimus mūsų broliams ir sesėms pavergetoje Tėvynėje.

Tyliąją Kūčių naktį nepalikime jų vienu, tieskime jiems meilės ir pagalbos ranką, kad vėl mūsų tėvynėje šv. Kalėdų rytą skambėtų laisvės varpai.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje
Torontas, 1984 metų Kalėdos

Piemenėliai kviečia į Betliejų (Lk 2, 1-20)

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Michėjas ketvirtajame savo knygos skyriuje mini Migdal Eder — „Kaimenės bokštą“, t. y. vietovę, kurią jis tapatina su Jeruzale: „Migdal Eder, Siono (Jeruzalės) dukters kalne, tu vėl būsi Siono dukters karalystės sostinė“ (Mch 4, 8).

Lukas Jėzaus kūdikystės pasakojime perkelia ant Betliejaus aprašą, kuris anksčiau buvo skiriamas Jeruzalei: „... Juozapas ėjo iš Galilėjos miesto Nazareto į Judėją, į Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi“ (Lk 2, 4). Ir Migdal Eder — „Kaimenės bokštą“ jis perkelia nuo Jeruzalės ant Betliejaus. Atrodo, jam svarbu išreikšti, jog Dievo žadėtas Dovydo karalystės atstatymas ir valdžia buvo įvykdyta Betliejuje.

Šis perkėlimas paaiškina Luko norą pabrėžti angelų skelbimą piemenims, ganiusiems bandą prie Betliejaus. „Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Mesijas ir Viešpats“ (Lk 2, 11). Piemenys skatina vieni kitus: „Bekime į Betliejų pamatyti įvykio ...“ (Lk 2, 15).

Žemėje ramybė — Dievo gerumas žmonėms

Kūdikystės pasakojime angelai paskelbia Mesijo gimimą dūsyk. Pirmasis užtikrina ir padrasina: „Nebijokite! Štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Mesijas ir Viešpats“ (Lk 2, 10-11). Matėme, kad šis paskelbimas savo stiliumi primena imperatoriaus Augusto garbinimą. Lukui ne Augustas, bet Jėzus yra Išganytojas. Jo gimimas yra baigminis „šiandien“ — nauja pradžia. „Mesijo ir Viešpaties“ titulus Lukas perima iš pirmųjų krikščionių žinių apie išganyką skelbimo — kerygmos.

„Apaštalių darbuose“ Petras skelbia, kad Dievas ne tik priėmė Jėzų, bet ir „padarė (jį) Viešpačiu ir Mesiju“ (Apd 2, 36) bei išaukštino Jėzų „kaip vadą ir išgelbėtoją“ (Apd 5, 31). Ir čia Lukas pasinaudoja Senojojo Testamento, Izaijo skaitiniu apie Immanuelį — „Su mumis (yra) Dievas“:

Kūdikis gimė mums! Sūnus duotas mums!

Jis bus mūsų valdovas.

Jis bus vadinamas:

„Nuostabusis Patarėjas“,

„Galingasis Dievas“,

„Amžinasis Tėvas“,

„Taikysis Karalaitis“ (Iz 9, 6).

Izaijo skaitinyje nuostabūs Kūdikis yra Dovydo sosto įpėdinis. Lukas perima Izaijo pranešimą apie Dovydo sosto įpėdinio gimimą, tačiau pakeičia pranešime duotus titulus krikščionių skelbimo — kerygmos titulai: Betliejaus dovydiskasis Kūdikis yra Išganytojas (Išgelbėtojas), Mesijas (Kristus) ir Viešpats (Jahvė, t. y. Dievas).

Antrasis angelų paskelbimas apie Mesijo atėjimą Luko pasakojime yra skirtingas nuo pirmojo savo akiračiu. Jis yra „Gloria in excelsis“ — „Garbė Dievui aukštybėse“ giesmė:

Garbė Dievui aukštybėse,

o žemėje ramybė (gerumas)

žmonėms (Lk 2, 14).

Ji yra viena iš keturių giesmių Luko pasakojime apie Jėzaus kūdikystę: „Magnificat“ — „Visa būtimi šlovintu“, „Benedictus“ — „Šlovė“ ir „Nunc dimittis“ — „Dabar gali leisti“. Atrodo, kad šios giesmės buvo įterptos į pasakojimą po to, kai pats kūdikystės pasakojimas jau buvo parašytas. Būdinga, kad „Garbė Dievui aukštybėse“ giesmė ataidi Luko pasakojime apie Jėzaus kančią (Lk 19, 38). Panašiai šlovina Dievą mokinių būrys mesijinio Jėzaus įžengimo metu Jeruzalės kančios savaitės pradžioje:

Garbė karaliui, kuris ateina

Viešpaties vardu!

Ramybė danguje,

šlovė aukštybėse! (Lk 19, 38)

Gimimo metu Dangaus angelai skelbia ramybę — Dievo gerumą žmonėms žemėje, o kančios pradžioje mokiniai — ramybę ir Dievo šlovę danguje. Būdinga, kad žydų Šv. Rašto mokslininkai įžiūrį panašumą tarp „Gloria“, angelų giedoto Jėzaus garbei, ir

„Sanctus“, serafinų giedoto Dievo garbei Jeruzalės šventykloje (Iz 6, 3). Giesmių panašumas rodo, kad Lukas ir čia perkelia dėmesį nuo Jeruzalės ant Betliejaus: angelų kareivija pasitraukė iš šventyklos pagarbinti Dievo artumo Betliejaus Kūdikyje.

Dievui nėra negalimų dalykų ...

Luko pasakojimo apie Jėzaus kūdikystę šerdimi yra žinia apie išganyką ir atliepimą tikėjimu. Pasakojimas baigiasi trejopu dalyvių atoveikiu: piemenys ateina ir randa, žmonės nustemba, Marija demisi (Lk 2, 15-20).

Pagrindiniai pasakojimo dalyviai yra piemenys. Jie ateina į Betliejų ir atranda jiems angelo duotą ženklą. Piemenys yra Izraelio įvaizdis: pagaliau Izraelis pažino savo Šeiminingą — Viešpatį! Jie šlovina ir garbina Dievą už visa, ką mato ir girdi (Lk 2, 17-20). Nelauktai Lukas įveda į pasakojimą „žmonės“ — asmenis, kurie stebisi klausydami piemenų pasakojimo (Lk 2, 18). Nustebimas yra dažna Luko priemonė aprašyti žmonių atoveikį į Evangelijos skelbimą (žr. Lk 1, 21. 63; 2, 33). Tačiau jis nebūtinai veda į tikėjimą. Šis pasakojimo „žmonių“ atoveikis yra tolygus atoveikiui žmonių palyginime apie sėklą: „išgirdę žodį, su džiaugsmu jį priima, bet neturi šaknų“ (Lk 8, 13).

Trečiąją kūdikystės pasakojimo dalyvių grupę sudaro ir jai atstovaujanti Marija. Ji yra išimtis tarp žmonių, kurie stebisi, nes „dėmėjosi visus šiuos dalykus ir svarstė juos savo

širdyje“ (Lk 2, 19). Ir Marijai nesvetima stebėtis (žr. Lk 2, 33), tačiau ji nepasitenkina vien tik nustebimu. Marija moka klausytis ir išgirsti, kad „Dievui nėra negalimų dalykų ...“ (Lk 1, 37). Palyginime apie sėklą ji yra tolygi tiems, „kurie klausio žodžio, ima jį giliai širdin ir duoda vaisių“ (Lk 8, 15).

Poreikis „dėmėtis įvykius ir svarstyti juos širdyje“ yra pabrėžiamas Senajame Testamente (žr. Pr 37, 11; Dan 4, 28, pagal Septuagintą) ir nešventraštinėje žydų raštijoje (žr. Levio testamentą 6, 2). Siekiama pažinti Dievo mintį nuostabiuose įvykiuose ir gyvenimo raizgyne. Marija Luko pasakojime liudija šį tikėjimo poreikį. Lukas Marijos „dėmėjimąsi ir svarstymą širdyje“ laiko pavyzdiniu savo skaitytojams.

Marija yra vienintelis suaugęs kūdikystės pasakojimo dalyvis su vaidmeniu ir viešosios Jėzaus veiklos metu, ir net pirmąjį Bendrijoje. Būdinga, kad Luko evangelijoje Marija reikiama tarp Jėzus „brolių“ — mokinių, kurie stengiasi gyventi pagal Dievo valią, nes „klausosi Dievo žodžio ir jį vykdo“ (Lk 8, 21), o „Apaštalių darbuose“ ji vėl reikiama su Jėzaus „broliais“ — tikinčiųjų Bendrija, bėlaukiančia Sekminių įvykiu.

Lukas žinojo, kad Marija „dėmėjosi ... ir svarstė savo širdyje“ įvykius, susijusius su Jėzaus gimimu. Be to, Lukas žinojo, kad Marija vispusiškai suprato Jėzaus gimimo įvykių reikšmę ir prasmę, nes Lukui ji yra tikinčio krikščionies modelis.

Lietuvių Kalėdos Betliejuje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

taškas, iš kurio beveik prieš du tūkstančius metų yra prasi-dėjusi krikščionybė. Čia įvyko toji Dievo ir žmogaus susijungimo mistika. Savo protu negali suprasti, kodėl Jis pasirinko tą varganą, tuojos mės-telį, kodėl Jis pasirinko savo žemiško gyvenimo metų dir-bą tą paprastą staliaus darbą, kodėl nelankė mokyklų, nesie-kė augštesnės vietos ir per tiek metų neįsigijo turto? Ir vis dėl-to Jo atėjimas iš pagrindų pakeitė šį pasaulį ir žmonių gyvenimus. Kristaus gimimas padalijo pasaulio istoriją į dvi dalis prieš Kristų, ir po Kristaus. Nuo tos dienos mes pradėjome skaičiuoti metus, prasi-dėjo nauja era.

Tą gimtadienį dabar iškilmingai švenčia visos krikščioniškas pasaulis. Toji diena yra džiaugsmo šventė išminčiams ir prasišokėliams, turtingiems ir vargšams. Kalėdos yra pasidariusios žmonėms simboliu, siekiant visą žmoni-niją sujungti į vieną sugve-nančią šeimą, vieni kitus mylinčią, viskuo besidalinančią, vieni kitus pakenčiančią ir vieni kitiems už viską atleidi-ančią. Kalėdos mums yra džiaugsmo, ramybės ir vilties šventė. Tos dienos ramybė yra pajutę ir priešų kariai. Kalėdų naktį išlipę iš savo apkasų ir dalinęsi cigaretėmis bei kareivišku švenčių davinii.

Po Bernelių Mišių mūsų ekskursija dar užėjo į Šv. Kotrynos šventovę, kurią aptarnauja Tėvai pranciškonai. Ten su-tikome dar iš Lietuvos laikų pažįstamą, ten dabar gyvenan-tį Tėvą Terczijų, OFM, kuris nemažiau nudžiugo mus suti-

kęs, kaip ir mes jį. Po to per tą pačią aikštę vėl grįžome prie savo autobuso, kur mūsų vairuotojas raudonskrustis arabas, mūsų vadinamas „Smiley“, jau mūsų laukė.

Grįždami į viešbutį, dar už-sukome į netoli esantį krikščionių arabų kaimelį, vadinamą Beit Sahur. Ten ganyklose yra vieta pažymėta koplytėle, kur Kalėdų naktį bandą pri-žiūrintiesiems piemenėliams pasirodė apšviestas angelas ir jiems pasakė: „Nebijokite! Nes štai aš skelbiu jums didelį džiaugsmą, kuris bus visai tau-tai, kad šiandien gimė jums Dovydo mieste Išganytojas, ku-ris yra Kristus Viešpats ...“ (Lk 2,1-14)

Vėl leidomės Judėjos pas-kardžių vingiuotais keliais. Per autobuso langą nuo kalno stebėjome tolimoj akmenimis ir uolienom baltuojančią Jaruzalę, kalnų šlaituose augančius ilgaamžius alyvų medžius. Ekskursijos vadovas vis dar nu-rodinėjo ir aiškino vietovės bei įvykius prieš Kristaus gimimą. Ir taip žmogus, jau pa-simetęs savo turimame istori-jos žinojime, pamatai, kad dau-giau žinių jau nebeturi kur įdėti. Išgastinai pajunti tą neapsakomą pasaulio eigos ir visatos didybę bei savo žmo-giškąjį ribotumą.

Bookbinding Studio
“SAMOGITIA”
meniškai įrašo knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station “B”
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Lietuviai keliauninkai Kristaus gimimo šventovėje Betliejuje atnašauja Mišias 1984 m. pavasarį. Iš kairės: skaitovas K. MILERIS, kun. J. STAKŠUS, kun. P. BARIUS, OFM, kun. AUG. SIMANAVIČIUS, OFM

Praktinė Kauno arkikatedroje-bazilikoje, vaizduojanti Kristaus gimimą Betliejuje. Ja domisi plačioji lietuvių visuomenė Kalėdų laikotarpyje

Kristaus gimimo tikrovė

(Atkelta iš 1-mo psl.)

elgesio, bet ar mes patys dažnai ne taip pat elgamės?

Kai Dievas nori paliesti mus, mūsų norus, veiksmus ir planus, mes jaučiamės grėsmę ir reaguojame panašiai kaip Erodas. Mes taip pat bijome prarasti savo karūną ir sakome „ne“ užuot tarę, kaip Marija, „Teesie Tavo valia“.

Jeigu iš tikrųjų norime, kad Dievas mus panaudotų, tai kiekvieną momentą turime į Jo palietimą atsiliepti savo tikėjimu.

Ilgalaikiai Dievo planai

Penktą ir paskutinę pamoką: Dievo planai yra ilgalaikiai. Šv. Rašte vis randame pasakymus „laiko pilnatvei atėjus“. Tai reiškia, kad praėjus tam tikram laikui, tinkamu momentu Dievas įvykdo, ką Jis planavo. „Atėjus laiko pilnatvei“ Dievas siuntė savo sūnų Jėzų mirti už nusidėjėlius, kuriais esame mes visi. Bet Jis tai pradėjo su pirmąja šeima — Adomu ir Jieva. Luko 3 skyriuje yra išvardinta Jėzaus genealogija — net 77 kartos. Per ištisus šimtmečius Dievas kantriai elgiasi su žmonėmis, kol pagaliau pasirodo garbėje.

Sveikinu tautiečius visuose pasaulio kraštuose Kristaus gimimo šventės proga, linkėdamas visiems gyvai pajusti Betliejaus šviesos ir meilės spindėjimą, vienijantį mus, išblaškytus po visą pasaulį. Tikėjimas ir viltis telydi mus į naujus metus.

Vyskupas PAULIUS-ANTANAS BALTAKIS, OFM

SU KALĖDŲ ŠVENTĖMIS IR NAUJAISIAIS METAIS

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys Toronte

SES. MARGARITA

Tėviškes žiburiai • 1984.XII.18 — Nr. 51-52 (1818-19) • psl. 3

Trejos Kūčios Sibiro tremtyje

M. GARBAČAUSKIENĖ

1941 metais

Priartėjo pirmosios Kalėdos tremtyje. Ustlochimo valdžia, aišku, nesiruošė jų švęsti. Turbūt nė nežinojo kada katalikai tas šventes švenčia. Kitaip per Kalėdas ar Kūčių dieną būtume buvę išvaryti kokio nors paties beprasmingiausio, niekam nereikalingo darbo dirbti.

Dar gerokai prieš šventes savo Kortkeroje iškeitė gana gerą vilnonį sijoną į porą silkų, sušaldyto pieno lėkštę, pusę galvos rauginto kopūsto (komai raugina kopūstus tik per pusę perpjautus), kilogramą baltos duonos ir keletą paprastų mokyklinių sąsiuvinų spalvotų viršelių.

Kūčių dieną sesuo, eidama iš darbo, išsikirto ir parnešė namo mažytę eglaitę. Tačiau ir tos nebuvo kur pastatyti. Pakabinom ją už viršūnės prielubę. Iš spalvotų sąsiuvinų viršelių padarėm eglaitę papuošalų.

Mama ruošė silkes, ištirpdė sušaldytą pieną, supjaustė baltą duoną mažyčiais gabalėliais, ir Kūčios buvo paruoštos.

Valgėm jas susėdusios ant narų, apie Lietuvą ir ten paliktus artimuosius bekalbėdamos.

Tada dar tikėjomės, kad karas greit baigsis ir mes visi grįšime į Lietuvą.

1942 metais

Dar gruodžio pradžioje sesuo iš Kortkeros parsinešė kibiriuką bulvių, kelis raudonus burokėlius ir vieną silkę.

Tą silkę, burokėlius ir kelias bulves paslėpėm Kūčioms. Stengdavomės apie tuos skanėstus negalvoti, kad kartais užėjus silpnumo valandėlei nesuvalgytume.

Kūčių dieną mudvi su seserimi dirbome miške, kirtome beržiuokus. Visą dieną galvojome apie šios dienos vakarą ir laukėm kada pradės temti. Tada mes, pasikišusios po pažastimis sausūti, pasuksime išmintu takeliu namų link.

Mama jau turbūt mūsų nekantraudama laukia išvirus sausaus raudonos barščiukus ir bulves. Ir silkę jau paruošta.

Nustebome, kai grįžusios namo mamą radome ne prie plytos, o sėdinčią ant lovos. Plyta, teisybė, kurenosi, bet nei silkės, nei virtų bulvių niekur nesimatė.

— Mama, o kur bulvės, barš-

čiai ir silkė? — abi beveik kartu paklausėme.

Mama ilgokai tylėjo. Tik jos akys degė keista ugnele. Pagaliau tokiu jai neįprastu balsu pasakė:

— Nei barščių nei bulvių neišviriau. Silkę beruošdama suvalgiau. Labai norėjau valgyti, — tai mano paskutinės Kūčios ...

1943 metais

Gruodžio 23 dieną mane iššaukė į kontorą.

Dabar atims man duonos kortelę, — pagalvojau. Laimei, apie duonos kortelę net neužsiminė. Liepė tik nedelsiant ruošti keliauti į miškus, esančius kažkur toli į rytus Lochčimo upės aukštupy, visam sezonui, t. y. iki pavasario.

Niekas manęs net nepaklausė, ar sutinku ten keliauti, ar turiu kam palikti savo penkerių metų sūnų tokiam ilgam laikui, nes mama jau buvo mirusi, o sesuo Siktivkare. Darželis priimdavo vaikus tik dienai.

Kai kontoros tarnautojai pasakiau, kad neturiu kam palikti sūnaus ir gal kas kitas galėtų vietoje manęs eiti taip toli dirbti, ji atrėžė:

— Ten yra vaikų darželis. Pasisodink savo sūnų ant rogučių ir vežkis.

Pasiskūsti nebuvo kam, padėti niekas negalėjo. Reikėjo keliauti.

Su Vaiciulienės pagalba susiradau seną tremtinę moterį, kuri apsiėmė Ramutį (mano sūnų) pagloboti iki aš sugrįšiu.

Kitą rytą Zivas Mažasis, nepaprastai mažo ūgio žydą iš Raseinių, ir aš susidėjome visą savo mantą ant rogučių ir maždaug apie antrą valandą po pietų iškeliavome Kortkeros link.

Snigo. Oras nebuvo labai šaltas. Kelias, kad ir nelabai išvažinėtas, bet gana lygus. Rogutės traukėme pasikeisdami. Netrukus ėmė temti.

Kai atėjome į Kortkerosą, buvau jau visai tamsu. Nutarėm pirmiausia prašyti nakvynės pas Zivo pažįstamus komius. Jei kartais ten nepriimtų, eisime pas mano pažįstamą.

Zivo pažįstami mudu priėmė. Net užvalgyti davė. Valgydama sriubą, panašią į vaisinę su klekeliais, prisiminiau:

— Šiandien juk gruodžio 24-ji, Kūčių diena.

Tokios buvo mano trečios Kūčios Sibiro tremtyje.

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga visus gimines, draugus ir pažįstamus sveikina —

Jagėlų šeima

Malonūs draugai!

Su dideliu malonu-

mu siunčiu nuoširdžiaus-

sius švenčių sveikinimus,

linkėdama laimingų bei

taikingų naujų metų jūsų

štabui ir skaitytojams.

Praėjusių metų veik-

la, Ontario dviejų šim-

tų metų sukaktis sudarė

progą iškelti daugelį da-

lykų, kurie turtina mūsų

provinciją. Minėtoji su-

kaktis sudarė mums puikias

galimybes iškelti savo lo-

bius ir daugiau sužinoti apie

kitų tradicijas.

Mes, ontariečiai, galime

daug kuo didžiuotis. Aš

žinau, kad ir sekančiais me-

tais gyvenime savitarpio

supratimo, dalijimosi ir

geros valios dvasia, kuri

yra mūsų provincijos žymė.

Remdamiesi šia tradicija,

mes galime statyti ir 1985

metais, laikydami Ontario

provinciją pavyzdžiu kitiem

žmonėm ir viso pasaulio

tautom.

Tad dar kartą reiškiu geria-

usius švenčių linkė-

jimius.

Nuoširdžiai jūsų —

Susan Fish

Susan Fish,
Minister

Prie Kūčių stalo

Mes vėl visi renkamės prie Kūčių stalo. Pirmiausiai įeina miręs tėvas, pakabina savo kailinius ir sako:

— Jau pašėriau visus gyvulėlius...

— Ar nenuskriaudei mano avelių, — girdžių motinos balsą virtuvėje.

— Laimingos bus ne tik avelės, bet ir visi gyvulėliai. Juk ir jiems šventės. Laimingas esu ir aš, kad galiu šį vakarą grįžti namo. Niekas nepastoję mano ilgesiui kelio. Jokia sargyba nesulaikė. Štai koks galingas kiekvienas žmogus. Jo širdžiai visi keliai atviri. Ar yra tokia galybė žemėje, kuri pastotų jam kelią?

— Nėra, vaikeli, tokios galybės, — sako tėvas, sėdintis gale stalo. Šventi prisiminimai ir širdies meilė nepasiekiami žemiškai rankai, nors ir geležinė ji būtų. Ir čia pat, prieš tavo akis, ji subyrės. Lyg iš molio krėsta būtų, jei norės paliesti tavo širdį...

Bučiuoju suanglėjusį tėviškės slenkstį, grįžęs drąsus ir laimingas. Peržengęs jį, randu užtiestą baltą drobę stalą, jau degantį ir liepsnojantį židini. Ant stalo padėtos lėkštelės ir mano mirusiems broliams ir sesutėms. Ir jie, jaunučiai mirę, nusileis angelų sparnais ir sėdės kartu su mumis gyvaisiais. Tik šį, šventą vakarą.

Sugirgžda durys ir įeina vyriausiasis brolis, grįžęs iš Sibiro taigų. Įeina ir abidvi seserys, kančios nubaltintais plaukais. Eina be žodžio pirmiausiai prie degančios ugnies ir kiša sušalusias rankas tiesiai į liepsnas.

— Seniai ten būtume sušalę, jei negalėtume grįžti čia pasildyti, — sako brolis. — O, kaip čia šilta ir gera... — ir bando nusipypstoti, bet tik nevykusiai iškreipia savo sutinusių žandų, nuo smūgio į veidą.

Motina prieina prie jo ir glosto galvą. Bet ji nepravirksta, pamačiusi jo išmūstus dantis, nes mirusieji jau neturi ašarų. Tik jos akys sužiba kaitri, deginanti ugnis, lyg švento praeikimo šauksmu, pasiekiančiu dangaus aukštį.

Kamposose dreba juodi nakties šešėliai. Lyg vaidukočiai milžiniai, rūsčiai grūmojia mums ilgais kardais. Bet jie jau nesužėis ir nepasieks mūsų širdies.

Kaip padegėliai susėdame prie šiltų pelenų ir žarstome juos rankomis, įsiekdami sutirdegusios savo laimės trupinių. Ir džiaugiamės, kas liko neatimama ir neišplešiama. Tai mūsų ilgesio ir meilės kelias namo.

— Taip, vaikai, — ištaria tėvas, — tas jūsų ilgesio kelias ir parodo, kokia galinga žmogaus širdis. Per šimtmečius ji bėgo laisva iš tamsių kalėjimų, iš degėsių ir kapynynų. Ir niekas negalėjo jos sulaukyti. Tai stebuklingas širdies kelias, kurio joks karalius neužvers ir neužklaus.

— Buvo, vaikai, kartą toks karalius, — sako tėvas. — Jis manė esąs pats galingiausias, nes buvo užkariavęs daug šalių. Vaziavo kartą jis per vieną užkariautą šalį, kur matė tik sugriautas sodybas, degėsius apipiltus laukus ir galvojo ten, kapinyno tyloje, koks jis galingas...

O upės slėnyje viena mergaitė ganė avelas. Ji taip gražiai dainavo, kad karalius sustabdė savo vežimą, nes slėnis buvo pilnas dainos skambesio, lyg mylinčios širdies šauksmo. Ir toks gražus, kad karalius liepė atvesti mergaitę.

Atvedė ją išsigandusią, ir pasitiko godžios karaliaus akys.

— Tavo daina graži, bet tu dar gražesnė, — ištare karalius. — Štai kokia laimė tavęs laukia. Sėsk į aukšninį mano vežimą. Aš nuvešiu tave į savo dvarą...

— Ne, nesėsiu, — atsakė mergaitė. — O kas ganyt mano avelas?

— Tu dabar dainuosi man, — ištare karalius, — užmiršk savo avelas.

— Aš negalėsiu tau dainuoti. Aš prisiekiu dainuoti savo mylimam berniui. O tu jį surakinai grandinėmis už tai, kad jis gynė savo tėvų žemę. Paleisk jį, jei esi garbingas priešas. Jau tu sulaužei jo kardą...

— Tai tu nenori nešioti karalienės karūnos su deimantais? — sušuko karalius, jau supykęs.

— Ne, nenoriu, karaliau. Aš nešioju baltą savo slėnio ramunėlę... Mano širdis liks čia ir niekas nenuvės jos į tavo dvarą!

— Aš tave priversiu, — supyko karalius, liepė surišti mergaitės rankas ir įmesti vežimam. O grįžęs imetė mergaitę kalėjimam. Taip, kaip visi karaliai daro, pajutę savo silpnybę.

Mergaitė ir kalėjime dainavo. Tik jos daina buvo dar gražesnė ir graudesnė.

— Jos daina graudi ir verksminga. Ji ne man dainuoja, ne man — galingam karaliui. Mušk it ją rykštėmis ir priverskit mane mylėti, — tarė budeliams.

Budeliai ilgai plakė mergaitę už tai, kad taip liūdnei dainavo ir supykino karalių. Ji tylėjo ir daugiau nedainavo. O savo svajonėse basa bėgiojo upės slėnyje ir tyliai kalbėjosi su savo avelėmis. Rinko laukines gėlytes ir nešė į kalėjimą tam, kurį mylėjo, nors jos kojos ir rankos buvo surištos.

Praėjo kiek laiko, ir karalius tarė savo budeliams:

— Kas iš to, kad ji čia. Ji neprasėjo mano pasigailejimo. Jūs per silpnai ją mušėte. Eikite ir vėl plakite rykštėmis, kad ji šauktųsi mano pasigailejimo ir atleidimo.

Ir puolė ją budeliai. Vėl plakė įniršę ir su piktumu, kad pykino ir neklauso karaliaus. Jos drobiniai marškinėliai buvo kruvini, o sukaptos rykštėmis kūnas drebojo nuo kiekvieno smūgio. Bet širdies tie smugiai nepasiekė. Kai pailšę budeliai sustoję pailsėti, ji tarė:

— Kaip stiprėja ir didėja mano meilė, kai ji eina per kančios ugnį...

— Šaukis karaliaus, jis pasigaileš, — pagaliau ištare budeliai. — Mes jau pailsome tave bemušdami. — Jie pašaukė karalių.

— Ar jau myli mane? — paklausė karalius.

— Tu klausk ne mane, o mano širdį, jeigu jos nori. O kad ją pasiektum, imk savo kardą ir perskrošk mano krūtinę. Išsiėmęs širdį pats ją paklausk!

Nelauktas buvo karaliui toks atsakymas. Net ir budeliai atsitraukė nuo jos. Pirmą kartą karalius nežinojo atsakymo paprastai piemenaiti. Tik drebojo jo lūpos, neradamos žodžio. Apsisuko ir nuėjo.

Grįžo karalius į savo sostą ir pasiūkė išdininką.

— Tu man sakel, kad nėra brangenybės, kurios man negalėtų nupirkti. Tai nupirk man tos mergaitės širdį. Jei ne, tai pakarsiu už tai, kad man melavai.

Išdininkas apipylė mergaitę auksu ir brangiais akmenimis.

— Man nereikia tavo auksko. Atiduok mano avelas ir mano namelį upės slėnyje, — ištare ji.

Tada pasiūkė karalius savo karo vadą.

— Tu sakei, kad nėra tvirtovės, kurios aš nepaimčiau. Užkariauk dabar man tos piemenaitės širdį. Nukirsiu tau galvą, už tai, kad melavai, sakydamas, jog aš galingiausias.

Pasiūkė karalius ir visus savo patarėjus.

— Jūs sakėt, kad aš išmintingiausias ir galiu visus padaryti laimingais. Padarykit dabar, kaip aš galiu padaryti pats save laimingą. Aš trokštu tos mergaitės meilės ir kad jos širdies daina man būtų skirta. Jei nerasite teisingo atsakymo, visi rytoj auštant kabosite ant šakos. O dabar eikit ir tarkitės...

Susirinko visi ir tarėsi, pykosi, vieni kitiems grasinda-

Vyt. Tamulaitis

mi. Tik kai išaušo diena, vienas ilgabarzdys, kuris visą laiką tylėjo, padavė jiems raštą ir tarė:

— Perskaitykite ir jei sutinkate su mano pasiūlymu, pasirašykite. O karo vadas jį perskaitys karaliui, ką mes visi vienbalsiai nutarėme...

Jie užgulė raštą ir skaitė. Paskui pabalo jų veidai, lyg prieš kartuves būtų stovėję. Žilabarzdys priėjo ir pirmas savo raštą pasirašė. O po jo visi kiti pasirašė ir padavė karo vadui perskaityti karaliui.

Kai karalius atsisėdo savo soste, jie visi priėjo prie jo. Bet jau nenusilenkė jam, tik drąsus atsisėjo prieš jį. Tada vyriausias karo vadas prabilo:

— Karaliau, tu piktas ir žiaurus. Tu žadėjai mus visus pakarti už tai, kad mes tau melavome. O melavome todėl, kad tu ne tiesios, o melo norėjai. O dabar gali mus pakarti už teisybę, kurią visi nutarėme tau pasakyti. Tu silpnas ir neprotingas, jei nori pykčiu užkariauti žmogaus širdį. Nes ji gili, kaip jūra, ne tau ją išsemti. Ji galinga, kaip patvinusi pavasario upė, ne tau ją sulaukyti. Tavo geležinė ranka tik iš molio nukrėsta, ir ją sustiprino prieš pat mūsų akis paprasta piemenaitė. Tu jau ne mūsų karalius. Atsiimk! Štai mūsų kardai. Mes jau galėjome tik žudyti, bet ne nugaleti. Dabar tau, karaliau, pasakėme tiesą: norint valdyti, reikia mokėti mylėti, o ne žudyti. Žudyti gali kiekvienas žvėris...

Nutilo visi ir laukė grėsmingos perkūnijos, nes jau silpnasni valdovas, juo baisnesnis jo pyktis. Bet visi jie drąsiai pirmą kartą stovėjo prieš karalių.

Karalius tylėjo. Bandė atsišioti, bet neišlaikė kojos tiesos žodžių sunkumo ir sudribo į savo sostą. Kriokė, putojo pro savo neviltingas iškreiptas lūpas. Pagaliau nusišluostė prakaitą, atsisėjo ir tarė:

— Štai ką pasakysiu jums, kol dar aš čia, prie savoosto. Įsakau tuojau paleisti mergaitę, kurią aš pamilau. Atpirkite mano klaidą auksu ir sidabru — nuvežkite ją į pamiltą slėnį. Ji mane nugalejo, mane karalių, užkariavusį pusę pasaulio. Paleiskite iš kalėjimo ir jos mylimąjį, nes jis galingesnis už mane. Ir jei norite, dabar išsirinkite jį savo karaliu.

— Jis nužengė nuo sosto, nuėmė nuo galvos karūną ir trenkė ją į marmurines grindis. Pabiro deimantai ir perlai. Jis spardė ir mindžiojo juos kojomis, trypė baisioje neviltinge, kol krito negyvas, užmuštas savo paties pykčiu.

— Buvo, vaikai, toks karalius. Ir gal dar tokių bus. Bet žmogaus širdis liks laisva, — nutilo tėvas ir abiem rankom pasirėmė galvą.

Tylim ir mes visi. Tik vyriausiasis brolis pakyla nuo gestančios ugnies, paduoda seserims rankas ir pamažu artėja prie durų, kur laukia jų pusynai ir šaltis, naktis be aušros.

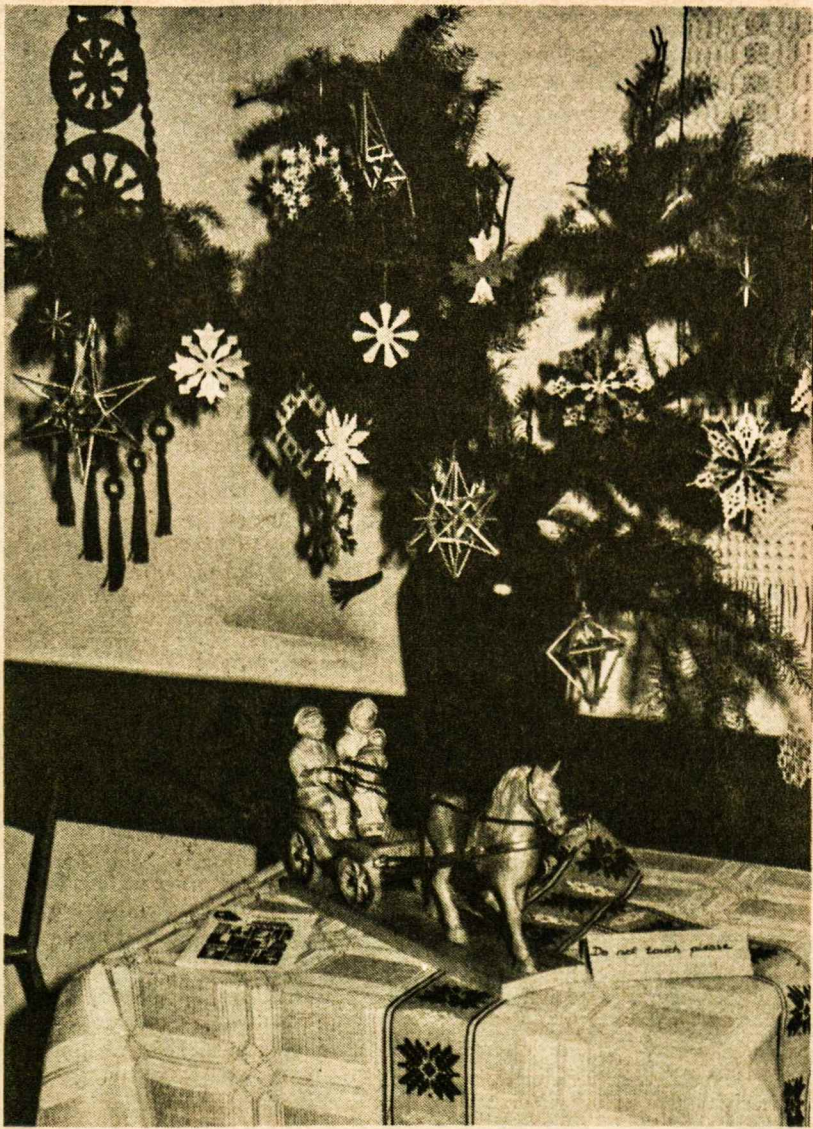
— Gera buvo čia, — dar sustoja tarpduryje, — sušilo širdis, tai nesušals ir tenai. Gal tik nutildys jos plakimą, bet jos nenugalės.

Jo veidas ramus ir tvirtas.

— Kančia nereikšia pralaimėjimo, vaikelai, — tyliai ištaria motina. — Tai didžioji mūsų gyvenimo prasmė ir artėjančios pergalės didybė.

Durys tyliai atsidaro. Žvaigždėtas Kalėdų dangus sužiba savo begalybe. O gestanti ugnis paskutiniu švystelėjimu dar apšviečia motinos veidą. Jis sužiba ir nyksta nakties tamsoje. Tik iš jos širdies išplaukusi meilės ir kančios gija, rišanti mus, rodos, įkaitusi ligi raudonumo, dar žėri prieš akis juodoje naktyje. Ir laiko tvirtai prisiriusi prie tų šaltų pelenų, nenutrukiama jau nei erdvės, nei laiko...

Susirinko visi ir tarėsi, pykosi, vieni kitiems grasinda-

Lietuvių tautodailės parodoje neapsieinama ir be kalėdinių šiaudinukų, pagamintų prityrusių rankų. Nuotr. St. Dabkaus

Naujų metų sutikimas arba trys veidrodžiai

Č. SENKEVIČIUS

Dešimta valanda. Telefonas. Traukinėlis užpustytas. Ant stalo atsiverčia pikų tūzas. Raštinės kampe snaudžia įsėjmininkas ir katinas. Dvokia žibalas, prakaitas ir persėję popieriai. Tai kvapas, kurį galėjau iš tolo užuosti ir pasakyti, kad tai mano namai. Sniego kalnuose pasinėrusi stotelė. Kaip nykštukų namelis. Rūksta dūmai, šauna tiesiai į žvaigždes. Senų plytų dūmtraukis žino savo vertę — kartais iš nuobodumo švilpteli, atsakydamas į monotonišką telefono vielų žirizimą.

... Zirziančiu balsu stalo kaimynė man pasakoja. Nesu-prantu — ką Baltos staltiesės skvernas guli ant mano kelių. Tarška šakutės ir peiliai. Kimšta vištiena praskiedžiama baltu vynu. Ak, tiesa, ta mano kaimynė pasakoja apie savo kelią, kai buvo užpustytas traukinėlis, kai ji dar buvusi devynerių metų mergytė ir kai peršalusi nekūrentame vagone. Bendras siūlas suriša žmones. Krūtinėję širdis — ne juodas pikų tūzas. Puiki vakarienė, garsiosios šeimnininkės valgiai ir stalų puošimasis. Salė ir trys šimtai matytų veidų. Tegu būna ateinantieji metai laimingi, tegu pavasarį išsprogsta medis ir pražysta popieriniais pini-gais...

Vienuolika valanda. Saarbruekenas juodas. Spiegia si-renos. Kažkur jau dunksi. Padangėje trenkia plieninės eskadrilės. Degėsių kvapas išpaudžia veiduose baime. Kazi? Gal šį kartą būsim laimingi? Slėptuvė prisigrūdusi gatvės praeivių. Minioj — žila senutė, kaip ir visos kitos. Tik nelaimė — geltonoji Do-vydo žvaigždė prie jos juodo apsiausto. Ir tada ateina uni-formuotas tvarkdarys. Pirštu rodo į duris. Rėkia. Senutė verkia. Minia susigūžusi tyli ir nesupranta pareigūno, kuris isteriškai ją plūsta — ji esanti karo kaltininkė...

... Spiegia elektriniai var-gonai, dunda būgnai, užia gi-

tarų ir prikimosio baritono įkyrus mišinys. Į sveikatą... Sprogsta pripūstas balionas. Linksmųjų valandų bomba. Po dūmų debesėliu — kampe raudonas ir žilas senukas. Užsi-vertė dar vieną gurkšnį. Sko-tiškoji šildo ir ramina. Bet aša-rus prasimuša akyse. Jo šokiai jau seniai sušokti. Saarbrue-keno užgesys čia pat. Ir baimė ta pati. Kiek gi čia beliko? Į sveikatą...

Dvylikta valanda. Šniokščia šimtametės eglės. Bet jų negirdi Beržas ir būrys jo ginklo draugų. Kampe plevėna žvakė. Šešėlyje kabo trispalvė. Pasi-kelia nuo kėdutės Liepa. Jos plaukai geltoni ir akys mėlynos, kaip vidurnakčio žvaigž-dės. Beržas prieina, sveikina. Laimingų metų. Ne mums. Lai-mingų metų tėvynei. Po šiuo miško slėptuvės stogu, po eg-lėmis plazda nesutepta tautos gyvybė, skaidri atplaisa nuo visko, kas dedasi tėviškės lau-kuos...

... Laimingų metų. Salėje spūstis. Visi linksmi ir malonūs. Rodos kitokių dienų nebūna. O kitokių daug dau-giau, bet jos čia nereikalingos. Ši naktis, ši salė, šie drau-gai — tai gyvenimas. Vienas ir vienintelis. Raudonas ir žilas senukas spraudžiasi minioje — laimingų metų vienai, laimin-gų metų kitai... Bučiuoja — širdis ne pikų tūzas. O praei-tis grįžta su kiekvienu išlenk-tu gurkšniu...

Sėdžiu prieš veidrodį. Ma-tau, kaip užpakaly manęs at-sistoja nepažįstama figūra. Eime. Materija turi susijung-ti su materija, dvasia su dvasia...

Raudonskruostis senukas daugiau jau niekada nebeda-lyvavo Naujųjų metų sutikime. Žmogus tarp trijų veidrodžių atrodė ne vienas. Buvo drą-sus, pasitikintis savimi ir my-lėjo pasaulį.

Sudužusias veidrodžių šukes užnešė sausos smiltys, pro kurias veržiasi aštrios žolės...

Dr. Kęstutis Valiūnas su šeima sveikina lietuvius visame pasaulyje ir linki gražių sv. Kalėdų bei visokeriopos sėkmės sekančiais metais.

Vietoj sveikinimų kalėdiniais atvirukais aukoja lietuviškai spaudai paremti \$100.00

Laukiame jūsų paramos!

Apdegusiom Vasario 16 gimnazijos patalpoms atstatyti V. Vokietijos vyriausybė duoda du trečdaliu reikiamos sumos, lietuviai turi sutelkti vieną trečdalį — pusę milijono markių

Mieli tautiečiai,

Kai 1954 m. Vasario 16 gimnazija buvo perkelta į Hiittenfeldą, ten buvo tik sena pilis ir vienas barakas. Pilyje buvo įrengti berniukų ir mergaičių bendrabučiai, o barake — klasės. Valgyklai buvo pastatytas dar vienas barakas, kuris buvo gautas iš amerikiečių armijos.

Tiktai 1963 m. pavyko gauti V. Vokietijos valdžios paramą klasių pastatui, o 1971 m. ir mergaičių bendrabučiiui. Lėšos buvo gautos su sąlyga, jei lietuvių bendruomenė pati padengs trečdaliu statybos išlaidų. Buvo kreiptasi į pasaulio lietuvius ir jų dėka surinktos reikalingos lėšos. Visos pastangos pastatyti bendrabučius berniukams nedavė jokių vaisių, nes vokiečių įstaigos sakėsi tam neturinčios lėšų.

Šiais metais ta žemės dalis, ant kurios stovi pilis ir kiti gimnazijos pastatai dėl valstijų sienų išlyginimo Badeno-Wiurtembergo buvo perduota Hessenio valstijai (visas Hiuttenfeldas priklausė ir anksčiau Hessenui). Badeno-Wiurtembergo vyriausybė, gerai žinodama seną lietuvių gimnazijos troškimą pastatyti ir berniukams bendrabučius, atsisveikini-mui, kaip "kraitį", paskyrė 1 mil. DM naujo bendrabučio statybai. Pakartotinai kviešti apsilankyti Hessenio ir federacinės valdžios pareigūnai pagaliau įsitikino, kad berniukų bendrabučiiui sąlygos pilyje yra neįmanomos ir pažadėjo bendrabučio statybai skirti taip pat po 1 mil. DM. Sudegus piliai, berniukai neteko ir tų menkų patalpų. Tad berniukų bendrabučio statyba pasidare dar būtinė, ir įstaigos užtikrino savo paramą. Bet ir šį kartą yra pateikta sąlyga, kad lietuvių bendruomenė padengtų trūkstantią sumą, nes jų nuomone, bendruomenė yra tik tada verta paramos, jeigu ji yra pajėgi ir pati sau padėti. Taip yra užtikrinta 3 mil. DM, bet statyba kainuos nemažiau 3,5 mil. DM. Tai didelė suma, bet vokiečių įstaigos mano, kaip ir mes, kad naujas bendrabutis turėtų atitikti šių laikų reikalavimus.

Vokietijos lietuvių bendruomenė yra per silpna, kad patit trūkstantią sumą sudarytų. Todėl mes ir vėl kreipiamės į Jus, mieli tautiečiai, kad padėtumėte mums sutelkti tas trūkstantas lėšas. Mes gerai žinome, kad nesame vieninteliai prašę pagalbos bet, neturėdami kitos išeities, esame priversti tai daryti.

Vasario 16 gimnazija buvo įsteigta kaip viena iš gimnazijų Vokietijos lietuviams. Laikui bėgant ji liko vienintelė ne tik Vokietijoje, bet ir visame laisvajame pasaulyje. Skaičius kraštų, iš kurių lietuvių jaunimas čia mokosi, yra didėja. Šiuo metu gimnazijoje mokosi mokiniai iš 9 kraštų. Taip ji vis labiau tampa viso pasaulio lietuvių mokslo ir lietuviškos dvasios ugdymo institucija ir kaip tokia yra didelės svarbos lietuvių išlaikymui.

Vasario 16 gimnazija yra ir didelis ginklas kovoje už Lietuvos laisvę, nes per ją mes nuolat primename ne tik Vokietijoje, bet ir kituose kraštuose, kad mūsų tauta yra pavergta ir kad mes siekiame jos išlaisvinimo. Todėl mes, lietuviai, turime tvirtą pagrindą šia gimnazija didžiūotis, ją vertinti ir stengtis ją išlaikyti.

Atstatyta pilis bus naudojama lietuvių kultūros reikalingam. Čia įsikurs lietuvių kultūros institutas su knygom, archyvu bei kita medžiaga. Bus vietos gimnazijos bibliotekai, muzikos bei kitų lavinimosi sričių kambariams, bus įrengta keletas butų bei atskirų kambarių gimnazijos darbuotojams.

Pilies atstatymas turi būti baigtas iki 1986 m. birželio 6 d.

Aukas berniukų bendrabučio statybai galite siųsti per Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, per BALFą, per savo krašto Lietuvių Bendruomenę, gimnazijai remti fondui (Unterstützungsfonds des Litauischen Gymnasiums, Romuva, D 6840 Lampertheim-Huettenfeld) arba tiesiog gimnazijai: Litauisches Gymnasium, Romuva, D 6840 Lampertheim-Huettenfeld, W. Germany.

Už Jūsų paramą iš anksto nuoširdžiausiai dėkojame.

Tėvas Alfonsas Bernatonis, OFM Cap, kuratorijos valdybos pirmininkas
Andrius Šmitas, direktorius
Jonas Valiūnas, kuratorijos valdybos išdininkas

Nuoširdūs sveikinimai

bei linkėjimai nariams, bičiuliams ir pažįstamiems
Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga —

PASALIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS VALDYBA

KLEMENSAS JŪRA**Stebuklo naktis**

Palaukėmis nučiuožė metai šarmoti,
Pageltusiais lapais apsiklostė naktis...
Tyloj susikaupė skliautai migloti:
Prie Betliejaus skleidžias šventa
Paslaptis!

Stebuklo naktis - nuskambėjo giesmė!
Ir dangiški chorai palietė žemę!
Ištryško šaltinis - Atpirkimo versmė -
Suvargusiai sielai palaimą lemia.
Suvirpo žvaigždynai, naktis ir širdis...

Aptemę pasauliai - nuščiuvo dangus...
Suskambo NAUJIENA viltinga,
skardi:
Mums užgimė Dievas - Žmogus!

Stebuklas išsklaido šešėlius nakties,
Stebuklui pragysta dangaus angelai!
Pripildo pavargusių širdį vilties -
Nušvinta skausmingi keliai.

Štai Dievo malonė - stebuklo galia
Jau laužo vergijos kančių grandines...
Tikėjimu tvirtu ir meile gilia -
Džiovinsime ašarą mes!

Brazilija, 1984 m. Kalėdos

Moterys terorizuoja vaikus šventovėje

Pagrindžio "LKB kronika" 64 numeryje išspausdino šį protesto raštą sovietinei vyriausybei

LTSR Ministrų tarybai
LTSR Klaipėdos rajono
vykdomajam komitetui
Klaipėdos raj. Gargždų
parapijos
tėvų ir tinkinčiųjų

PROTESTAS

Šių metų birželio 5 d. prieš vakarines pamaldas kunigas vieną po kito klausinėjo mūsų į bažnyčią atvestus vaikus, teiriu, kad juos būtų galima prileisti prie pirmos išpažinties ir Komunijos. Į bažnyčią atėjo trys moterys, kunigui pasisakė, kad jas atsiuntė vykdomasis komitetas ir jos surašys aktą, nes jis bažnyčioj atidaręs mokyklą. Jos tuoj pradėjo bažnyčioje šeiminkauti: visos trys puolė prie vaikų, smalsiai žiūrėjo, kas jie, klausinėjo ir skaičiavo, kiek jų yra. Vakar išsigando, kai kurie slėpėsi, nes pamatė savo mokytoją. Kartu su vaikais išsigando ir sumišo jų motinos bei močiutės. Tikrintojos darė įžūlias pastabas ir čia pat rašė aktą. Girdėjosi motinų balsai: "Mes vedėme ir vesim, netrukdykit klausinėti". O naujosios bažnyčios šeiminkės dar smarkiau jas puolė ir sukėlė tokį triukšmą, kad bažnyčia priminė skerdynės Kražių bažnyčioje, kur galingi caro kazokai puolė beginkles moteris. Girdėjosi besiginančių motinų balsai: "Išiekit iš čia!" O išsiganę vaikai atidžiai sekė, kuo visa tai baigsis... Pagaliau jos priejo prie kunigo ir prisistatė, kas esančios: Jadvyga SIURPLIENĖ, vykdomojo komiteto sekretorė, Rūta RAUDINĖ ir Jūratė DAPKEVIČIENĖ, mokytoja. Ir išėjo su visu aktu.

Mes griežčiausiai protestuojame prieš tokį jų elgesį bažnyčioje: jos šeiminkavo bažnyčioje, terorizavo vaikus ir mus, sukėlė baisų triukšmą ir trukdė vaikų klausinėjimui. O galėję be neprotinių išpuolių eiti: ramiai stovėti ir rašyti aktą.

Jos peržengė 50 LTSR konstitucijos straipsnį: "Bažnyčia atskirta nuo valstybės; nes bažnyčioj šeiminkavo ir triukšmavo. Be jokio pagrindo primetė "mokyklą": vaikų žinias reikia tikrinti klausinėjant, tai kunigo pareiga, kitaip jis neturi teisės prileisti prie sakramentų. Jis turi pilną teisę pasakyti katechetinį pamokslą, kuriame aiškinamos tikėjimo tiesos. O tėvai turi pilną teisę vesti savo vaikus į bažnyčią, tai motinos ir daro.

Kad gana daug vaikų susirenka iš karto, tai dar nėra mokykla: kunigai neturi laiko vien vaikais užsiimti per visą dieną, nes jie turi ir kitų darbų, todėl vaikams nustato valandą žinioms patikrinti. Kai ateina iš karto daugokai vaikų į bažnyčią, nejaugi jis turi juos išvartyti iš bažnyčios ir po vieną įsileisti tikrinimui? Tai juk būtų absurdas: visus tikrinti kartu greičiau ir lengviau. O juos išmokyti vien bažnyčioj neįmanoma, todėl ir norint nesukursi mokyklos bažnyčioje. Todėl Lenkijoje, Vengrijoje, Demokratinėje Vokietijoje per išstisus metus moko vaikus parapijų salėse religijos dalykų. Nors tas pats komunizmas, bet ten pritaikomas Lenino nuostatas teisingai: religija nedėstoma mokyklose (tai reiškia: Bažnyčia atskirta nuo mokyklos). Taip suprantą ir visas pasaulis.

Taigi, pagal Lenino principą, ir mes turėtume teisę per išstisus metus dėstyti religiją vaikams bažnyčiose, o Gargždų vykdomasis komitetas net persekioja už žinių patikrinimą. Ar tai nėra aklas ateistinis fanatizmas, kuris norėtų religiją jėga užgnaužti?

Kur yra įstatymas, kad vaikų žinias galima tik patikrinti, o skrupulingai saugotis pasakyti kokį pamokantį žodį, nes tai bus "mokykla"? Ar tai ne absurdas?

Per 9 metus mūsų bažnyčioje taip buvo tikrinami vaikai, ir niekas nė pusės žodžio nesakė. O Gargždų miesto vykdomasis komitetas, matyt, naują įstatymą išleido ir akiai jį vykdo. Tai tik suerzina tikinčią liaudį ir nuteikia prieš valdžią. Ar tai protinga?

Gargždų miesto vykdomasis komitetas nemato to, ką būtinai turėtų matyti: jau kelinti metai stengiamės paaugštinti mūsų bažnyčių-barakų, kad turėtume pakankami oro ir šviesos, bet jis nekreipia jokio dėmesio į tai, kad miesto gyventojai kamuojasi dėl oro stokos, ypač vasarą.

Labai prašome jus apginti mus, mūsų vaikus ir bažnyčią nuo panašių teroristinių išpuolių ateityje, kad galėtume naudotis religijos laisve, kurią garantuoja tarybinė konstitucija.

Birželio 8 d. vėl pasikartojo terorizavimas: kai motinos prieš pamaldas atsivedė vaikus, kad kunigas patikrintų jų žinias ir jie gautų kortelę pirmajam išpažinėjam, į bažnyčią atskubėjo tos pačios trys moterys ir dar trys vyrai. Nieko nepasakė, tuoj ėmė fotografuoti vaikus, kunigą, motinas... Blicas mirgėjo kaip žaibas. Visi sumišo, išsigando, ypač vaikai. Tarp vyrų buvo apylinėkės pirmininkas, švietimo kadrų vedėjas ir fotografas. Motinos ėmė ginti vaikus, o "šeimininkai" darė savo, kilo triukšmas, bėgimai, išsiganę vaikai ėmė šaukti: "Išiekit iš čia!" Galų gale išėjo.

Gelbėkit mus ir mūsų vaikus nuo teroro, ginkit mūsų ir mūsų vaikų sąžinės laisvę. Bažnyčia atskirta nuo valstybės, o valdžios atstovai Gargžduose šeiminkauja bažnyčioje, terorizuoja tikinčiuosius. Skubiai padėkit mums!"

Pasirašė: 413 Gargždų parapijos tinkinčiųjų.
Gargždai, 1984.VI.8.

Gargždai (Klaipėdos raj.).
1984 m. liepos 30 d. Gargždų parapijos kunigui prieš pamaldas tikrinant vaikų žinias, į bažnyčią jau trečią kartą atėjo tikrintojai, šį kartą komjaunimo sekretorius ir dvi jo padėjos. Tuo metu kunigas klausinėjo 30 metų merginą, ar ji viską žino pirmajam išpažinėjam. Komjaunimo sekretorius pabrėžė, kad toks klausinėjimas jau yra mokymas. Esančios bažnyčioje vaikų motinos pasipriešino, sakydamos: "Mes pačios vaikus mokome ir atvedame patikrinti" ir paprašė neprašytus svečius aplieisti bažnyčią. Šie, surašę aktą, kad kunigas mokė 75 vaikus tikėjimo tiesų, išėjo.

Po dviejų mėnesių, rugpjūčio 14 d., Klaipėdos rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. LEITA atsakymui į Gargždų parapijos tinkinčiųjų 1984 m. birželio 8 d. rašytą protesto raštą išsikvietė parapijos vargonininką (jo adresu buvo nurodyta duoti atsakymą) ir prie uniformuoto milicijos darbuotojo pareiškė: "Jei dar rašysite valdžią šmeižiančius raštus ir po jais rinksite parašus, bus imtasi priemonių." Vargonininkas bandė aiškinti: "Jei valdžios atstovai nesielgs bažnyčioje kaip chuliganai, niekas parašų raštų nerasys ir parašų nerinks..." Pavaduotojas A. LEITA pertraukė kalbantį vargonininką, sakydamas: "Išsikvietė ne diskutuoti, o atsakyti į pareiškimą. Jokio kito atsakymo negausite."

Baltai pasipuošusios eglės -
Apšerkšniję skaroti beržai -
Gimusio Kūdikio vargana prakartėlė
Bernelių Mišioms kviečia Kalėdų varpai.

Vienas kitam ištieskime ranką
Paskendę bendroje maldoj...
Šventų Kalėdų taika ir ramybė
Aplėbusi naktį beribę žvaigždžių platumoj...

Šv. Kalėdų

proga sveikiname visame pasaulyje
išblaškytus lietuvius, šokėjų tėvelius bei
rėmėjus, kitus meno vienetus ir jų
vadovus, linkėdami
laimingų ir darbingų 1985 metų

Kristaus gimimo šventė tejungia mus visus, skleidama taiką bei ramybę mūsų širdyse!

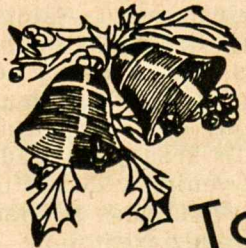
"GYVATARAS",
Hamilton, Ont.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga sveikiname visus Kanados Lietuvių

meninius vienetus, savo rėmėjus ir visus lietuvius plačiame pasaulyje. Linkime visiems daug džiaugsmo ir laimės -

Toronto "Gintaro" ansamblis, vadovai ir tėvų komitetas

Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblis "Atžalynas" sveikina

su ŠV. KALĖDOMIS ir NAUJAIS METAIS visus šokėjus, mokytojas, meninius lietuvių vienetus, organizacijas, plačiąją lietuvių visuomenę, pavergtuosius tautiečius ir linki visiems ištvermės, jaunatviško džiaugsmo bei laimingos ateities

“Mind against the Wall” (2)

Kritiškos pastabos apie septynių autorių veikalą, vertinantį sovietų okupuotos Lietuvos gyvenimą

K. SKRUPSKELIS

Rinkinio pasaulėžiūrinį sturburkaujį sudaro Vytauto Kavolio “On the Deformations of Intellectual Culture”. Ir kas per apraška ta intelektualinė kultūra? Kavolis siūlo sekanti aptarimą: tai pastovus, tradicija tapęs rūpestis visiem žmonėms bendrais klausimais. Tikram intelektualui, Kavolis prideda, ir specializacija, ir sektantizmas yra svetimi (p.p. 34-35).

Trys pavyzdžiai

Būtų galima šį aptarimą kritikuoti grynai metodologiniu požiūriu: juo nurodomi tam tikri vertinimo standartai, bet nepasakoma kokias apraškas turima omenyje. Bet aptarimų logika mums rūpintis per daug netenka, nes ir pats autorių siūloma aptarimo neverta jo straipsnio eigoje. Tai išryškėja, kai Kavolis pamini tris išsivijus lietuvių, kurie, jo nuomone, stipriausiai dalyvauja pasaulinėje intelektualinėje kultūroje. Jis mini Mariją Gimbutienę, Algirdą Greimą ir Jurgį Baltušaitį (p.p. 49-50). O jie visi trys yra palyginti siauri savo sričių specialistai. Žinoma, dėl to stebėtis netenka, nes šiais laikais kitaip ir būti negalėtų: tik specialistai gali užtektinai naujo duoti, kad patrauktų į save kitų dėmesį. Tokie jau laikai, plataus masto sintetiniams protams nepalankūs.

Gimbutienė ribojasi senosios Europos archeologija. Ji rengia archeologinius žemėlapius, datuoja radinius, juos grupuoja ir lygina. Tai įdėm specialisto darbas. Jos sukurta senosios Europos sąvoka yra bendresnio pobūdžio, tačiau ir ši pasiilieka archeologijos ribose. Tiesa, jos veikaluose yra ir kitokių motyvų. Ji užsimena apie taikingą senosios Europos matriarchalinę kultūrą, kurią sugriovė karingi indoeuropiečiai, analizuoja Didžiosios Deivės kultūrą. Ar čia randam tuos visiem mum bendrus klausimus, tikrojo, kavoliško intelektualo žymes? Atrodo, kad ne, nes visa tai ji užsimina tik keliais žodžiais.

Greimas taip pat yra specialistas. Jis siekia literatūros kritikos sumokslinimo, tam tikslui pritaikydamas kitų išdirbtus metodus. Čia visai nenoriu Greimo menkinti; noriu tik pabrėžti, kad intelektualiniame pasaulyje jis užima labai aiškiai apibrėžtą vietą.

Baltrušaitis taip pat yra specialistas, kurio mokslinį darbą dominuoja meninės perspektyvos klausimai, ir tiek savotiški, kad kai kurių meno istorikų jis yra laikomas ekscentrišku. Savo darbui jisai duoda platesnio pobūdžio filosofinius rėmus, dažnai užsimindamas įvairius pažinimo teorijos klausimus. Tačiau tie rėmai ne jo kūrybos. Jie pasiskolinti iš bendros filosofinės literatūros.

Universalumas ir specializacija

Šiais laikais kiekvienas renkas arba specializacija, arba diletantizmas. Intelektualinė kultūra yra per daug išsiplėtusi, per didelį kalbų įvairumą, per daug akademinį discipliną, srovių, srovelių, kad vienas stebėtis, ar visą galėtų aprėpti. Todėl beveik vaikišku skaidrumu atrodo Kavolio pastangos nustatyti šių dienų intelektualinio avangardo savybes. Vienos disciplinos, vieno krašto avangardas kitiems yra seniena. Tvirtinti, kad vieni ar kiti rūpesčiai yra universalūs, kad jie ženklina pačią kultūrinę pažangą briauną, tai su mūsų liaudimi tvirtinti, kad Palanga yra pasaulio pabaiga.

Idomu, pavyzdžiui, kad Kavolis ypatingai pabrėžia reikalą įvairias kultūras palyginti: šių dienų intelektualas galvoja visos žmonijos patirties šviesoje, jam reikalinga “an approximation of a multi-civilizational mode of discourse” (p. 35). Nežinau, kaip sociologijoje tie reikalai tvarkomi, tačiau religijų istorikų tarpe tai sena apraška. Rytų pasaulio religiniai klasikai ir Europos kalbas išsiversti prieš daugiau kaip šimtą metų; pirmieji pasaulinio masto paly-

ginamosios religijotros kongresai suaukšti devyniolikto šimtmečio gale. Tarp kitko, katalikų liturgija yra “multi-civilizational mode of discourse”, savyje jungianti įvairiausių kultūrų elementus.

Konfesinis matas

Viską susumavus aiškėja, kad Kavolio kultūroms taikomas matas yra konfesinis: kas ne manaip galvoja, nėra tikras inteligentas. Savotiškas istorijos pokštas. Kai katalikai baigia tas pozicijas apieisti, i tuštančią vietą veržiasi kiti ir, prie bažnyčios durų atsisotėje, i juoduosius sąrašus įtraukia visus, kurie, vidun eidami, pamaldžiai nulenkia galvas.

Konfesinis matas išreiškiamas tokiais žodžiais: “Šiuo metu Islamo pasaulyje kaip ir Rytų Europoje, Jono Povilo II Vatikane bei vis iš naujo atgimstančių Amerikos fundamentalistų tarpe, susikuria mintijimo tradicijos, kurios reikalauja, kad pagrindinės vertybės būtų priimanos geležiniu tvirtumu. Diskusijos tegali liesti vertybių “interpretaciją”, o kritika — vertybių pritaikymą” (p. 36).

Ką iš tikro šis tekstas reiškia? Kavolis kreipia pagrindinį dėmesį i vidinį kūrėjo gyvenimą ir kūrėjo santykiavimą su savo paties pagrindinėm vertybėm (jos gali būti religinės, bet gali būti ir kitokio pobūdžio). Visa bėda, kad, išsiplėtus kultūrai, kūrėjo religiniai ar šiaip vertybiniai įsitikinimai jo tiesioginiame darbe dažniausiai nepalieka jokių žymių.

Practiety buvo kitaip, nes visas intelektualinis gyvenimas sukosi apie tokių vertybių išreiškimą bei apgynimą. O mūsų laikais, didžioji dalis kultūros klausimų iš viso neliečia. Net ir Sovietų Sąjungoje, kurios istorija prasideda su šauniais grynai marksistinės kultūros reikalavimais, vyksta savotiškas “sekuliarizacijos” procesas. Turbūt visos fizikos, matematikos, biologijos šakos marksistinių žymių yra atsikračiusios. Sunaikau kai kuriom filosofijos šakom, literatūrai, istorijai. Bet ir marksistinės literatūros sąvoka tiek išplėsta, kad joje netelpa tik tikintieji ir kraštutiniai individualistai.

Todėl Pasaulėžiūrinis momentas visose šių dienų kultūroje retai pasireiškia. Ir tai ne todėl, kad jis savyje nėra svarbus ar kad juo šiais laikais nesirūpinama, bet todėl, kad kultūros dėmesį yra pagavę eibės visai kitokio pobūdžio klausimai.

Perskaičiau Gimbutienės “Goddesses and Gods of Old Europe” ir nieko nesužinojau apie autorės vidinį gyvenimą, nes veikale jos pagrindinės vertybės nė vienu žodžiu neužsimintos. Ir tą patį galėčiau pasakyti apie didelę daugumą perskaitytų knygų. Nesužinojau nieko apie jų autorių vertybių sąrangą, nesužinojau, ar jie nuolat savo vertybes kritiškai persvarsto. Ir todėl Kavolio kriterijus, bent mane, vestų i labai nemalonią dilemą: turečiau arba skaityti tik tokius veikalus, kuriuose yra išdėstoma autoriaus pasaulėžiūra, arba, prieš bet ką vertindamas, suzinoti, koks yra autoriaus dvasinis stovis. Pirmoji alternatyva reikštų per didelį interesų susiaurinimą, o antroji vestų prie bažnyčios durų su juodu sąrašėliu rangose. Bent pagal mano skonį, kultūros objektai, o ne kūrėjų biografijos yra verti pagrindinio dėmesio, ir juos vertinti reikia mūsų laikams tinkamais būdais.

Gal cituotą tekstą ne visai teisingai supratau. Gal iš tiesų norėta išreikšti maždaug sekanti mintis: tikras intelektualinės kultūros kūrėjas privalo nuolat kritiškai pervertinti savo darbo pagrindinius rezultatus bei metodus. Deja, ir čia užkliūnam už per didelės specializacijos. Metodikos klausimais vieni mokslininkai daugiau rūpinasi, kiti mažiau.

Grįžkime dar kartą prie Gimbutienės — ją Kavolis vertina labai teigiamai. Ji priima sekanti interpretacinį dėsni: archeologiniai radiniai atspindi tų žmonių galvosena. Ši dės-

nį ji priima, juo operuoja, niekur neužsimindama jokių kitų interpretacinių galimybių. Kiek ji yra tokius klausimus svarsčius, iš jos knygos nepaaiškėja. Ir manau, kad ji visai teisingai daro. Tegul metodikos klausimais rūpinasi kiti i filosofavimą labiau linke. Blogiausiu atveju, jos darbai bus atmesti, bet tai likimas, kuris anksčiau ar vėliau ištiks visus — tiek filosofuojančius, tiek kasinėjančius.

Katalikų įvairumas

Aplamai, katalikų santykis su tikėjimu yra labai įvairus. Vieni iš pagrindų tvirti, paklusniai priima Bažnyčios autoritetą, įstatymus vykdo ligi smulkiausių detalių. Kiti yra neramūs, nuolat blaškosi, laužosi, kovoja prieš kiekvieną bažnytinę vyriausybę tartą žodį. Pastarųjų randame ir šventųjų tarpe. Mistikų raštuose dažnai kalbama apie “tamsią sielos naktį”, kai nevilts bei abejonės juos purto, lyg kokias žiurkes buldugo nasruose. Manau, kad išstudijavę Taboro Farmos lankytojų, rastumėm maždaug toki patį įvairumą.

Kavolis (ar čia tik nebus reformacijos laikų polemikų atgarsiai?) yra įsitikinęs, kad beveik visi katalikai yra paklusnaus tipo žmonės, o Taboro Farmos nuolat maištaujančio tipo.

O galų gale, kodėl ramaus ir tvirto tikėjimo žmogus negalėtų intelektualinėje kultūroje dalyvauti? Filosofijos istorikas Gilsonas buvo palyginti ramaus bei tvirto tikėjimo katalikas. Tačiau jo nuopelnai pasilieka, ir bandymai jį iš kultūros istorijos išbraukti susilauktų vien juoko.

Išsivijoje ir katalikai yra sukūrę ilgalaikės reikšmės turinčius kultūrinius objektus. Galima Maceionis, Girniaus, Rabikausko raštais nesidomėti, tai privataus skonio reikalas. Juos galima įvairiai vertinti, kritikuoti, tačiau kiekvienas platesnio žvilgsnio išsivijos istorikas turės i juos atkreipti dėmesį. Panašiai buvo ir nepriklausomoje Lietuvoje.

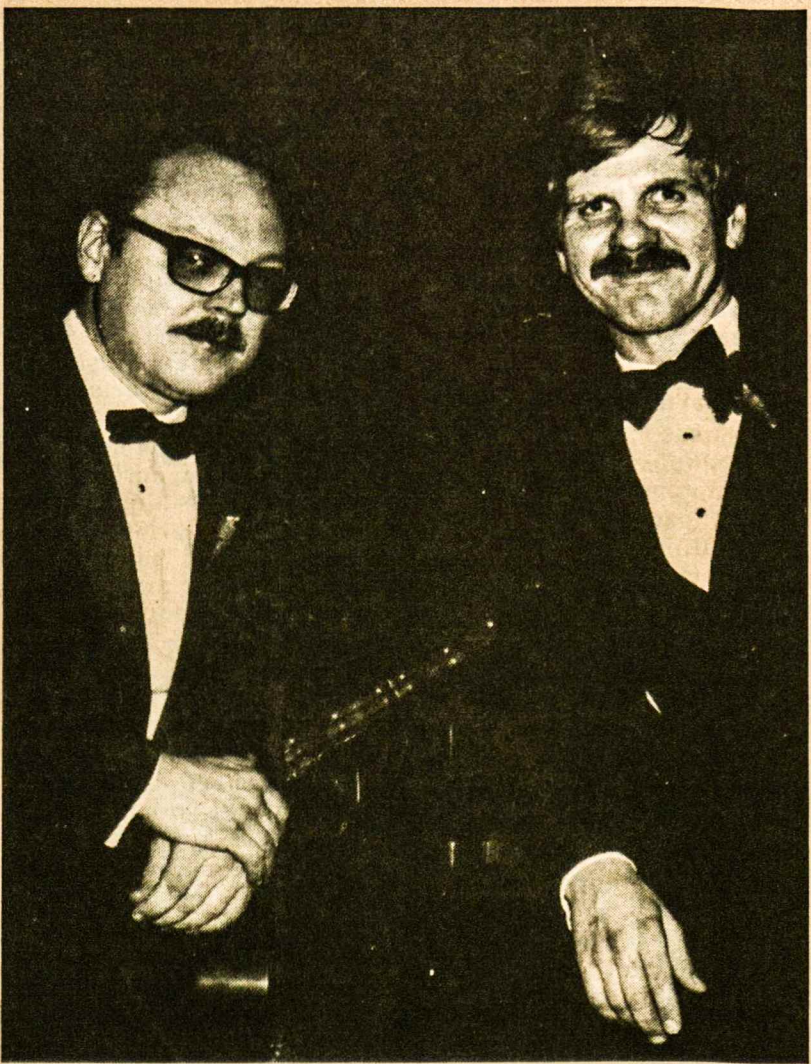
Kultūros vertintojas taip pat turi būti ir istorikas. Ir jis turi suprasti, kur pasi- baigia asmeniškias skonis ir prasideda šiek tiek objektyvesnis kultūros supratimas.

Retai kur Kavolis praleidžia progą katalikams įgnybti. Pavyzdžiui, minėdamas 1926 m. perversmą, jis pridėda “with some Catholic help” (p. 37). Politikoje dalyvauja partijos, ir būt buvę tikslu minėti krikščionis demokratius. Bet kam čia išskirti katalikus? Ar sukilime nedalyvavo nė vienas ateistas, agnostikas? Katalikiškame krašte katalikų turėjo rasti visose partijose. Ir nuverstoji vyriausybė susikūrė ne be katalikų paramos. Įdomiausia, kad, paminėjęs šį katalikų įsivilimą, Kavolis nerado progos paminėti moksleivių ateitininkų uždarymo, nuncijaus išvartyo, teologijos-filosofijos fakultetui taikomų represijų, Dovydaičio ir kitų katalikų įkalinimo.

Kitas pavyzdys. Kavolis tvirtina, kad Lietuvos intelektualų padėtis gal net blogesnė negu Rusijos. Ir kalta čia Katalikų Bažnyčia, kuri, kaip organizacija, lengviau yra valdžios kontroliuojama. O Rusijoje yra nuo visų organizacijų nuošaliai stovinti religinės mistikos srovė. Taigi Rusijos intelektualai randa religijoje dvasinės atramos, o lietuvių, nuo komunistinio vilko bėgdami, patenka i katalikiškosios meškos nasrus. Gal bus aiškiausia, įeigu šiuo atveju pastabos bus numeruotos.

1. Organizuoja Bažnyčia viso katalikų religinio gyvenimo toli gražu neapima. Visais laikais randame spontanišką kylandias religingumo formas. Tokių, atrodo, netrūksta ir Lietuvoje. Žmonės tiki įvairiais stebuklais, regėjimais. Ir ko jieško tie, kurie atsiklaupę neša kryžius?

2. Mažai žinome apie katalikų dvasinę būklę. Visa eilė katalikų intelektualų sėdi kalėjimuose ir mums yra neprieinami. Ir todėl mes nežinome, kaip pasauliečiai intelektualai vertina Lietuvos bažnytinę organizaciją.

Dviejų fortepijonų koncertą atlikę pianistai — ALVYDAS VASAITIS ir JONAS GOVĖDAS 1984 m. gruodžio 4 Toronte-Mississaugoj B. Tarvydas

Dviejų fortepijonų koncertas

CLAIRE-LOUISE LALONDE

Beveik pilna Anapilio salė entuziastiškai klausėsi 1984 m. gruodžio 2 d. popietėje įspūdingo dviejų fortepijonų koncerto, kurį atliko tarptautinėje plotmėje žinomas dirigentas ir pianistas Alvydas Vasaitis ir Kanadoje žinomas pianistas, chorvedys ir kompozitorius Jonas Govėdas.

Ugninga Vasaičio technika ir šilti Govėdo tonai jungėsi neeilinėje programoje, apimančioje įvairius muzikos stilius ir įvairių kraštų kompozitorių kūrinys.

Programa buvo pradėta populiariu Bacho kūriniu “Jėzus, žmogaus ilgesio džiaugsme”. Mozarto muzikoje reikėsi šiek tiek skirtingi pianistų temperamentai kūrinių atlikime bei pajautime. Ypač skirtingos dinamikos pasireiškė specialiai aranžuotoje Sonatoje in C, K. 545. Abiejų pianistų temperamentalai btgi susiliejo melodiskoje, puikioje modernaus kompozitoriaus Dvariono (1904-1972) muzikoje — ištraukose iš jo sukurtos operos “Dalia”. Neįmanoma išskirti vieną kurį pianistą, nes abudu pagavo tikrą tautos nuotaiką

“Kalėdos pasaulyje”

Š. m. gruodžio 1-2 d.d. North York mieste (metropolinio Toronto dalis) buvo suruosta kalėdinė paroda. Dalyvavo 23 įvairių tautybių vienetai. Prie įvairiai apkrautų stalų kalėdiniais valgiais ir papuošalais buvo po keletą tos tautos atstovų, pasipuošusių tautiniais drabužiais. Atskiroje scenoje buvo įvairi dainų bei šokių programa, kurią atliko daugelio tautybių liaudies meno mėgėjai.

Lietuvių stalus papuošė Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyriaus narės: pirm. A. Vaitonienė, G. Baltaduonienė, H. Lasienė, O. Tasekienė ir A. Zanderienė. Atskiri darbai dar buvo L. Nakrošienės ir a.a. seselės Jonės Laurinaitytės.

Lietuvių skyriuje buvo gražiai šiaudinukais papuošta egulutė, ant kurios kaboją įvairios žvaigždėlės, tulpelės, kompietėlės, gėlės ir kitoki iš

šiaudų padaryti lietuviški ornamentai. Niekur kitur panašių puošmenų nebuvo. Visa tai buvo labai originalu. Prie egulutės stovėjo dail. J. Dagio prakarėlės skulptūros. Ant sienos kaboją L. Nakrošienės du Lietuvos žiemos paveikslai ir vienas gobelenas, o toliau G. Baltaduonienės Lietuvos vaizdo gobelenas. Įvairiose vietose buvo matyti lietuviškai apngentos lėlės (14). Gražiai išdėstytos juostos, pagalvėlės, staltiesės, skarelės, pirštinės, rankšluosčiai.

Minėtos instituto narės nuolat budėjo prie stalų, demonstravo šiaudinukų gaminimą, aiškino rodinius bei pyragaičius. Daug kas klausinėjo, kaip padaromi kepti grybai-pyragaičiai. Žiūrovų visą laiką netrūko, bet lietuvių buvo labai nedaug. Gaila, kad nė vienas lietuvių dainas ar šokių vienetas nepasirodė bendroje scenos programoje. V.M.

3. Visi su nerimu sekame kovą dėl Bažnyčios nepriklausomumo. Kol kas ši kova gana sėkminga. Didelė dauguma kunigų dar pasirašo prieš valdžios nuostatus nukreiptus pareiškimus.

4. Nežinome, ką darytų pagrindžio Bažnyčia, įeigu bažnytinė vadovybė taptų sovietams visiškai paklusni.

5. Plačiai veikia moterys vienuolės. Jų veikla yra nelegali ir todėl valdžios nekontroliuojama.

6. Beveik visą pagrindžio spaudą suorganizavo katalikai. Kavolis nusiskundžia “Kronika”, kad ši tesirūpina

vien katalikais (p. 42). Kitokio pobūdžio katalikiškos spaudos jės nemini.

7. Intensyvi kova liečia pamokslų turinį. Sakykla yra turbūt vienintelė valdžios beveik nekontroliuojama vieša tribūna. Ir pats galėčiau paliudyti, kad kartais pamokslininkams netrūksta nei drąsos, nei aukšto intelektualinio lygio.

Manau, kad Kavolio atvejiyje randame gražų pavyzdį grynai impresionistinės metodologijos. Graži ta teorija apie “mistinį religingumą”, tačiau ji negali atstoti konkrečios padėties pažinimo bei objektyvesnės analizės. (Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Smuikininkai Juris ir Dana Mazurkevičiai, gerai pažįstami Toronto bei kaimyninių apylinkių lietuviams, šiais mokslo metais įsikūrė Urbanoje, kur Juris pradėjo vadovauti Iliinojaus universiteto smuiko klasei. Pastaruoju metu jie daug keliavo, buvo atsidūrę net Australijoje, kur taip pat susilaukė lietuvių dėmesio, nes Dana (Pomerancaitė) yra žydų kilmės, kurią vokiečių okupacijos metais slėpė ir globėjo Kipro Petrausko šeima. Spalio 14 d. smuikininkai J. D. Mazurkevičiai surengė koncertą Iliinojaus universitete Urbanoje.

Lietuvių istorijos draugija Čikagoje išleido dvi senas švedų graviūras, kuriose vaizduojamos lietuvių-švedų kautynės 1656 m.: vienoje — prie Sandomiro, kitoje — Pilypavo. Graviūrose yra lotyniški įrašai, kuriuos leidėjai išvertė i lietuvių kalbą, pridėdami papildomų paaiškinimų. Tad jomis galės naudotis ne tik lietuvių, bet ir lotynų kalbą mokantys kitataučiai. Graviūros yra didelio formato, švariai atspausdintos atskiruose lapuose, kuriuos galima pasikabinti. Jos galėtų papuošti kambarius namuose ir net mokyklų klases. Abi graviūros su persiuntimu, užtikrinančių jų nesulankstymą, kainuoja tik \$15 JAV. Jas galima panaudoti kaip dovanas Kalėdų švenčių bei kitomis progomis. Gaunamos pas Lietuvių istorijos draugijos reikalų vedėją Aliciją Rugytę, 6547 So. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, USA.

Literatūros vakarą 1984 m. spalio 28 d. Čikagos bei apylinkių lietuviams Jaunimo centre surengė Lietuvių rašytojų draugijos valdyba, vadovaujama pirm. Anatolijaus Kairio. Pagrindinis dėmesys teko dviejų literatūrinių premijų laimėtojams — Leonui Lėtui, prozininkui Jurgiui Gliaudai ir žymeniui įvertiam vertėjui Povilui Gaučiui. Įvadinį žodį tarus pirm. A. Kairui, programai vadovavo D. Bindokienė, perskaičius du sveikinimus P. Gaučiui. Vienas jų buvo gautas iš Lietuvos konsulės Čikagoje J. Daužvardienės, kitas — iš generalinio Brazilijos konsulo Čikagoje. Mat P. Gaučys yra gavęs žymenį iš Sao Paulo meno kritikų organizacijos už lietuvių kalbon išsvertą ir išleistą moderniosios brazilų poezijos antologiją “Lianų liepsna”. Su juo dalyvius supažindino LRD valdybos vicepirm. Česlovas Grincevičius. P. Gaučys yra darbščiausias vertėjas šievijoje, mokantis kelias kalbas, lietuviams parūpinęs apie 30 išverstų knygų. P. Gaučys savo padėkos žodyje palietė antrąją medalių pusę, primindamas, kad lietuviams reikia mūsų rašytojų kūrinių vertimų i kitas kalbas. 1984 m. laureatams taipgi priklausio J. Gliauda, laimėjęs vėlionies A. Barono novelės konkursą, įsteigtą jo našlės N. Baronienės. Jam \$500 premija paskirta už novelę “Labirinte”. Premijos mecenatas dr. Zigmas Brinkis ir jos laimėtojas J. Gliauda abu gyvena Los Angeles mieste. Pastarasis i literatūros vakarą Čikagoje neatvyko, bet atsuntė turiningą padėkos laišką, kurį perskaitė Adolfas Merkelis.

Lietuvių rašytojų draugijos \$2,000 premiją laimėjo Leonas Lėtas už 1983 m. pasirodžiusi modernios poezijos rinkinį “Trakas”, lig šiol retokai tesireiškęs kultūrinuose žurnaluose. Daug kas net nežinojo, kad Leonas Lėtas yra Vytauto Adamkevičiaus nuo gimnazijos laikų pasirinktas slapvaidis. Premijuoto “Trako” analizę atliko prof. dr. Violeta Kertienė, vadovavusi premiją vienbalsiai paskyrusiai vertintojų komisijai. Laureatui L. Lėtui premiją mecenatų vardu įteikė JAV Lietuvių fondo valdybos pirm. dr. Antanas Razma. Poetišką padėkos žodį tarė L. Lėtas. Tada po pertraukos buvo pradėtas literatūros vakaras. Savo eilėraščių skaitė Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis, pridėdamas ir dviejų vokiečių poetų eilėraščių vertimus. Visus nustebeino poetė Julija Švaibaitė-Gylienė, šikart pasirodžiusi su feliertonio pobūdžio ištrauka iš stambesnio prozos veikalo. Kazys Bradūnas, su dukra keliaęs po Europą, savo eilėraščiuose atspindėjo vietas, kuriuose gyveno ar kūrė didieji poetai, žavėjosi Venecija, liėtė lietuvių pagonis ir krikščioniškos tradicijos motyvus. Literatūros vakarą kelias eilėrašciais iš premijuoto “Trako” užbaigė Leonas Lėtas.

Kauno paveikslų galerija kau-niečius ir jų svečius pakvietė i Latvijos Latgalės krašto dailininkų darbų parodą. Jai buvo atsiųsta keli šimtai tapybos, skulptūros ir grafikos kūrinių, kuriuose vaizduojami šio krašto žmonės, jų darbai. Galerija pastaraisiais metais surengė latvių tapytojos B. Baumanės, grafiko G. Kruolio, grupės Rygos skulptorių darbų parodas.

Kompoz. S. Šimkaus muziejus Kaune tampa muzikos kultūros židiniu. Name, kuriame 1927-43 m. gyveno profesionaliosios muzikos kūrėjas, chorų organizatorius ir muzikinio palikimo puoselėtojas S. Šimkus, dabar vyksta XIV-sios vidurinės mokyklos moksleivių muzikos pamokos, pokalbiai muzikinės kultūros klausimais.

Tarptautinė portretų paroda kas antri metai rengiama Jugoslavijoje, Tuzlos mieste. Šiame ten buvo pakviesti 94 dailininkai iš įvairių pasaulio šalių. Joje dalyvavo ir du vilniečiai: Sofija Veivertė — su “Vyro portretu” ir “Moters portretu”. A. Savickas — su “Sūnaus portretu” ir “Dukros portretu”. Šios tarptautinės parodos premiją laimėjo S. Veivertė už savo “Moters portretą”.

Centriniai Lietuvos dailės muziejaus rūmai vilniečius pakvietė i dail. L. Tuleikio tapybos darbų parodą, kuriai buvo suteikti pastarajame dešimtmetyje sukurti peizažai ir portretinės kompozicijos. Dail. L. Tuleikis, prieš du dešimtmečius baigęs Vilniaus dailės institutą, aktyviai dalyvauja meniniame gyvenime. Jo kūriniai dažnai rodomi respublikinėse, sąjunginėse ir užsienio parodose.

Prieš dvejus metus paskelbto lietuviškos dramos kūrinių konkurso laimėtojai paaiškėjo 1984 m. spalio 31 d. Vertintojų komisija pirmąją premiją paskyrė Justinui Marcinkevičiui už dramą “Daukantas”, dvi antrąsias — Juozui Montvilui už pjeses “Didysis geismas” ir “Sąžinės šešely” ir R. Gaičiui už pjesę “Triumviratas”, dvi trečiąsias — J. Erlickui už “Blivkuva” ir Juozui Marcinkevičiui už “Erelio gūžtą”.

Respublikinė biblioteka vilniečius pakvietė i architekto Romualdo Šilinsko paveikslų parodą. Jai buvo suteikti improvizuoti vaizdai Vilniaus architektūros tema, grafišką piešinį sujungiantys su virpančių tapybos fonu. Alejeimui ant kartono sukurti piešiniai-paveikslai architektui R. Šilinskui yra tarsi profesinės savo rūšies studijos, praplečiančios jo kūrybinį mąstymą.

Dailėtyrininkė N. Lukšionytė-Tolvašienė Maskvos menotyros mokslinio tyrimo institute apgynė kandidatinę disertaciją “Lietuvos architektūros stilių raida 1830-1920 metais”, išstudijavusi apie 600 architektūrinių paminklų. Lig šiol XIX š. pabaigos ir XX š. pradžios architektūra beveik nebuvo tyrinėjama. Disertacijos autorė išskyrė tris stilių pakraipas — romantizmą, istorizmą ir modernizmą, atskleidę jų raidą bei savitumus Lietuvoje ir atskirose pastatų grupėse.

Gastrolinius koncertus Vilniuje ir Kaune atliko simfoninis Erfurto filharmonijos orkestras, vadovaujamas U. Niseno. Dalyvių orkestras supažindino su dabartinio R. Vokietijos kompoz. J. U. Guenterio kūryba, atlikdamas jo “Pirmąjį koncertą mušamiesiems ir simfoniniam orkestrui”. Talkino sol. K. E. Bezė. Programom taipgi buvo įjungta A. Brucknerio “Romantiškoji simfonija”. Koncerte Vilniuje orkestras virš programos pagrįjo J. Brahmsio, R. Wagnerio, J. Juzeliūno kūrinius. Buvo atvykęs ir etnografinis Arnštado ansamblis “Tiuringijos folkloristai”.

Šiauliečio fotografo Vlado Mikalausko meninių nuotraukų parodą surengė Šiaulių fotografijos salona. Joje išsiskyrė du ciklai — “Kaimo šventė”, “Žmonės ir kaukės”. V. Mikalausko nuotraukose apie dabartinį kaimą nėra nė krislelio sentimentalumo — jis natūralus ir paprastas. Kaimo žmogus moka ne tik dirbti, bet ir linksintis. Jam yra būdingi ryšiai su žeme, gamta, jo paties nuotaikos ir lūkesčiai. V. Mikalausko šio ciklo nuotraukose talentingai panaudota debesis: šventės jie nuotai-kingi, žaismingi, o darbo scenose — paprasti, natūralūs. Ciklas “Žmonės ir kaukės” yra skirtas žiemos palydų kaukių karnavalo vaizdams.

V. Kst.

Užuominos apie Lietuvą amerikiečio knygoje

Knyga "La Russie", parašyta buvusio "New York Times" korespondento Maskvoje

Prieš 10-15 metų mažai buvo knygų, bešališkai nušviečiančių Sov. Sąjungos gyvenimą. Dabar tokių knygų skaičius kasmet didėja, ypač Prancūzijoje, kur šalia disidentų veikalų daug spausdinama knygų, parašytų prancūzų ir užsienio korespondentų. Spausdinama taip pat daug vertimų. Ne visiems pavyksta vienodai įtaigiai perteikti Eurazijos galybės dvasią, bet šiandien matyti kur kas mažiau beatodairinio liaupsinimo, kuriuo buvo nusikaltusios net dvi Prancūzijos intelektualų kartos.

Tam pralaužimui pradžia yra davęs Solženicinas. Kita knyga, iki šiol neperadusi

savo dokumentinės vertės, yra Hedrick Smith "The Russians". Jos autorius ilgą laiką gyveno Sov. Sąjungoje ir, būdamas užsienio korespondentu, turėjo progą artimiau pažinti tenyktę buitį bei žmonių mentalitetą. Dabar jo pėdomis pasekė kitas amerikietis, "New York Times" atstovas David Shiplieris, kurio knyga, išversta į prancūzų kalbą, vadinasi, "La Russie". Priešingai kitiems žurnalistams, kurių judėjimo laisvė suvaržyta, D. Shiplieriui buvo duotos privilegijos lankytis tiek šiaurėje — Murmanske bei Sibire, tiek pietuose — Kaukaze, tiek vakarinėje dalyje, atseit Baltijos respublikose. Iš tų kelionių

įspūdžių, pasikalbėjimų su žmonėmis, nuotykių ir nupintas Shiplierio reportažas. Šiuo tarpu tačiau "Tėviškės žiburių" skaitytojams pateiksime tik tas vietas, kuriose tiesiogiai užsimenama Lietuva ir lietuviai.

Žaislai mažiesiems

Kalbėdamas apie vaikų auklėjimą, Shiplieris užsimena, kad parduotuvėse esama vaikų žaislų, padedančių mažyliams tobulinti judesių koordinaciją, atspėti spalvas, pažinti formas. Jų dauguma — vakarietiški žaislų kopijos. Yra visokių Meccano arba Lego komplektų, telefonų, žaidimų padedančių išmokyti eismo taisyklių, net svetimas kalbas. "Daugumas tų žaislų, — sako autorius, — pagaminti Estijoje ir Lietuvoje, atseit labiausiai vakarietiškoje respublikose. Pirkejų jie nepatraukia; aiškiai matosi, kad labiau mėgstami automobiliukai, lėktuvėliai, kariniai sunkvežimiai, valdomi automatinė kontrole". Tie žaislai, pagaminti iš lengvo metalo ar plastiko, yra prastos kokybės, greitai sugenda. Autoriaus manymu, tai veikia vaikų pasąmonę. Jiem įkyla, kad gyvenimą reikia priimti su fatalizmo doze, kaip paskatą neprisiršti prie materialinių vertybių.

Tėvų vaidmuo

Nors tėvai dažnai raginami ateiti mokyklai talkon, mokyklų vadovybė tvirtai laiko savo rankose visus auklėjimo dalykus. Jinai tvarko ir vaikų laisvalaikius, ruošdama sekmdienines ekskursijas bei kitokias pramogas. Pabūti vaikams su tėvais lieka nedaug laiko. Tačiau dažnai tenka matyti, kaip pavargę nuo darbo tėvai bei motinos padeda vaikams ruošti pamokas. Iš kitos pusės mokyklų vadovybė laiko tėvų pareigą įkvėpti vaikams drausmės ir darbštumo pomėgį. "Kai vaikai klausia tėvų ir juos gerbia, mūsų darbas žymiai palengvėja" — aiškina Ona Juzelienė Vilniaus mokyklos 40 nr. vedėja.

Latvijoje tais atvejais, kai norima, kad prasikaltęs vaikas nebūtų teisiamas klasės draugų, pareiga išspręsti konfliktą paliekama tėvams. Jeigu jiems nepavyksta, reikalus pavedamas komitetui, sudarytam iš kitų mokinių tėvų.

Dalyvavimas pionieriuose

Dauguma tikinčių tėvų, netinkantys tokiam amžiuje savo vaikų didelėm problemom, sutinka, kad jie tapę pionieriais. Bet Valentinas Vasiljevas priklausė sekmininkų šeimai, kuri pripažino Dievą vien Biblijos Viešpatį. "Jis lankė Vilniaus mokyklą 36 nr. Jam buvo devyneri metai, bet jis nepriklausė pionieriams".

"Vieną rytą jis kaip visada padėjo savo apsiaustelį ant drabužinės prekystalio, kad tarnautoja jį pakabintų ant kabyklos su kitais. Bet toji nustėro: "O kur tavo pionieriškas kaklarištis?". Valentinas jai mandagiai paaiškino, kodėl jis negali būti pionierium. "Babuška" pakvato, smarkiai jį išplūdo, paskui, stvėrusi jo apsiaustelį, sviedė jam į rankas, rėkdama bei atsisakydama jį saugoti. Padėtis atrodė beviltiška, nes tiek vaikui, tiek senė užsikirtė savo pozicijose. Prireikė šauktis direktorės. Pastarajai Valentinas buvo jau pernelyg įkyrėjęs. Ji jam išdoro, kad iš 2000 vaikų mokykloje jis esąs vienintelis, atsisakęs būti pionierium. "Patsai turėtumei nešioti kokį ženklą, — rodantį, kad esi tikintis" — baigė savo pastabą kategorišku tonu.

David Shiplier palydi šio įvykio atpasakojimą komentaru, esą mažiau labai didžiulį jasi savo raudonu kaklaraiščiu, vėliau, kai artėja keturioliktieji metai, mergaitės skuba jį nusiimti gatvėje, idant pasirodytų berniukams vyresnėmis. Ar tai lytinio santykiavimo, narkomanijos bei alkoholio pradžia, kaip Amerikoje, autorius nepaaiškina.

Invazijos atgarsiai

D. Shiplieris pasakoja pažinęs vieną intelektualų porę — Elena ir Vladimirą, kurie vienu metu buvo įtikėję, kad

Prahos pavasaris prasiskleis žiedais ir Maskvoje.

"1968 metų rugpjūčio mėnesį, tuo metu, kai Raudonoji armija įžengė Čekoslovakijoje, jiedu atostogavo Vilniuje. Kai Vladimiras pirkė laikraštį, senutė lietuvė, palaikiusi jį rusų, šuktelėjo: "Pasturlakos, Jūs užėmėt Prahą!". Vladimiras tuo nepatikėjo ir manė, kad jinai pamelavo jam, norėdama užgauti, bet už poros dienų pats įsitikino. Kai jie važiovo naktį Latvijos laukais, turėjo išsukti pakelėn, kad pravažiuotų voros sunkvežimių, tankų, šarvuotųjų, dardėdamos peklišku dardesiu į naktį, skrodamos tamsą prožektoriais. Vladimirui dingio visos iliuzijos ir kilo noras verkti".

Taip užsimenama apie anų dienų įvykius. Šia proga verta prisiminti, kad kur kas vaizdingesnį aprašymą nuotaikų, kuriomis gyveno Maskva, randame anoniminio autoriaus knygoje "A Witness in Moscow" bei disidentų Amalriko, Lidijs Čukovskajos, Pliusės ir kitų atsiminimuose.

Religinė būklė

David Shiplierio nuomone, komunizmas ir krikščionybė egzistuoja greta, taip glaudžiai persipynę, kad praktiškai neįmanoma nustatyti iš šalies, kas yra nuoširdus tikintis ir kas nuoširdus ateistas. Partiečiai krikštija savo vaikus. KGB agentai yra įsifiltravę į kuniją. Esama komunistų, kurie tiki Dievą, esama kunigų, kurie netiki. Kiek aiškesnė būklė Armėnijoje.

"Aš vakarieniauju kartą Erevane pas vieną armėną atletą, partietį. Jisai paprašė mano kolegą "Christian Science Monitor" žurnalistą sukalbėti maldą prie stalo. Paskui pats sukalbėjo vaikų akivaizdą maldą. Iš jų susikaupimo matėsi, kad jie įpratę į tokį ritualą. Pakėlęs po to taurę jis pareiškė: "Aš esu komunistas, bet tikiu, kad vienintelė galia, kuri mus apsaugos nuo barbarijos yra krikščioniškas tikėjimas".

Armėnų atvejais yra išskirtinai, nes priklausymas krikščionių Bendrijai išreiškia armėnų tautinį identitetą. Kiekvienas armėnas nuo pat gimimo yra tos Bendrijos narys "de facto". Aš paklausiau vieną dieną Gegardo vienuolyno vienuolį, ar daug partiečių krikštija savo vaikus. "Jie ateina visi — atsakė jis, — visi! Mūsųose nebūti krikščionių reiškia nebūti armėnu, t.y. svetimšaliu, turku, priešu!" Kitos Bendrijos, nors ir sudarančios kultūrinį tautos pagrindą, neturi Sov. Sąjungoje tokio statuso, kokį turi armėnų Bendrija. Pavyzdžiui, Gruzijos ortodoksų Bendrija ir Katalikų Bendrija Lietuvoje atlieka žymų vaidmenį krašte, bet jei armėnai tampa automatiškai Bendrijos nariais, gruzinai ir lietuviai turi apsispręsti, rizikuoti būti krikščionimis, išpažinti keliu patvirtintą savo priklausymą kultūrinei mažumai".

Autoriaus nuomone, patys rusai, kurie įsijungia į Rusijos ortodoksų Bendriją, daro tai idant pabrėžtų savo tautinį savitumą, išskiskirtų iš kitų Sov. Sąjungoje esančių tautinių sąjūdžių.

Bijo disidentų

Norėdamas pavaizduoti, kaip Kremliaus mafija bijo užsienio ir disidentų, Shiplieris pamini tokį įvykį:

Hal Piper, "Baltimore Sun" žurnalistas, paklauskė kartą vieną profesorių, kodėl Sov. Sąjungoje uždrausti Solženicino raštai. Tas profesorius jam atsakė, papasakodamas tokį įvykį. Karo metu jo dalinys, nusilpęs, demoralizuotas, atsidūrė vokiečių apsupime. Tada pasirodė ant balkono vienas lietuvis ir emė šaukti: "Pasi-duokit! Maskva paimta!". Dalinio vadas išsitraukė revolverį ir nudėjo tą žmogų. "Kitaip ir negalima buvo pasiegti" — baigė savo pasakojimą. Jei jis būtų leidęs tam lietuviui šaukti, mes visi būtume metę ginklus. Mums buvo neįmanoma susigaudyti, ar jis sakė tiesą".

Dėl tų pačių motyvų, būtent baimės, kad žmonės nebūtų demoralizuoti, šiandien valdžia bando tramdyti visus, kurie ją kritikuoja. P. D.

TORONTO LIETUVIŲ TEATRAS

"AITVARAS"

sveikina visus tautiečius šv. KALĖDŲ proga, linki malonių švenčių ir laimingų NAUJŲ METŲ,

Jis tarė: Motina, ant tavo rankų
Parim žemės laimę ir kančią.
Tegul malonė juos visus aplanko,
Tebūnie taip visur: ir ten, kaip čia.

(Faustas Kirša)

Kalėdų džiaugsmo šventėje sveikiname visus
aukuričius, buvusius ir esamus, rėmėjus ir
žiūrovus.

Linkime visiems džiaugsmingų
ir laimingų 1985-tų metų —

"AUKURAS"

Hamiltono lietuvių mergaičių choras

"AIDAS", vadovas bei tėvų rėmėjų komitetas

sveikina visus mielus rėmėjus, draugus, lietuviško
jaunimo meninius vienetus bei visas organizacijas

Kristaus gimimo švenčių proga ir linki

darbingų 1985 metų.

Sveikiname lietuviškos dainos mylėtojus,

mūsų choro rėmėjus, bičiulius, artimuosius ir visus tautiečius, linkėdami jaukių

Kristaus gimimo švenčių ir sėkmingų naujų metų —

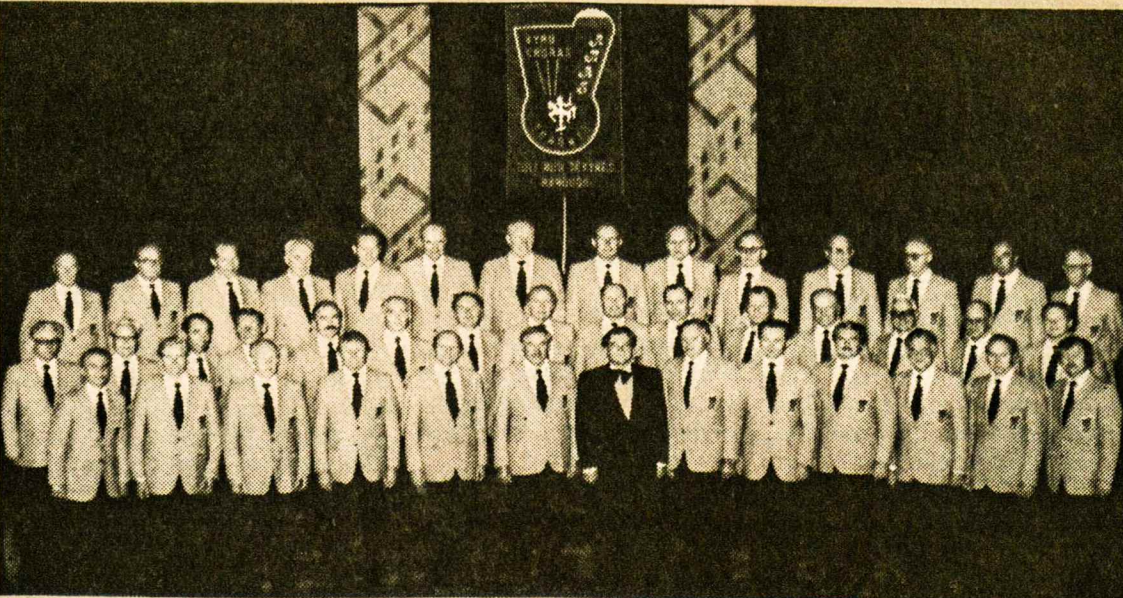
Jūsų "VOLUNGĖ" Toronte

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

linkime mūsų choro rėmėjams, draugams ir visiems
lietuviams, išblaškytiems plačiame pasaulyje.

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS"

Sveikiname su šv. Kalėdomis ir linkime laimingų bei sėkmingų naujų metų

mieliems giminėms, draugams ir pažįstamiems —

Vilija, Edvardas ir Andriukas

Irena, Edvardas ir Ričardas

Punkriai

Punkriai

Marija ir Justinas Punkriai

Kazimiera Arlauskienė

St. Petersburg, Fla.

St. Petersburg, Fla.

Kristaus gimimo švenčių ir Naujų metų proga sveikinu Aušros Vartų parapijos parapijiečius, lietuvius.

Dievo ir tėvynės meilė teišryškina mumyse
žmogaus didybę ir teveda mus į Dievo
karalystę.

Tėv. Juvenalis Liauba, OFM
Aušros Vartų parapijos klebonas Hamiltone

Sveikinu mielus savo bičiulius,
draugus, pažįstamus ir geradarius,
linkėdamas malonių
Kalėdų
švenčių ir laimingų
naujų metų —

Londonas, Ontario

Kun. Ignas Mikalauskas, OFM

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga sveikinu visus Londono, West Lorne,
Rodney bei apylinkių parapijiečius ir visus tau-
tiečius, linkėdamas gausios Jėzaus Kūdikėlio
palaimos —

klebonas kun. I. B. Mikalauskas, OFM

Taip augo ir brendo mano tikėjimas

Iš pasisakymų kazimierinio kongreso svarstybose Toronte

DR. SAULIUS JANKAUSKAS

Mano tikėjimo vystymasis prasidėjo nuo pat mažens. Tai buvo tėvų nurodyti keliai: parinkta šventovė, organizacija, tikėjimas ir t.t. Buvo parodyta, įskaita, ir kaip vaikas viską norom ar nenorom šiaip taip ištesėjau. Šis laikotarpis yra labai svarbus, nes susirenka medžiaga, kuria vėliau naudojasi kaip pagrindu, statydamas savo gyvenimą.

Tame laikotarpyje susidūriau su labai konkrečiomis mintimis, idėjomis, vietomis, žmonėmis. Pvz. **lietuvis — Lietuva:** mes kalbam namie lietuviškai, o kitur ne; kodėl? Todėl, kad esame lietuviai iš Lietuvos. Kodėl negyvenam Lietuvoje? Kadangi pavergtą.

Dievas: esam lietuviai, dėl to meldžiamės lietuviškai; pirmosios tikybės pamokos — lietuviškai; Marijos kraštas.

Dainava: kaip Lietuvos laukai; graži gamta; šventi ažuolai, po kuriais senovės vaidilės ir vaidilutės garbindavo gamtos stebuklus — Dievo darbą.

Tokie konkretūs dalykai, įvykiai, idėjos ir pasakos paliko manyje gilias šaknis.

Siek tiek paaugęs, iš tų vaikystėje sukratę lobių pradėjau statyti savo pastatą. Kaip ir kiekvienam statytojui reikėjo daug patarimų. Tėvai buvo svarbūs patarėjai jauno architektų kūrinyje.

Taip pat prisidėjo organizacija — ateitininkai. Tenai teko išbandyti naujas lietuviškumo ir tikėjimo jėgas. Stovyklos, kursai, istorija, susikauptimai, susipažinimas su įvairiais vadais. Tai buvo kelias ir lietuvišką ir katalikišką gyvenimą.

Studento metais idėjinis mano pastatas buvo maždaug baigtas. Reikėjo tiksliai kaip reformuoti, stiprinti, dailinti.

Taigi mano tikėjimo vystymasis svarbiausia prasidėjo nuo pat mažens — tėvų globoje. Dievas ir lietuvišką buvo neišskiriamos idėjos.

Svarbūs postkiai dvasinio gyvenimo ugdyme turbūt įvyko baigiant gimnaziją ir siekiant aukštesnių mokslų.

Kažkodėl susidomėjau biologija. Kaip įdomiai viskas su tvarkyta — vienas kitą papildė, jungiasi, dalyvauja. Tiek įvairumo, bet ir tvarkos, tiek erdvumo ir gyvumo.

Kai kuriuos studentus šitie dalykai toli nuo tikėjimo, nes tai buvo natūralūs atsakymai į daugelį klausimų. Kažkodėl mane vis domino tas kodėl?

Kodėl tokia tvarka net ir gyvenimo chaos? Kodėl tvarka? Kokia galybė sutvarkė tokius kūrinius, kurie vystosi, keičiasi? Kokiam tikslui?

Toliau besiekiant aukštesnių mokslų, vis būdavo tokių atsitikimų, kur kažkodėl pasukinė minutę pakeisdavau planus ar darbą ir išeidavo žymiai geriau, sėkmingiau, nors prieš keletą minučių visai apie tai nebuvau pagalvojęs. Lyg kažkokia nematoma ranka imdavo ir nukreipdavo.

Tikėjau, kad tai buvo Dievo ranka ar motinos išklaustos maldos, kurios suko gyvenimą į geresnę pusę. Tuo būdu mano tikėjimas stiprėjo.

Pasikalbėjęs su draugais ir pažįstamais, kuriems irgi yra taip pasitaikę, patyriau, kad jie tai laikydavo laimingu atsitiktinumumu — "luck" arba "lucky day", nors ir jų vaikystė, auklėjimas buvo panašūs į mano. Kodėl man kažkas aukštesnio padėjo o ne "luck"? Priėjau išvadą: tikėjimas yra Dievo malonė — dovana; jis nėra surandamas vien tik žmogaus pastangomis — protu.

Lietuviškas gyvenimas yra labai glaudžiai susijęs su lietuviška parapija. Taip buvo ir yra Lietuvoje, taip buvo lietuviams imigrantams ir taip yra ir

mums — išeivių vaikams. Lietuviškos mokyklos vis glausdavosi prie parapijų; taip pat ir knygynėliai, susirinkimai. Esant lietuvių ir nedalyvaujant lietuviškoje parapijoje, atitolstama nuo lietuviško gyvenimo.

Kaip anksčiau minėjau, lietuviškumas ir tikėjimas manyje buvo labai glaudūs. Taip pat su lietuvišku gyvenimu risho ir parapija. Tačiau parapija buvo daugiau vieta lietuviškam darbui, negu dvasinio vystymosi mokykla.

Bažnyčia Lietuvoje mūsų tautos kovų istorijoje yra atlikusi didelį vaidmenį. Ji ugdo herojus — pasižventusius žmones, kurie nebijo kentėti už tikėjimą ir laisvę. Tai uždega žmones ir parodo mums, gyvenantiems laisvame krašte, koks silpnas mūsų tikėjimas. Mums retai reikia jį ginti.

Kenčianti Bažnyčia Lietuvoje pažadina, stiprina ir jungia mus su mūsų sesėmis ir broliais Lietuvoje.

Kas stiprina ir stiprina??

1. Organizacijos susikaupimai, suvažiavimai, kursai.
2. Kenčianti Lietuvos bažnyčia.

3. Atpažinimas, kad tikėjimas yra Dievo malonė — dovana.

Skautai Vasario 16 gimnazijoje

Šiais mokslo metais, po ilgų vasaros atostogų, Vasario 16 gimnazijoje vėl pradėjo atsigauti skautai, kurie pernai nebuvo labai veiklūs. Tai s. fil. Meilės Mickienės dėka, kuri pradėjo atgaivinti mūsų "Aušros" tuntą. Skautininkė Mickienė pareigas perdavė vyr. sk. J. Lemkienė, kuri iš tūto veiklos pasitraukė susilaukusi būsimos paukštytės. Sesė Mickienė atvyko į Vokietiją iš JAV 3 metams. Jinai buvo paprašyta mums vadovauti v.s. J. Traškienės, Europos vadeivės, kuri lankėsi pas mus gimnazijoje iš Anglijos.

Pirmoje bendroje susipažinimo sueigoje rugsėjo 22 d. dalyvavo seni ir nauji skautai. Iš viso šiais metais turime 45 skautus, kurių tarpe yra daug iš tolimų kraštų. Turime ne vien tik sausumos skautus — yra 2 jūrų skautai ir vienas oro skautas iš Čikagos. Sesė Mickienė atvyksta iš Frankfurto kas antrą savaitę į vadovauja sueigoms. Papatau, kad sesė Mickienė turi gabumų dirbti su jaunimu.

Per antrą sueigą pasiskirs-

tėme skiltimis, išsirinome skiltių vardus ir skiltininkus. Per tą sueigą visi pasidarėme gairėles, žiūrėjome kuri gražesnė, bet galų gale nusprendėme, kad visos gražios, nes visi tiek daug darbo įdėjome! Sueigos būna įvairios — padainuojame, pažygiuojame, mokomės pranešimus atlikti.

"Aušros" tunte turime sesių "Grazinos" ir brolių "Vytauto Didžiojo" draugoves. Seserija turi "Lapių" skiltį (skautės kandidatės), "Bangos" yra prit. skautės kandidatės, "Vaivos" — prityrusios skautės. Brolijai priklauso "Bėbrų" skiltis (skautai kandidatai), "Ereliai" (prit. skautai kandidatai) ir "Lituanikos" būrelis (du jūrų budžių kand. ir 7 skautai vyčiai kandidatai). Dar turėsime paukštyčių-vilkių būrelį.

"Aušros" tunto globėja yra E. Lucienė, kuri yra ir gimnazijos personalo narė. E. Lucienė yra apdovanota ordinu už nuopelnus su rėmėjos kaspinu.

Spalio 28 d. turėjome išskylą. Vedė mūsų oro ir jūrų skautai per tamsius Vokietijos miškus ir rasotus laukus. Buvome perspėti dėti šiltesnius svarkus ir patogius batus. Mūsų tūtininkė tikrai nejuokavo taip patardama! Ne ten pasukome ir vietoj 5 km nuejome 15... Bet geras oras visiems buvo į sveikatą. O pasiekę sutartą lauzavietę išsikepėme dešrelių, "marshmellows" ir skaniai pavalgėme. Ta diena buvo šalta ir miglota. Kartu su mumis keliavo E. Lucienė ir viešnia iš Brazilijos s. E. Bacevičienė, kurios nuo mūsų neatsilikio!

Tai taip pamažu vystosi skautiškas gyvenimas Vasario 16 gimnazijoje. Dabar sesė Mickienė nori parūpinti visiems tvarkingas skautiškas uniformas. "Aušros" tuntas ligi šiolei neturėjo savo vėliavos, bet iki pavasario žada įsigyti.

Tikiuosi, kad dauguma skautų iš mūsų tunto turės progos nuvažiuoti į skautų stovyklą Anglijoje, kuri įvyksta kiekvienais metais per vasaros atostogas. O gal ir Vokietijoje įstengsime suorganizuoti stovyklą! Tuomet Anglijos skautai galės pas mus pavišėti.

vyr. sk. Danutė Baltutytė, Australijos "Vilniaus" tuntas

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

DAIVA BARŠAUSKAITĖ, Toronto Maironio mokyklos mokinė, skaiciusi Maironio eilėraščių "Vilnius" Vilniaus dienos programoje St. Dabkus

Stovyklauja ir Pietų Amerikos jaunimas

Jų laikraštėlį "Rožių šuliny" paskaičius

1984 m. liepos 25-27 d.d., ryšium su VIII Pietų Amerikos lietuvių kongresu Venezueloje, įvyko II-ji Pietų Amerikos lietuvių jaunimo stovykla. Stovyklautojai susirinko "Pozo de Rosas" vietovėje, netoli Karako.

Stovykloje išleistas laikraštėlis "Rožių šuliny". Nors išpanų kalbos nemoku, spėjau, kad šis gražus pavadinimas turi kažką bendro su stovyklavietės pavadinimu. O pats leidinėlis, pilna žodžio prasme, dvikalbiškas, gražiai ir pavyzdinai išleistas, nuotfaukomis papuoštas — irgi tam tikra žiedų puokštė skaitytojui.

Laikraštėlyje gana smulkiai aprašyta stovyklos programa, išspausdinti stovyklautojų pasisakymai bei nuomonės. Įdomu paskaityti ir palyginti P. Amerikos jaunimo stovyklavimą su mums įprastomis stovyklomis Š. Amerikoje.

Stovykliniai užsiėmimai abiejose Amerikoje labai panašūs. II-sios PALJS-os dalyviai, suvažiuavę iš Kolumbijos, Argentinos, Venezuelos ir JAV-ių, praleido laiką sportuodami, diskutuodami, ir dainuodami. Taip pat visi spėjo pasimokyti lietuviškų margučių dažymo, juostų audimo, lietuviškų valgių gaminimo. Susipažino ir su kitomis lietuviškomis tradicijomis — panašiai, kaip mūsų stovyklose: kiekvienas stovyklautojas pasirinko po vieną darbo ar užsiėmimo būrelį. Veikė chorėlis, lietuvių kalbos, laikraštėlio ir teatro būreliai.

Kiek iš laikraštėlio galima spręsti, ir vakarinės programos panašios į mums įprastą. Aprašytas "partizanų vakaras", kurio metu paminėti tautos didvyriai ir iškelta tautos išsilaisvinimo viltis. Vakaro dalyviams buvo pateikta istorinė partizaninės veiklos apžvalga. Buvo procesija prie simbolinio partizano motinos kapo. Ten buvo atlikti skaitymai, patriotinės giesmės. Vakaras baigtas pagrindžio filmu, kuriame buvo rodomos Sovietų Sąjungos koncentracijos stovyklos ir psichiatrinės ligoninės.

Nors programos atžvilgiu daug panašumų tarp Pietų ir Šiaurės Amerikos stovyklų, paminėtini ir keli skirtumai. Pirmiausia yra nuostabu, kad pietiečiai pajėgė atlikti tiek daug darbų, įvykdyti tiek daug projektų trijų trumpų dienų laikotarpyje. Mes esame pripratę stovyklauti savaitę ar dvi. Manau, vargiai rastume pasiryžimo ir energijos atlikti tokią programą per tris dienas.

Kitas įdomus skirtumas — II-sios PALJS-os dalyvių amžiaus įvairumas. Nors laikraštėlyje nėra duomenų, iš stovyklautojų nuotraukos galima

spręsti, kad dalyvavo ir paaugliai, ir "vyresnio amžiaus" jaunuoliai. Stovyklautojų iš viso buvo 26. Nors Š. Amerikos lietuvių skaičiai kol kas pajėgia išlaikyti atskiras stovyklas atskirom bendraamžių grupėm, džiugu žinoti, kad įmanoma ir įvairesnė grupėm sklandžiai bei darbingai bendrauti.

Pagirtinas ir II-sios PALJS-os dėmesys lietuviškai kultūrai. Manau, kad mes, gyvenantieji Š. Amerikoje, esame labiau linkę pasiduoti gyvenamojo krašto kultūros įtakoms stovyklinėse programose. Norisi pasiteisinti, kad mūsų stovyklavimo sąlygos tam yra palankesnės. Jei stovyklaujame ištisas dvi savaites, galima praleisti vieną vakarą bežiūrint amerikietišku filmų, o kitą vakarą — ruošiant Š. Amerikai būdingą karnavalą. Sakome, kad tokios pertraukos reikalingos, nes perdėtas lietuviškumas nusibosta. Gal iš tikrųjų tokie amerikietiški užsiėmimai nėra žalingi, turi savo paskirtį. Vis dėlto mūsų nusiteikime atsispindi mažesnis įvertinimas turtingo lietuviško kultūrinio paveldėjimo.

Taigi "Rožių šulinyje" daug įdomių žinių ir minčių. Perskaičius, kyla pasigėrėjimas lietuviška P. Amerikos jaunimo dvasia. Mes, Š. Amerikos jaunimas, ypač gyvenantis mažesnėse kolonijose, galime daug ko pasisemti iš pietiečių patirties, iš jų "šulinio". R.G.

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

SAVO NARIAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS LINKI

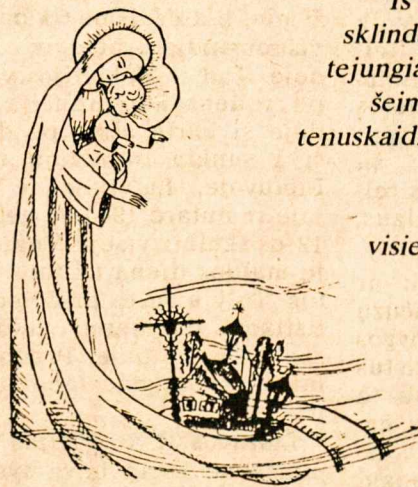
Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų

Naujų Metų

Toronto Lietuvių Namų valdyba

SVEIKINAME mielus parapijiečius ir visus tautiečius, sulaukusius **KRISTAUS** gimimo šventės.

Iš Kristaus prakartėlės sklindanti dieviškoji meilė tejungia visus į vieną darnią šeimą, o atneštoji šviesa tenuskaidrina visų mūsų buitį.

LINKIME

visiems didžiai sėkmingų **NAUJŲ METŲ**, kad jie priartintų tėvynei Lietuvai laisvės dienas, o mūsų širdims teiktų naują viltį —

Lietuvos Kankinių parapijos kunigai ir taryba

Mississauga, Ontario

ŠV. KALĖDŲ

IR **NAUJŲ METŲ**

proga Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijos taryba, kun. P. Dilys ir organizacijos nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius, rėmėjus bei visą lietuvių bendruomenę.

Gimusio Išganytojo šviesa tešviečia jūsų gyvenimo kelyje!

Kristaus gimimo šventėje sveikinu

visus Otavos

lietuvius, brolius

kunigus, gimines

bičiulius, pažįstamus išeivijoje ir pavergtose Lietuvoje, linkėdamas gaivaus džiaugsmo, sveikatos bei ištermės.

Kun. dr. VIKTORAS SKILANDŽIŪNAS, Otavos katalikų misijos kapelionas-vedėjas

LAURA DAILYDAITĖ, Toronto Maironio mokyklos mokinė, skaiciusi poeto K. BRADŪNO poezijos ištraukas Vilniaus dienos minėjime Toronte Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Maldos Diena už Baltijos kraštus

K. BARONAS

1982 m. gegužės 19 d. Mainco kardinolas dr. Hermann Volk Hiittenfeldo koplytėlėje teikė Sutvirtinimo sakramentą. Iš anksto buvau prašęs vietos kleboną sudaryti man salygą trumpam pasikalbėjimui su aukštuoju svečiu Lietuvos reikalais. Eminencijai sutikus, mano pirmas klausimas buvo:

— Eminencija, nežinau ar Jums teko skatinti prancūzų rašytojo Andre Martin knygos vokišką vertimą "Christus stirbt in Litauen" (vėliau tą knygą jam pasiūčiau ir gavau labai gražią padėką), tačiau tikiu, kad ne kartą spaudoje radote liūdnas žinias apie Lietuvos katalikų gyvenimą. Ar vyskupų konferencija nenumato tuo reikalu atkreipti visų Vokietijos tikinčiųjų dėmesį į Lietuvos katalikų kančias, pravedant panašią akciją kaip Lenkijos atveju. Ar negalima būtų paskelbti Vakarų Vokietijoje vieną sekmadienį kenčiančios Lietuvos sekmadienių?

Eminencijos atsakymas (su trumpintais):

— Dėl panašios akcijos kaip Lenkijos atveju turiu pasakyti, kad jau daromi ir Lietuvos reikalu pirmi žingsniai. Jie išskilo kartu su Lenkija, atkreipiant dėmesį ir į Lietuvos katalikų gyvenimą. Kada ir koku pavidalu ši akcija bus praves-ta, šiandieną negaliu pasakyti" ("TŽ" 1982 m. 27 nr.).

Ir štai po dviejų metų kardinolo žodžiai tapo tikrove. Atsiųstame rašte Jūsų bendradarbiui "Tarptautinės katalikų jaunimo organizacijos Rytų ir Vidurio Europai" ("Office International pour la Jeunesse Catholique d'Europe Centrale et d'Europe Orientale") sakoma, kad jau ir anksčiau buvo

melstasi už persekiojamą K. Bendriją. Tačiau minint pasiskirus kraštus, atgarsis buvo žymiai platesnis ne tik pačioje visuomenėje, bet ir spaudoje. Tad ir Vokietijos vyskupų rudens konferencija Fuldoje šį kartą atkreipė dėmesį į sunkią tikinčiųjų būklę Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje ir nutarė 1985 m. gegužės 12 d. skelbti visoje Vokietijoje maldos dieną už tuos kraštus. Toliau rašte prašoma statistikos duomenų, leidinių, skaidrių ir pan. Pristatymo laikas nustatytas labai trumpas.

Lietuvos K. Bendrijos klausimas ne kartą buvo svarstomas vyskupų posėdžiuose, išreikštas protestas per vyskupų konferencijos sekr. prel. Vilhelma Schetzlerį, nutesis kun. Sigitą Tamkevičių ir Alfonsą Svarinską. Spaudai skirtame tuometiniame pareiškime sakoma, kad Sov. Sąjunga turėtų laikytis Helsinkio nutarimų, leidžiančių laisvai ir viešai išpažinti katalikų tikėjimą. "Mes to griežtai reikalaujame iš Sov. Sąjungos vyriausybės" — pareiškė spaudai prel. V. Schetzleris.

Kazimierinės išklmės Romoje ir Toronte, neleidimas popiežiui vykti į Lietuvą plačiai nuskambėjo V. Vokietijos spaudoje, radijuje bei televizijoje. Tad visai suprantama, kodėl V. Vokietijos vyskupų konferencija atkreipė dėmesį į Baltijos kraštus.

Reikia tikėtis, kad šventovėse taip pat bus daroma rinkliava Lietuvos, Latvijos ir Estijos tikinčiųjų reikalams. Taip pat pažymėtina, kad vokiečių spauda pirmuose ar antuose psl. paminėjo vyskupų L. Povilonio pakėlimą į arkivyskupus, pastebėdama, jog jis yra "priimtinas" Sov. Sąjungos vyriausybei.

"Močiute, for you is nothing real"

Ar naudingos televizijos programos mažiems vaikams?

Aplankiusi vaikaičius, radau bežiūrinčius televizijoje "Smurfs" programą, skirtą vaikams. Po šios jie paprastai žiūri antrą ir kartais trečią programą, nes tėvams palengvina laikyti mažamečius, prilipusius prie televizijos 2 ar 3 valandas. Vaikai tada nieko nereikalauja, viską užmiršta, bežiūrėdami į šokinėjančias ar skraidančias būtybes, kurios neturi jokios žmogiškos, o dažnai net nei gyvuliškos išvaizdos. Gal ten vaizduoja kitos planetos gyventojus, ar būsimus žemės gyvūnus? Mažamečiai vaikai jau dažnai žino, kad tos "gudrios" būtybės yra fantazija, bet kodėl jos tokios ir jiems nėra aišku. Štai penkiametė mergaitė, man kritikuojant tų baidyklų išvaizdą, paaiškino: "Močiute, for you nothing in the world is real".

Kartais net siaubas apima stebint tokias vaikų programas (kaip "Smurfs"), kur griaučiai ir kitokie vaiduokliai vaikšto, kur baidyklės — hidros su trimis galvomis spjaudo ugnimi ir rėplioja baisiais nagais pasispirdamos, grasinamos kitom būtybėm. Arba vėl balioninės ar šiaip plaukuotos galvos, šokinėja and žiogo kojų ir kalba žmonių kalba.

Argi tokios pabaisos turi auklėjamos reikšmės ir ar duoda bent kiek džiaugsmo mūsų mažiesiems? Ką gi tėvai mano, maitindami jaunų vaikų vaizduotę tokiais baisiais filmais?

Gal tokios programos dėl to gaminamos, kad amerikietiškas prieauglis priprastų prie baidyklų veidų ir kad neignoruotų neestetiskai atrodančių spalvotųjų ateivių veidų? Jau ir dabar pastebime, kad grei-

čiau ignoruojama baltoji rasė nei kitos spalvotosios.

Paskutiniui metu ir lėlių galvos bei veidai (Cabbage Patch Dolls) nėra baltųjų veidų kopijos. Dažnai baltosios motinos perka lėles juodais veidais, nes tokia mada.

Kodėl taip yra? Argi lietuvis norėtų savo vaikaičius matyti juodais veidais ir šeriais ant galvų arba rudaodžius su žuvies akimis? Prie tokios rasės jau pratinami jų vaikai. Nenuostabu, kad žaislų gamintojai skelbia, jog tik tokios lėlės vaikų labiausiai mėgstamos. Bet ar mūsų jaunos motinos tikrai leidžiasi tokiom nesąmonėm įtikinamos?

Televizijoje kartais parodoma ir į žmogų panašios figūros, bet toks žmogus rodomas kaip nusikaltėlis, skriaudėjas kitų mažų sutvėrimų. Jį baidžia ir moko tie mažieji (baidyklų pavidalo, bet šnekančys žmogaus kalba).

Visos tos programos yra viena už kitą blogesnės, išskyrus "Sesame Street", bet ir ten dažnai apsieinama be žmogaus, kurį atstoja gyvuliai ar šiaip baidyklės, tik vartoja ma žmonių kalba.

Motinos, kurios naudojasi televizija kaip vaikų "baby-sitter" ir mano, kad televizija moderniai auklėja vaikus, greičiau rizikuoja užauginti beširdžius kriminalus, negu išminčius.

Televizijos programose ne tik rodomi vaikščiojantys griaučiai ir visokios pabaisos, bet ir reklamuojama vaikams pirkti tokius baidyklų žaislus. Abejotina, ar tokie žaislai gali praturtinti baltosios rasės vaikų besivystantį protą bei vaikišką vaizduotę.

Ar nereikėtų tėvams kolektyvinio būdu ką nors daryti, kad bent mažamečius vaikus apsaugotų nuo šios žalingos įtakos brestantiem kultūringos valstybės vaikams. Kai jie sulauks mokyklinio amžiaus, tada tėvai jau nepajėgūs pakeisti šios "modernios" ir žalingos auklėjimo sistemos.

Močiutė

SVETIKINAMTE

savo mielus artimuosius, gimines, draugus, bičiulius, pažįstamus bei jų šeimas

šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga, linkėdami visiems betliejinės šviesos, skaidraus džiaugsmo, gausios palaimos bei didžios sėkmės naujaisiais metais

Aleksas Andrulis
Aniceta Aperavičienė
Martytė ir Antanas Aulinskai,
Oakville, Ont.
V. V. Augėnai

Jonas Araminas, Montreal, Que.
Balys ir Ada Arūnai
Albina ir Pranas Augaičiai
Birutė Antanaitienė,
Hamilton, Ont.

Roma ir Vytautas Akelaičiai
Jonas Arštikaitis,
Brampton, Ont.

Onutė, Jonas Ažubaliai
ir sūnūs

Marija ir Jurgis Astrauskai
Lena, Juozas ir sūnus Elmutas

Asipavičiai, Montreal, P. Q.
Charles, Isabelė Ambrosai,
Montreal, P. Q.

Birutė, Jonas Aukštaičiai ir
sūnūs Paulius ir Jonas

Jurgis ir Veronika Aleknavičiai

Jadvyga Barzdaitienė
Danutė ir Alfredas Bražiai

Mississauga, Ont.
Monika ir Antanas Bumbuliai

Antanas ir Marija Basalykai
Zina ir Kostas Beržanskiai

Oakville, Ont.
Regina ir Stasys Beržiniai,
Vienna, Ont.

Jonas, Elena Bukšaičiai
Stasė ir Mečys Bušinskai

Petras, Izabelė Baronai,
St. Catharines, Ont.

Leopoldas ir Lydija Balsiai
Julius, Pranė ir Danutė

Barakauskai
J. Bersėnas ir šeima,
Hamilton, Ont.

Laima ir Petras Butėnai
Antanas ir Ona Baltrūnai,
Colgan, Ont.

Vladas ir Aleksandra Balsiai
Irena, Vytautas Biskiai ir šeima

E. Pr. Bersėnai, Welland, Ont.
Jonas Balčiūnas,
Port Severn, Ont.

Vitalis, Eugenija, Edvardas
Baleišos

Jonas ir Nelė Budriai

Apolinaras Čepaitis
Benas ir Vera Cvirkos,
Simcoe, Ont.

Kazimieras, Birutė ir Giedrė
Čepaičiai

Janina Černiauskienė
J. T. Cipariai, Rodney, Ont.

Pranas Čečys
Ona, Leonas Čečkauskai
Montreal, P. Q.

Zita ir Jonas Didžbaliai
Ona Dementavičienė

Stasys Dabkus
Juozas ir Danutė Daniai,
Ottawa, Ont.

Elena ir Romas Draudvilai
Ona ir Petras Derliūnai

Ona ir Jonas Dirmantai
bei dukros

Kazys Daunys
Povilas ir Valentina Dalindos

Marija ir Antanas Danieliai
Domicelė ir Pranas Dauginai,
St. Catharines, Ont.

Danelė ir Jonas Didžbaliai,
Vaclovas Dubinski

Jonas, Elena Dalmontai,
Montreal, P. Q.

V. Daugelavičienė

Pranas Eidukaitis
Vladas Eizinas
Martytė ir Antanas Elijošiai
Lina ir Liudas Einikiai
Janina ir Algis Empakeriai

Petras Gaidelis
Ona ir Kazimieras Girmiai,
Ingersoll, Ont.

Simas ir Martytė Gudačiai
Antanas ir Jadzė Gedrimai,
Hamilton, Ont.

Marija Gečienė
Petras Gulbinskas

Vladas Geras, Stayner, Ont.
A. B. Girčiai

Elena ir Juozas Girėnai
Bronė Galinienė

Jonas ir Marija Gimžauskai,
Hamilton, Ont.

Vilma ir Kazys Gapučiai
El. ir K. Gudinskai,
Hamilton, Ont.

Povilas ir Irena Girmiai,
Hamilton, Ont.

Anelė ir Kazys Gudžiūnai,
Ottawa, Ont.

Greičiūnų šeima, Newmarket, Ont.
E. Galiauskienė

Andrius Gaputis, Samia, Ont.
Halina ir Vladas Gumauskai

E. B. Gudinskai, Simcoe, Ont.
Juozas Girevičius

St. Catharines, Ont.

A. E. Heikiai, Stayner, Ont.

Birutė ir Irena Ignatavičiai
Vincas ir Irena Ignaičiai

Marija Iškauskienė
Jonas ir Jadvyga Ignatavičiai

V. V. Ivanauskai
Dara ir Albertas Jankūnai,
Ancaster, Ont.

H. P. Juodvalkiai,
Oshawa, Ont.

Monika Jasionytė
Elena Jaškienė

P. V. Jankaičiai
Ona Jakimavičienė

Viktorija Jasiūnienė

Gertruda ir Vladas Joci, FL
J. Juodikaitienė

Stasys, Marija ir Dana
Jokubaičiai

Juozas, Vanda, Algimantas
ir Vida Jasinevičiai

Julė ir Leonardas Jakaičiai,
Hornby, Ont.

Juozas Kvederys
Adolfas Kanapka

Georgetown, Ont.
Antanas, Aldona Kilinskai

Bronius, Elena ir Alvis Kišonai
Olga ir Mykolas Krivickai,
Oakville, Ont.

Karasiejų šeima,
Mississauga, Ont.

Aldona ir Jonas Kutkos
Welland, Ont.

Genė ir Eugenijus Kuchalskiai
Regina Klemkienė

Ela ir Stasys Kuzmickai
V. Kalendrienė

Juta ir Algis Kiziliai, Colgan, Ont.
J. T. Kiškūnai ir Rasa

Ona ir Jonas Kirvačiai
Olga ir Otto Krygeriai

Oakville, Ont.
Edvardas ir Mėta Kazakevičiai

S. A. Kalūzos
Ona ir Kazys Kudukiai,
London, Ont.

E. J. Kazickai, Hamilton, Ont.
D. Klibingaitienė

H. Kairienė, Hamilton, Ont.
Aldona ir Viktoras

Kryžanauskai, Stayner, Ont.
Onutė ir Jonas Karaliūnai,
St. Catharines, Ont.

Irena Kaliukevičienė,
Port Severn, Ont.

Grażina ir Haris Lapai
Stasė ir Jonas Lukšiai,
Tillsonburg, Ont.

Zita ir Pranas Linkevičiai,
Oakville, Ont.

K. J. Liutkai

Sofija Martinaitienė
Vitalius Matulaitis

Stefa ir Marcelius Meškauskai
Edita ir Edmundas Miliuskai

Liudvika ir Vaclovas Morkūnai
Marija ir Vladas Micelkos,
Simcoe, Ont.

Z. L. Mockai, Rodney, Ont.
Vida ir Feliksas Mockai

Bronius Misiū, London, Ont.
Vytautas Montvilas

Morta ir Bronius Norkai
Edmundas, Kristina ir

Birutė Norkai
I. J. Nacevičiai

Marija Normantienė
Viktoras, Rita Navickai ir šeima

Tillsonburg, Ont.
A. M. Norkai

Vytautas, Irena, Edvardas
ir Rimas Pečiuliai

Anelė, Jonas ir Romas Puteriai
A. Pranckevičius

Stasė ir Mikas Petruliai
Valius ir Ada Poškačiai

Vladas ir Joana Plečkačiai
J. J. Pilipavičiai

Janina Pacevičienė
Juzė ir Albinas Pliopliai

Stasys ir Jonė Paketurai,
West Lorne, Ont.

Uršulė Paliulytė
Stofija Pyžvienė

Pranas ir Marija Pranaičiai
Jeronimas ir Romualda

Pleiniai, dukros Aušra ir
Ramunė, Hamilton, Ont.

Stefa ir Antanas Petraičiai
A. B. D. Petkevičiai

Irena ir Viktoras Prišcepionkos,
Ottawa, Ont.

F. Pajarskas, Hamilton, Ont.
Vaclovas ir Martytė Pniauskai,
Oshawa, Ont.

Bronius ir Vytas Pačkauskai
W. Pavilėnas, Ingersoll, Ont.

Aldona, Juozas Petrauskai
ir šeima

Marija Raškauskienė
Alvina ir Vladas Ramanauskai

Justina ir Aloyzas Ramonai,
Oakville, Ont.

Jonas ir Konstancija Rugiai
O. L. Rimkai su šeima

Danutė ir Mykolas Regina
Danguolė Radzevičienė

Aldona ir Jonas Ranoniai
Marija Rudokienė, Delhi, Ont.

Sofija ir Stasys Rakščiai,
Fruitland, Ont.

L. A. V. Rutkauskai
Keswick, Ont.

Monika ir Juozas Rimkai,
Vittoria, Ont.

Vanda Ručienė
Onutė ir Leonas Radzevičiai,
Oakville, Ont.

J. J. Šarūnai
Grażina, Petras, Antanas,

Paulius Stauskai
Petras Ščepavičius

Liucija Skripkutė,
Hamilton, Ont.

Viktoras, Onutė ir
Danutė Skukauskai

Arija, Stasys Škėmos ir šeima
D. ir Br. Staškevičiai,
Montreal, Que.

Juozas ir Paulė Sičiūnai
J. S. Skučai ir šeima,
Montreal, Que.

Bronius, Prima Sapliai ir
sūnus Alvydas

Marija Šenferienė
Elena ir Adolfas Sargaučiai,
Oakville, Ont.

Jadzė ir Jonas Stanaičiai,
Hamilton, Ont.

Bronė ir Jonas Stankačiai
Vincas Sinkevičius

Hilda, Diana ir Romas
Simanavičiai

D. V. Simonaičiai
Grażina ir Antanas Stankai

Genutė ir Augustinas Senkai
Alfredas ir Liuda Stulginskai

A. T. Sekoniai, Stayner, Ont.
Erika ir Vincas Sakai-

Sakavičiai, Hamilton, Ont.
Ona Savickienė, Hamilton, Ont.

Mindaugas ir Marija Selmiai
Šiulių šeima, Hamilton, Ont.

J. O. Staškevičiai,
Port Colborne, Ont.

Jonas Šeperys
Albina ir Povilas Stuopiai

Zuzana, Juozas ir Ramunė
Stravinskai

Dr. A. Saunoris ir šeima,
Ancaster, Ont.

Jonas ir Nijolė Šimkai
su šeima

Bolius Trukanavičius
Trinkų šeima

Birutė ir Bronius Tamošiūnai
Feliksas ir Marija Timukai

Iongina ir Mečys Urbonai
S. A. Urbonavičiai,
Hamilton, Ont.

Ona Urnavičienė
Vincas ir Antanas Urbonai

Irena, Audrytė ir Stepas
Varankos

Marija ir Juozas Vaseriai
Vacys ir Martytė Vaitkai

E. Vindašienė,
Delhi, Ont.

J. P. Vėgelis, Oakville, Ont.
Jonas Vaitkus

Jadzė ir Adolfas Vanagai
Stasys ir Regina Valickiai

Joana Valiukienė
Elena ir Bronius Vyšniauskai,
Eden, Ont.

Teodora Varneckienė
Aldona, Algirdas Vaičiūnai
ir sūnus Andrius

Juozas Vaskela
Adelė Vapšvienė, Montreal, P.Q.

Aldona, Leta ir Vladas Vaitoniai
Dr. Aleksas ir Aldona Valadkos

Marija ir Juozas Zažeckai,
Cambridge, Ont.

Juozas Žadeikis
Stasė, Antanas Zimnickai

Anelė ir Tomas Žiliai
K. B. Žutautai

Delfina Zulonienė
Mississauga, Ont.

Monika Žekienė
A. Žilėnas

Bronė Žibienė
Marija ir Bronius Žekai

M. J. Zubrickai
Juzė ir Kęstas Žuliai

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvos Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas pataravimas, naujos
kainos. Gaunami kontakto lęšiai
(contact lenses).

PADĖKA

A. a. ANTANUI MASIUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

mes dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams: klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, prel. dr. J. Tadaraukui, kun. dr. F. Jucevičiui už gedulingas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame kun. Liudui Januškaiti už teiktus sakramentus ligoninėje ir namuose. Dėkojame sol. V. Verikaičiui ir sol. A. Simanavičiui už giedojimą per šv. Mišias.

Nuoširdus ačiū visiems, lankiusiems a.a. Antaną namuose, ligoninėje ir laidotuvių namuose, už prašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautą ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame karsto nešėjams ir A. Zalagėnui, daug prisidėjusiam prie laidotuvių organizavimo.

Jūsų visų parodytas nuoširdumas bei pagalba liūdesio dienoje niekuomet nebus mūsų užmiršti.

Masių šeima ir J. Mažeika

PADĖKA

Viešpats pašaukė į amžinybę
mano mylimą vyrą ir šeimos tėvą

a. a. POVILĄ KAIRI

Reiškiu gilią padėką Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, už atnašautas šv. Mišias su kitais kunigais pranciškonais, giesmininkams už gražų giedojimą.

Dėkoju nešusiems velionies karstą, aukojusiems šv. Mišias velionies intencija, įteikusiems pinigines aukas Vėžio draugijai, pareiškusiems užuojautas asmeniškai ir kitais būdais.

Dėkoju už Rožinio maldas kunigams ir visiems jose dalyvavusiems draugams bei pažįstamiems, už paskutinius patarnavimus ir palydėjimą į amžino poilsio vietą — kapines. Teatlygina Jums visagalis Dievas.

Su giliu liūdesiu ir nuoširdžiu dėkingumu —

A. Kairienė ir vaikai

Port Colborne, Ont.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju Wellando apylinkės tautiečiams ir kitataučiams, mane lankiusiems 1984.XI.18—XI.30 Port Colborne ligoninėje. Ypatingą padėką reiškiu St. Catharines pranciškonų misijos vadovui kunigui J. K. Butkui, OFM, už religinius patarnavimus. Nuoširdžiai dėkoju už dovanas ir linkėjimus greitai pasveikti V. E. Grabauskams, Oakvilleje, Wellando Medžiotų-meškeriotų klubui "Lituanika", Z. J. Radvilams, Br. J. Luomanams, Alf. Br. Pivoriūnams, Ant. L. Stankevičiams, P. V. Šidlauskams, Alb. Ant. Zinaičiams. Už aplankymą, palaiminimus ir maldas dėkoju šv. Jono Bosko parapijos klebonui kun. Donald J. Lizzotti ir šv. Teresės parapijos klebonui kun. La Belle. Nuoširdus ačiū visiems, kuo nors prisidėjusiems prie mano greitesnio pasveikimo.

Juozas Pauzuolis

St. Catharines, Ont.

PADĖKA

Su dideliu džiaugsmu aš išreiškiu Jums, mano brangieji draugai sankatariniečiai, savo gilią padėką, kurie užprašėte ir dalyvavote šv. Mišių aukoje, meldžiant Aukščiausiąjį, kad pasisektų mano operacija. Nuoširdus ačiū kunigui J. K. Butkui, OFM, už atnašautas Mišias. Nuoširdžiai dėkoju Pranciškui ir Pranui Norušiams, Marijai ir Stepui Šetkams, Marijai ir Viktorui Ruzgiams, Kunigundai ir Jonui Dervaičiams, Valerijai ir Stasiui Gudaitiams, Antaninai Kriščiūnienei ir Vladislavai Sado. Tegul mano dėkingumo liepsna sušildo Jūsų jautrias širdis ir visagali Dievo palaima tenužengia ant Jūsų visų ir tepasilieka su jumis! Regina Norvaišienė, Vancouver, B. C.

Winnipeg, Man.

WINNIPEGO LIETUVIAI, netekę a.a. Petro Bagdono, reikšdami šeimai užuojautą, aukojo Kanados lietuvių fondui: K. Strikaitis — \$25; po \$20 — Edvardas Bagdonas (sūnus), Mykolas ir Marija Januškos, Vincas ir Elena Januškos; po \$10 — Juozas Askinis, Valerijonas ir Aldona Lukauskai; po \$5 — Joana Razma, Mrs. H. Webster, Jonas Mališauskas, Ona Demereckas, Dana Stonkus, Albinas Razma, Vera Zavadskas ir Antanas Kuncaitis. Dėkojame visiems aukojusiems. KLF

Šypsenos

į dangų, tik ne dabar

Ipuola evangelistas į salią, šaukdamas:

— Gailekitės už nuodėmes, jūs nelaimingieji! Gerdami tą velnio gėralą į peklą nugarmėsite! Visi, kurie norite į dangų, eikite čia prie manęs!

Visi išsirikio prie evangelisto, tik vienas liko prie baro.

— Argi tu į dangų nenori? — paklausė evangelistas.

— Nenoriu, — atsakė girtuoklis.

— Tamsta nori pasakyti, kad nenori eiti į dangų, kai numirsi?

— Taip, — atsakė girtuoklis, — kai numirsiu... Aš maniau, kad tamsta organizuoji ekskursiją jau dabar...

Muzikalus šuo

Tėvas turėjo sūnų, kuris mėgo smuikuoti, ir šunį, kuris, vos smuiką išgirdęs, pradėdavo staugti.

— Ar tu negali groti ką nors tokio, ko tas šuo nemoka akompanuoti? — sušuko tėvas.

Užmirštas pakviesti

Groenkoeppig miestelio, Šveicarijoje, gyventojai iškilmingai minėjo savo ilgamečio burmistro 75-tąjį gimtadienį. Susirinko beveik visi gyventojai. Neatėjo tik burmistras. Tik tada paaiškėjo, kad jis buvo užmirštas pakviesti...

Parinko Pr. Alšėnas

GINKIME LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos
Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US \$

Pavardė, vardas

Adresas

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

BOSLEY

W.H. BOSLEY & CO. LTD. REALTOR

188 Eglinton Ave. E.,
Toronto, Ont. M4P 2E4
(416) 486-5777 445-9469

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

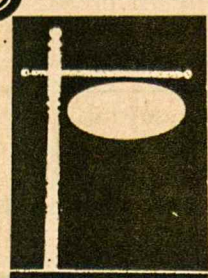
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniais - 9 v. r. - 5 v. p. p.
Narys "Better Business" biuro

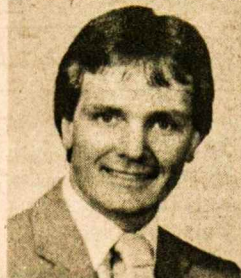
INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja
lietuvių kalba
Nemokamas namų
vertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor

1614 Bloor Street West

(priešais Toronto Lietuvių namus)

Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

A.P. GOMES

Real Estate & Insurance Ltd.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

Antanas Bliūdžius

1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- * atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- * parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- * įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- * atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelių
reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

ŠVEIKINAME visus skaitytojus, bendradarbius, rėmėjus, visus tautiečius, besidžiaugiančius laisve ir kenčiančius nelaisvę Tėvynėje, Sibire bei sovietiniuose kraštuose Kristaus gimimo šventės proga. Išganytojo atneštoji šviesa teišklaido nelaisvės sutes, tejungia visus meilės gijomis ir tepadaro naujuosius metus naujo gyvenimo pragiedruliais –

“Tėviškos žiburiai”

TORONTONT

Anapilio žinios

— Bendros Kūčios Anapilio salėje — gruodžio 24, pirmadienį, 8 v.v.; išpažintys ir kalėdinis koncertas Lietuvos kankinių šventovėje — 11 v.v.; Bernelių Mišios — 12 v. nakties.

— Mišios Kalėdų dieną — gruodžio 25 — 10 ir 11 v.r.

— Naujų metų išvakarėse — gruodžio 31 d. Mišios — 6 v.v., Naujų metų sutikimas — 7 v.v. iki 2 v.r.

— Mišios Naujų metų dieną — 10 ir 11 v.r.

— Autobusas Kalėdų ir Naujų metų dieną veš maldininkus iš Islingtono požeminio stoties į Anapilį 11 v. pamaldoms

— Adventinis susitelkimas gruodžio 22, šeštadienį, 6 v.v., bus pradėtas religiniu koncertu. Kalbės kun. dr. J. Gutauskas. Bus klausoma išpažinėčių.

— Adventines rekolekcijas Delhi lietuviams vedė kun. K. Kaknevičius, Hamiltono lietuviams — kun. Pr. Gaida.

— Aukojo: religinei Lietuvos šalpai — \$150 P. V. Dalindos, \$100 — J. Prišas; Etiopijos badaujantiems — \$100 Anapilio moterų būrelis (papildomai rinkliavoje — \$50; parapija pasiuntė arkivyskupijai \$1,100; lietuvių kapinėms — \$100 M. Vaisvilai, \$50 — O. Dementavičienė; parapijai \$500 — A. M. Aulinskai, \$300 — dr. A. A. Valadkos; dr. A. Lingytė; \$200 — A. I. Reksčiai; \$100 — B. G. Čizikai; \$50 — O. Dementavičienė, V. O. Radzevičiai, M. S. Kniukštos, V. E. Dailydžiai; Anapilio fortepijono vajui \$20 — D. Zulonienė (iki šiol surinkta \$6,500, trūksta \$3,500).

A. a. Agnietė Pilipavičienė, 61 m. amžiaus, mirė gruodžio 14 d., palaidota lietuvių kapinėse gruodžio 17 d.

— Mišios gruodžio 23, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Edvardą Pavelko, 11 v.r. — už a.a. Ireną Pranckevičienę ir a.a. Karolį Rusiną, 12 v.r. — už a.a. Marijoną Giedraitienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos — gruodžio 30 d., 9.45 v.r., ir gruodžio 31 d., 6 v.v. Susikaupime ir maldoje atsivieksinsime su senaisiais metais.

— Pamaldos — sausio 6 d., 9.45 v.r.; šviesime “Trijų Karalių” dieną.

Lietuvių namų žinios

— LN socialinių reikalų komitetas lanko vienišus asmenis, ligonius ir institucijose gyvenančius lietuvius. Zinantieji lankytinus asmenis prašomi pranešti V. Kulnui tel. 769-1266 arba LN raštinei 532-3311.

— LN kultūros komisijos rūpesčiu sausio 27 d. adv. A. Pacevičius skaitys paskaitą apie testamentų sudarymą. Bus diskutuojami klausimai ryšium su dabartiniais įstatymų pakitimais, liečiančiais giminės pavergtoje Lietuvoje.

— LN Vytauto menų gruodžio 15 d. Lietuvių ledo ritulio klubas suruošė sėkmingą pobuvį — šokius ir pradėjo 1984-85 m. sezoną.

— Dar galima gauti bilietų į LN Kūčių vakarienę ir Naujų metų sutikimą LN raštinėje darbo valandomis.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronto.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Toronto.

FLORIDOJE, ST. PETERSBURG BEACH, prie nuosavos pakrantės Boga Ciega įlankoje, tinkamoje žuvali, maudytis bei laivą laikyti savo prielaukoje, išnuomojamas vienaaukštis, modernus apstatytas namas arba jo dalis ilgesniam laikui. Skambinti tel. 763-6498 Toronto.

PARDUODAMAS vieno miegamųjų butas 151 La Rose Ave., Toronto, puikiame rajone, arti krautuvų ir gero susisiekimo (Royal York ir Eglinton Ave.). Kaina \$39,500. Galima užimti 1985 m. sausio mėnesį. Skambinti tel. 248-9008.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį baigtas prieškalėdinis parapijos susikauptimas, kuriam vadovavo kun. J. Bacevičius, OFM.

— Kalėdų pamaldos: Bernelių Mišios — pirmadienį, 12 v. nakties; prieš jas bus kalėdinės muzikos koncertas, kuris prasidės 11 v.v. Jį atliks parapijos choras ir solistai.

— Mišios Kalėdų dieną: 8.30 v.r., 9.30 v.r. (mišiomis šeimoms anglų kalba), 10.15 v.r. ir 11.30 v.r.; Kalėdų ir N. metų dieną 7 v.v. Mišių nebus. Naujų metų išvakarėse, gruodžio 31 d., bus Mišios 7 v.v.; N. metų dieną Mišių tvarka — kaip per Kalėdas.

— Pakrikštytas: Ryan-John-Matthew, Kornelijos (Butėkytės) ir John McKinlay sūnus.

— Rogučių sporto iškyla į V. Ž. Vaiciūnų ūkį — gruodžio 30, sekmadienį. Visi suvažiuoja 11 v.r., Mišios — 12 v., o po to vaishės ir slidinėjimas iki sutemos. Organizuoja parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija. Skambinti — Mary Ann Kušlikis 769-2321.

— Parapijos tarybos labdaros sekcija, kuriai pirmininkauja dr. J. Čuplinskienė, 1984 m. į Suvalkų trikampį ir kitur pasiuntė 185 siuntinius. Iš viso iki šiol yra pasiųsti 744 siuntiniai.

— Bilietai į N. metų sutikimą, kurį ruošia visuomeninė ir jaunimo bei jaunų šeimų sekcijos, platinami salėje po Mišių.

— Parapijai aukojo: V. M. Vaitkevičiai \$250, E. Elliot \$200, T. V. Gražuliai \$200; po \$100 — E. Jarašiūnas, K. M. Janeliūnai, A. Kairys, E. Stepaits; dr. K. A. Ambrozaičiai \$75, A. J. Empakeriai \$60; po \$50 — B. S. Ulozai, K. V. Stirbiai, I. J. Milkintai, K. Aranauskas; religinei Lietuvos šalpai — K. B. Čepaičiai \$100; Etiopijai — T. V. Gražuliai \$100, N.N. \$100; klierikų fondui — A. M. Seliokai \$20.

— Mišios gruodžio 23, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Albiną Beniausį, 9.30 v.r. — už a.a. Juozą Auštrą, 10.15 v.r. — už a.a. Vytautą Vingelį, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Mikasę Jasinauskienę.

Dijakonas E. Putrimas, einaš vysk. P. A. Baltakio, OFM, sekretoriaus pareigas Bruklinė, Kalėdų šventėms atvyko pas savo tėvus į Torontą. Ji-sai sveikina savo draugus, pažįstamus ir visiems linki džiugių Kalėdų bei sėkmingų naujų metų.

A. Pranckūnienė iš Hamiltono, Ont., siųsdama kalėdinį sveikinimą savo artimiesiems per “TŽ”, pridėjo ir auką lietuviškai spaudai.

Prisimindami a.a. Joną Bleizgį, mirusį prieš 10 metų, K. B. Zutautai paaukojo “Tėviškos žiburiams” \$10.

A. a. Agnietės Pilipavičienės atminimui vietoje gėlių Linkūnaičių šeima “TŽ” paaukojo \$20.

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas “Talka” švenčių proga atsiuntė “Tėviškos žiburiams” \$300 auką. Dėkojame už paramą.

Lietuvių ev. liuteronų Išganytojo parapijos Toronte moterų draugija, sveikindama “Tėviškos žiburius” švenčių proga, atsiuntė \$75 auką. Draugijai pirmininkauja M. Dambarienė. Dėkojame už paramą spaudai.

Užjausdamas Delfiną Zulonienę, jos broliui Kazimierui mirus Australijoje, Elena Galiauskienė paaukojo “Tėviškos žiburiams” \$20.

VI. Pūtvio šaulių kuopa, įvertindama “Tėviškos žiburių” paslaugas lietuviškai ir šauliškai veiklai, su kalėdiniais sveikinimais atsiuntė \$20 auką.

Patikslinimas. “TŽ” 49 nr. Toronto kronikoje išspausdintose žinutėje apie Stuart Millero rinkiminio vajuos pareigiją J. Gautreau parašyta, kad yra vedęs Kapociūtę; turi būti — Ireną Končiūtę.

Šis “Tėviškos žiburių” numeris yra šių metų paskutinis. Pokalėdinės savaitės numeris dėl švenčių neišeis. Sekantis numeris — 1985 m. pirmasis pasirodys sausio 2 d.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas bus uždarytas gruodžio 25, 26, sausio 1 ir 2 d.d. Kalendoriai atspausdinti ir galima pasiimti banke.

Valdyba

“Paramos” kredito kooperatyvo darbo valandos Kalėdų švenčių laikotarpyje: gruodžio 24 d. — nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p., gruodžio 25 d. ir 26 d. — uždaryta, gruodžio 31 ir sausio 1 d. — uždaryta. Vedėjas

“Parama” primena nariams, studijuojantiems pirmus metus universitete, kad jau laikas paduoti prašymus gauti “Paramos” stipendijai (\$500). Stipendijų prašymai priimami iki 1985 m. kovo 1 d. Vedėjas

Kelionių įstaiga “Audra Travel” bus uždaryta atostogoms nuo gruodžio 24 d. iki sausio 7 d.

Kun. P. Ažubalio vardo stipendijų fondas per ketverius metus yra paskyręs studentams stipendijų \$5,950. Jis kasmet skiria stipendijas iš gautų palūkanų už bankuose laikomą tautiečių suaukotą kapitalą. 1981 m. jis paskyrė \$1,500, 1982 m. — \$1,750, 1983 m. — \$1,500, 1984 m. — \$1,200. Fondui pirmininkauja dr. A. Kazlauskienė (9 Chartwell Rd., Oakville, Ont. L6J 3Z3). Čekiai rašomi Rev. P. Ažubalis Scholarship Foundation.

Vasario 16 gimnazijai Toronte gruodžio 9 d. surinkta aukų prie Prisikėlimo par. šventovės \$545, prie Lietuvos kankinių šventovės \$550, Toronto Lietuvių namuose \$230.

KLB Toronto apylinkės valdybos posėdyje XII. 13 buvo svarstyti ir patvirtinti Vasario 16 komiteto ir “Vilniaus” karalaitės baltiaus komiteto planai bei šiamat. — Šiemet Toronte apylinkė tenka rengti Kanados lietuvių dienas. Tam tikslui šaukiamas specialus posėdis sausio mėn. pradžioje. Apylinkės išdininko pranešimu, šiemet solidarumo inaušų surinkta daugiau negu pernai. Vajus jau pasibaigęs, tačiau lietuvių, dar nesumokėję solidarumo inaušų už 1984 metus, prašomi tai padaryti per Bendruomenės valdybos narius arba Lietuvių Namuose. Vasario 16 gimnazijai remti vajaus metu surinkta per \$1400. “Vilniaus” karalaitės baltiaus metu bus renkama 1985 m. karalaitė. KLB Toronto apylinkė kviečia lietuviškas kandidatuoti ir pranešti R. Budnikui tel. 767-2693 arba K. Raudžiui tel. 239-7040.

Ontario ministerio Dennis Timbrell rinkiminio vajaus vakariene buvo suruošta 1985 m. gruodžio 13 d. “Sheraton Centre Hotel” salėje. Dalyvavo per 2000 asmenų. Meninę programą vadovaujant Z. ir L. Kosarams, atliko įvairių tautinių grupių vienietai, jų tarpe ir lietuvių “Atžalynas”. D. Timbrell, žemės ūkio ministras, kandidatuojuantis į Ontario premjerus, pasakė kalbą apie būsimus savo planus ir dalyvavo spaudos konferencijoje. Pareiškė esąs nusistatęs prieš abortus, prieš kėlimą mokesčio už mokslo studentams. Ontario deficitas esąs žymiai mažesnis už federacinės vyriausybės. Iš viso renginio buvo matyti, kad D. Timbrell yra labai palankus tautinėm grupėm. Vakarieneje dalyvavo daug jų atstovų. Vien lietuvių buvo apie 30. “Tėviškos žiburiams” atstovavo J. Andrulis. Ši vakariene buvo suruošta telkti lėšoms min. D. Timbrellio rinkimams. Vakarienes kaina — \$100 asmeniui.

A. a. Vinco Girdausko prisiminimui duktė dr. Gražina Girdauskaitė-Szabo, vyras Joe ir sūnus Neil “T. Žiburiams” paaukojo \$50.

Humoro bei satyros teatras “Antras kaimas” iš Čikagos lapkričio 17 d. lankėsi Toronte, o lapkričio 18 d. Hamiltono. Toronte davė du spektaklius — vieną Maironio mokyklai, kitą visuomenei Prisikėlimo salėje. Mokyklos auditorijoje buvo per 200 žiūrovų — mokinių ir jų tėvų bei senelių. Prisikėlimo salėje buvo per 300 žiūrovų. Hamiltono susirinko Jaunimo centre į “Antro kaimo” spektaklį apie 200 žiūrovų.

(Nukelta į 24-tą psl.)

Laimingu
ŠV. KALĖDŲ
IR
NAUJŲ
METŲ

visiems giminėms,
draugams ir
pažįstamiems
linki —

Salomėja, Jonas
Andruliai
Genovaitė ir Vytautas
Balčiūnai
Genovaitė, Rimas
Gaizūčiai ir šeima
Onutė, Zigmas
Girdauskai ir šeima

Grasilda Kaknevičienė
ir šeima
Laima, Gediminas
Kurpiai ir šeima
Felicija, Vytautas
Urbanai ir šeima
Brampton, Ont.

Šventėms ar bet kuria kita proga pirkite sau
arba kitiems kaip dovaną turiningą ir prabangiai
išleistą dailės knygą apie

TELESFORĄ VALIŲ

Kaina — 55.00 kanadiški doleriai.

Užsisakykite arba pirkite:

1. **Anapilio knygyne**, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3
2. **Prisikėlimo parapijos knygyne**, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8
3. **Bakis Gallery** (prieš Lietuvių namus), 1576 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1A4. Tel. (416) 533-3623

Leidėjai

BAKIS GALLERY

Čikagietės dailininkės
Vandos Balukienės
paveikslų parodos atidarymas (vyko gruodžio 13 d., dalyvaujant pačiai dailininkei. Paroda truks iki 1985 metų sausio 13 d.)

Galerija atstovauja įvairių žymių lietuvių dailininkams ir būna atidaryta 6 savaitės dienas — nuo pirmadienio iki šeštadienio.

“Amber House” Telefonas:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont. (416)533-3623

“AMBER HOUSE”

Lietuviškų suvenyrų parduotuvė

Gintarai, audiniai, keramika, medžio dirbiniai, sidabro papuošalai, paveikslai, knygos, plokštelės, kortelės ir įvairios kitos dovanos, tinkamos įvairioms progoms.

— Skubėkite įsigyti lietuviškas dovanas Kalėdom!

Adresas: 1576 Bloor St. W., Toronto, Ont. Canada M6P 1A4 (Priešais Lietuvių namus) Tel. (416) 537-3060

“VILNIUS MANOR” apartamentuose reikalinga vedusi pora prižiūrėtojo (superintendent) pamainai. Abu gali dirbti kitur. Skambinti tel. 762-1744 Toronte.

JIEŠKOME MOTERS prižiūrėti mažą berniuką, galinčios ateiti į namus maždaug 3 mėnesiams laikui. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 239-6764 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS antrame aukšte su baldais vyresnio amžiaus žmonėms netoli Roncesvalles gatvės. Skambinti iš ryto Toronte tel. 532-8387.

MONTREAL

Šv. Kazimiero par.-je. — Tris dienas truko parapijos bazaras. Komiteto nariai ir jų žmonos daug valandų dirbo svetainėje, kur vyko bazaras. Ypač daug pasidaravo komiteto pirm. Antanas Yauinis, narė ir Šv. Onos dr.-jos pirm. Elena Kurilienė ir jos narės, Šv. Elzbiotos dr.-jos pirm. Albina Astrauskienė ir jos narės, Elvyra Russell ir jos vyras. Kas dieną buvo apie 20 dirbančių asmenų. Pirkėjai buvo patys parapijiečiai, apylinkės gyventojai ir A. Vartų keletas parapijiečių. Parapijai pelno gauta \$9,000. — Lapkričio 21 d. Montrealeio rytų kapinėse per parapiją palaidotas Jonas Jurgutis, 81 m. amžiaus. — Lap-

kričio 22 d. mirė Petras Bobinas, 70 m. amžiaus. Liko žmona Liucija, du sūnūs, brolis Eduardas ir sesuo Ona. — Gruodžio 8 d. Beaconsfielde, Que., mirė Elzbieta Aleksandravičienė-Bobinaite, 74 m. amžiaus. Tai trečias Bobinų šeimos narys, miręs šiais metais. Visi palaidoti Notre Dame de Neiges kapinėse šalia jų brolio kun. Jono Bobino. — Gruodžio 9 d. mirė A. Dambrauskienė, 77 m. amžiaus. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Missisaugoje, Ont. Liko duklė Aida Ulbinienė, sūnūs Vytautas, Jonas, Eduardas. Velionės vyras (miręs) yra buvęs šios parapijos veikėjas ir komiteto pirmininkas. Šk.

Išveiki salaukę ŠV. KALĖDŲ
Laimingu NAUJŲ
METŲ visiems!

ADAMONIS Insurance Agency Inc.

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME
už patikėjimą mums jūsų draudimui

31 metų
laikotarpįje

Tebūna mūsų darbas paskatinimu lietuviškam jaunimui eiti į savarankiškumą betkurioje verslo ar profesijos srityje.

PETRAS ADAMONIS,
Chartered Insurance Broker

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
Certifikatus: min. \$1,000.00		
1 metų	10.5 %	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	10.25%	
180 – 364 d.	9.75%	
120 – 179 d.	9.5 %	
30 – 119 d.	9 %	
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ar daugiau		
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	7.25%	
su draudimu	7 %	
kasdieninis	6.75%	
Čekių sąsk.	5 %	

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto, asmenines ir prekybines. Paskolos mirties atveju draudžiamos iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS	
1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 – 3.00
Ketvirtadieniai	12.00 – 8.00
Penktadieniai	10.00 – 6.00
	4.00 – 8.00
	2.00 – 6.00

ATLIEKU visokius namų remonto ir stalius darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

“SMITH-CORONA” IR “OLYMPIA” rašomasias mašinas perapina jų atstovas Stasys PRAKAPAS (tel. 233-4486, 49 Norseman St., Toronto, Ont. M8Z 2P7) žemiau krautuvės kainos su 5 metų fabriko garantija. Skambinti arba rašyti bet kuriuo laiku. Skib.

CANDLELIGHT CATERERS
SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuves, rengimai namuose ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronte.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinius gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimoms reikalingi. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. ŠIMINKEVIČIENĖ.
MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuviams, įvairiems parengimams. Skambinti arba rašyti bet kuriuo laiku. Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, paripinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

Lietuvos laisvinimo rūpesčiai

VLIKo seimas 1984 m. gruodžio 1-2 dienomis Čikagos Lietuvių jaunimo centre

Visus parapijiečius,
Prisikėlimo bažnyčios ir vienuolyno
geradarius bei rėmėjus,
visus kolonijos lietuvius

su šv. Kalėdomis ir
naujais metais sveikina

TEVAI PRANČISKONAI

Augustinas Simanavičius, OFM Liudas Januška, OFM
Pijus Šarnickas, OFM Kun. B. Pacevičius
Eugenijus Jurgutis, OFM Kun. dr. F. Juzevičius
Prel. Juozas Tadauskas

PRISIKĖLIMO PARAPIJA TORONTE

ŠVENČIŲ ir
NAUJŲ
1985 METŲ

proga sveikiname
visus savo
bičiulus —
Anastazija ir
Antanas
Tamošaičiai

Linksmų
Kalėdų
švenčių ir sėkmės
pilnų naujų metų

giminėms, draugams ir pažįstamiems linki —
Viktoras ir Teresė Gražuliai
Marija Andrulevičienė

Sveikiname
mielus gimines,
draugus ir pažįstamus
su šv. Kalėdomis,
linkėdami laimingų
bei sėkmingų
naujų metų —

Rimas, Gražina Strimaičiai
ir dukros

Šv. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga sveikiname parapijų kunigus, savo
krikšto dukras ir sūnus, draugus bei pažįstamus
Kanadoje ir Amerikoje —

J. O. K. DRAŠUČIŲ ŠEIMA

Seimo pradžia, kaip ir visa
jo eiga, buvo rengėjų komisi-
jos pirm. inž. Oželio gerai su-
organizuota, tad visas sklan-
džiai ėjo. Atidaromąją kalbą
baigdamas, pirm. dr. K. Bobelis
seimui pirmininkauti pak-
vietė inž. Pr. Razgaitį (kriš.
dem.), inž. J. Jurkuną (Lietu-
vos laisvės kovotojų sąjungos)
ir kanadietį L. Norvaišą-Giri-
nį (valstiečių liaudininkų).
Invokaciją sukalbėjo vysk. V.
Brizgys, išreiškęs ir sveikini-
mą.

Sveikinimai užtruko apie
valandą laiko. Sveikino visi
veiksniai ir centrinių organi-
zacijų atstovai, kurių tarpe
buvo evang. vysk. A. Trakis,
dipl. tarnybos atstovė konsu-
lė Kriščiūnienė, PLB vice-
pirm. dr. T. Remeikis, ALTos
pirm. T. Blinstrubas, JAV LB
pirm. dr. A. Butkus, Lietuvos
vyčių atstovė J. Poderienė.
Kanados lietuvių vardu svei-
kino KLB pirm. Algis Pacevi-
čius (susilaukę daug plojimų,
nes buvo jauniausias) ir Tau-
tos fondo atstovės Kanado-
je pirm. A. Firavičius.

Politiniai reikalai

Centrinių organų praneši-
mus padarė VLIKo valdybos
pirm. dr. K. Bobelis, tarybos
pirm. G. J. Lazauskas ir kai
kurie kraštų igaliotiniai.

Dr. K. Bobelis pasidžiaugė
dideliu ELTOS pasisekimu
(plačiau apie tai Tautos Fon-
do pranešime) ir perkėlimu
radio programų į Lietuvą iš
„Laisvės radijo“, (skirto So-
vietų Sąjungos respublikoms)
ir „Radio Free Europe“, (skir-
to R. Europos tautos). Pla-
čiau sustodamas prie kai ku-
rių lietuvių kaltinimo dėl veik-
los vokiečių okupacijos lai-
kais, jis pareiškė: „Kaltini-
mai remiasi bolševikų įstai-
goms KGB pristatytais dokumen-
tais ir liudininkais. Visa ši
akcija turi vieną pagrindinį
tikslą — diskriminuoti etni-
nių grupių antikomunistinę
veiklą... VLIKo iniciatyva
įsteigtas lietuvių teisėms gin-
ti komitetas veikia, bet kol kas
nelabai efektyviai. Čia reika-
lingas skubus visų lietuviškų
jų institucijų bendradarbiavi-
mas ir bendra agresyvi veikla“.
Iš kitų darbų paminėjo
ruošiamą Sov. Sąjungos teis-
mą ir jaunimo ekskursiją Bal-
tijos jūroje (plačiau apie tai
kalbėjo inž. L. Grinius).

Tarybos pirm. G. J. Lazaus-
kas suminėjo tarybos komisi-
jų darbus. Lietuvos sienų komi-
sija „yra sutelkusi ir vis tel-
kia reikalingą istorinę medžia-
gą, ypač liečiančią Mažosios
Lietuvos ir Rytinės Lietuvos
sienas“. Tos komisijos inicia-
tyva buvo išleistas dr. V. S.
Vydūno 500 puslapių veikalas
„Sieben Hundert Jahre
Deutsch-Litauischer Bezie-
gungen“. Knyga turi ypač di-
delį pasisekimą Vokietijoje.
Yra susitarta su Maž. Lietu-
vos veikėju M. Gelžiniu para-
šyti knygą „Problems of Lithua-
nia Minor“.

Politikos ir teisių komisija,
vad. J. Jurkuną, ruošia planus
VLIKo ateities veiklai. Kom-
sija jau anksčiau yra įvykdžiu-
si VLIKo statuto pakeitimo
projektus, o dabar bendromis
jėgomis paruošė jaunajai kar-
tai skirtą knygą Lietuvai ir VLI-
Kas, redaguotą A. Rinkūno.
Jam talkino savo apybraižo-
mis visos VLIKo sudarančios
grupės. Galutinę knygos redak-
ciją peržiūrėjo tarybos komi-
sija: J. Jurkuną (LL Kovotojų),
A. Kučio (valst. liaudininkų),
V. Šoliūno (kr. dem.). Knyga jau
yra spausdėje ir išeis 1985 m.

VLIKo taryba renka VLIKo
pirmininką (nauji rinkimai nu-
matomi vasario-kovo mėn.) ir
tvirtina jo pasirinktus valdy-
bos narius, priima valdybos
pateiktą metinę sąmatą, tik-
rina valdybos lėšas.

Lėšos

Finansiniai VLIKo reikalai
buvo nušviesti Tautos fondo
centro pirm. J. Giedraičio ir
Kanados atstovės pirm. A.
Firavičiaus. Centro praneši-
mas buvo padaugintas ir įteik-
tas seimo dalyviams. Lėšos yra
laikomos dviejose sąskaitose:
Tautos fondo ir Lietuvos lais-
vės izdo. Be to, TF JAV-se tu-
ri tris žemės sklypus ir namus
Anglijoje. Tautos fondo balan-
se pajamų praėjusiais metais,
t.y. iki 1984 m. spalio 31 d., bu-
vo \$217,824.46, išlaidų \$113,-
483.05. Likutis \$104,341.05.

Laisvės izde pajamų buvo
\$255,926.73. Vienintelė išlaidų
pozicija yra palūkanų perkėli-
mas į Tautos fondo izdą — \$14,-
294.70. Tuo būdu Laisvės izde
yra \$241,632.03. ELTos biulete-
rio keliomis kalbomis išlei-
džiama 80,000 egz. per metus.
Diskusijose dėl J. Giedraičio
pranešimo buvo iškelta abejo-
nė ar tikslu Laisvės izdo palū-
kanas perkelti į Tautos fondo
izdą? Gal geriau jas palikti
Laisvės izde, tuo būdu jį grei-
čiau didinant (Laisvės izdo ka-
pitalas yra užšaldytas būsi-
mos nepr. Lietuvos atstatymui).

Žvilgsnis praeitin

Paskaitos ir diskusijos už-
ėmė didžiąją šeštadienio po-
pietės posėdžių dalį. Pradėta
M. Mackevičiaus paskaita
„Paspriešinimas vokiečių mo-
bilizacijos planams“. Ilgiau
prelegentas sustojo prie gen.
Plechavičiaus armijos organi-
zavimo ir žlugimo, iškeldamas
keletą mažiau žinomų fak-
tų. Juos čia ir paminėsime.
Vokiečių armijai į Lietuvą įsi-
veržus, kai kurie nuo komu-
nizmo nukentėję patys siūlė
stoti į vokiečių armiją sa-
vadoriais. Vokiečių karinė
valdžia su pasididžiavimu juos
atmetė, sakydama, kad jiems
kreivėlių nereikia, o tik dar-
bininkų. Būklė pasikeitė vo-
kiečiams pradėjus pralaimėti.
Tada jie pradėjo organizuoti
vokiškųjų SS dalinių Baltijos
kraštų batalionus. Estijoje ir
Latvijoje jiems pasisekė. Ki-
taip buvo Lietuvoje. Visi po-
grindžio sąjūdžiai pasisakė
prieš tai. Tada vokiečiai savo
iniciatyva ėmėsi lietuvišką-
ją SS dalinį organizuoti. Vien-
nas jų generolas pasiūkė plk.
Rėklaitį ir jam tą darbą pa-
siūlė. Už tai jis būsiąs pakel-
tas vokiečių armijos generolu,
o po karo gausiąs dvarą, kokį
tik norės, Ukrainoje. Garbin-
gasis pulkininkas atsisakė. Ki-
tiems siūlymams taip pat atsi-
sakius, SS lietuviškieji dali-
niai nebuvo suorganizuoti.

Frontui pašlijus ir sovie-
tų desantininkams atsiradus
Lietuvoje, pairo tvarka ir pa-
čiame krašte, ypač Vilniuje.
Tada gen. Plechavičius pasi-
siūlė suorganizuoti savisau-
gos batalioną tvarkai Lietu-
voje palaikyti. Jo sąlyga buvo
— tas batalionas nebus panau-
dotas už Lietuvos ribų ir tu-
rės pilną lietuvišką vadovybę.
Vokiečiai, norėdami turėti ra-
mesnį fronto užnugarį, pra-
džioje su tuo sutiko. Pastebėję
jų dalinių lietuvišką-patrioti-
nį charakterį ir faktą, kad
savanorių atsirado kelis kar-
tus daugiau, negu buvo leista,
vokiečiai išsigando. Gestapas
suėmė patį gen. Plechavičių, o
jo vyrus ėmė šaudyti žiauriau
būdu: išrikiavę šaudė kas ant-
rą, arba už vieną pabėgusį su-
šaudė kitą. Sušaudytų „ple-
chavičiukų“ skaičius siekia
šimtus.

Dabarties politika

Antrą paskaitą „Besikeičian-
ti politinė Europos situacija“
skaitė mūsų tarptautinės tei-
sės specialistas ir VLIKo pi-
rmininko pavaduotojas dr. D.
Krivičkas. Pradžioje jis sumi-
nėjo net keturias Sovietų Są-
jungos nesėkmes: a. tebesan-
tį jų ekonominiai sunku-
mai; b. vargai su nerusais tiek
krašto viduje, tiek satelitinio-
se kraštuose, ypač R. Vokietij-
oje ir Vengrijoje, kurie nebe-

nori akiai klausyti Maskvos;
c. Maskva palengva netenka
prestižo, kaip viso pasaulio
nio komunizmo centras; d. la-
bai padidėjusi JAV jėga ir įta-
ka prez. Reagano valdymo me-
tu. Dėl to ir vokiečiai prade-
da atbusti. Vis garsiau kelia-
ma Vokietijos sujungimo pro-
blema: prieiti prie Vokietij-
os sujungimo taikiai, leidžiant
vokiečių tautai padaryti sa-
vo sprendimą. Socialdemokra-
tams valdant, ši idėja buvo
kiek atšaldyta, bet dabar, val-
dant krikščionių demokratų
kancelieriui Kohl, ji vėl stip-
riai atgijo. Dėl to Sov. Sąjun-
ga pradeda skleisti mintį: jei-
gu V. Vokietija atsisakytų iš
Atlanto Sąjungos ir liktų neut-
rali, tai jie gal ir leistų abiem
Vokietijom susijungti.

Lenkijoje kun. J. Popieliuš-
ką nužudė viduje esančių sta-
linistų sąmokslas, siekęs dvie-
jų tikslų: a. išgąsdinti Solida-
rumo veikėjus, b. padaryti gen.
Jaruzelskiui nemalonumą, gal
būt vedantį prie jo atsistaty-
dinimo.

Kur eina dabartiniai Sovie-
tijos vadai? Dalis jų norėtų
kompromisų su Vakarais, bet
didžioji dalis linke į staliniz-
mą ir norą išlaikyti Sov. Sąjun-
gą Gestapo tipo stalinistinę
valstybę, policijos globoje lei-
džiant augti šovinistiniam ru-
siškam nacionalizmui.

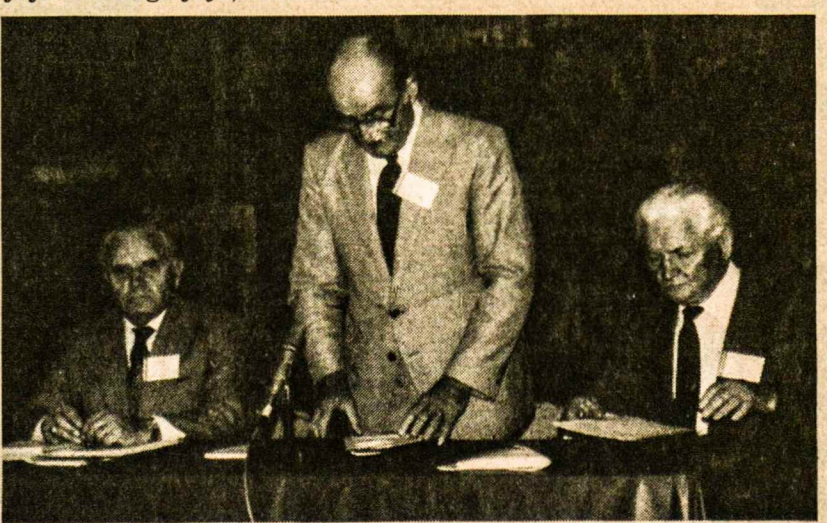
Ateities planai

Trečioji paskaita buvo VLI-
Ko nario ir buv. ilgamečio vice-
pirmininko inž. L. Griniaus
(buv. prezidento sūnaus). Jis
plačiau nušvietė jau minėtus
VLIKo užsimojimus: suruošti
bolševikijos teismą ir išleisti
mūsų jaunimą paplaukyti ne-
toli Lietuvos krantų. Teismas
rengiamas Danijos sostinėje
Kopenhagoje 1985 m. liepos
23-25 dienomis. Danija pasi-
rinkta dėl to, kad yra laisvesnė
santykiuose su Maskva. Rengia
Baltiečių santalka. Posėdžiai
vyks anglų ir vokiečių kalbo-
mis. Pakviesti žymūs teisėjai
iš JAV-bių ir Europos. Teismui
pasibaigus, bus mūsų jaunimo
kelionė po Baltijos jūrą. Ji
truks keturias dienas: nuo lie-
pos 26 iki 30. Vien laivo kai-
na — \$370 JAV asmeniui. Vis-
ką sudėjus, finansinis lietu-
vių įnašas pasidarė toks dide-
lis, kad vienas VLIKas to ne-
galės pakelti. Jei pripažįsta-
me tokio dalyko reikalingumą,
teks pasispausti visiems, kas
tvarko lietuviškuosius pinigus.

VLIKas ir Bendruomenė

Ketvirtoji paskaita buvo
krikščionių demokratų pirmi-
ninko Vlado Šoliūno „VLIKo ir
PLB pasitarimų eiga“. Į tą eigą
esą galima žiūrėti optimisto
ir pesimisto akimis. Optimis-
tas pasakytų, kad viskas pa-
mažu gerėja: a. iš vadovų lūpų
neregirdėti aštrių žodžių opo-
nento atžvilgiu, b. PLB atsto-
vas sugrįžo į VLIKo tarybos po-
sėdžius, c. bendra veikla prieš
OSI (valdžios įstaiga lietuvių
kaltinimui dėl žydų). Pesimi-
sto faktai būtų: a. tariamas
bendradarbiavimas yra labai
paviršutiniškas, b. nuo pasku-
tinio pasitarimų komisijos po-
sėdžio praėjo beveik metai nie-
ko nedarant, c. PLB valdyba
neatsiunčia savo atstovo į VLI-
Ko valdybos posėdžius, d. PLB
daro politinius pareiškimus ir
žygius ne tik nepasitarama
su VLIKu, bet netgi nepainfor-
muodama, e. PLB valdyba igno-
ravo VLIKo sukakties metus,
savo padalinių apie tai ne-
informuodama.

Turint galvoje, kad VLIKas
savo esmės atsisakytų negali,
nes, tapęs tik viena iš daugie-
liu organizacijų, pakenktų
Lietuvos laisvinimo bylai, vie-
nintelis realus žingsnis tuo
(Nukelta į 14-tą psl.)

VLIKo seimo prezidentas Lietuvių jaunimo centre Čikagoje 1984 m. gruodžio 1-2 dienomis. Iš kairės: L. Norvaiša-Girinis, Pr. Razgaitis, J. Jurkuną

Džiugių šv. Kalėdų
ir laimingų bei sėkmingų
naujų metų
linkime mieliems giminėms,
draugams ir pažįstamiems —
Alicija, Judita ir Inocentas
Jurcevičiai

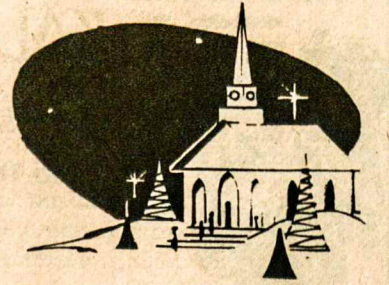
Anapilio Moterų
Būrelio valdyba

ŠV. KALĖDŲ

proga sveikina

savo nares bei jų šeimas ir linki daug
laimės 1985-taisiais metais.

Valdyba

Mieliems draugams ir
pažįstamiems linkime
daug džiaugsmo,
neišblėstančios
laimės, geros sveikatos
ir puikios nuotaikos
švenčių proga —
A. D. ir L. Keršiai

Toronto lietuvių
pensininkų klubo
narius ir „Vilnius
Manor“ rūmų
gyventojus nuoširdžiai
sveikiname su
šv. Kalėdomis
ir Naujais metais -

Klubo valdyba
ir „Vilnius Manor“ administracija

Linksmų

KALĖDŲ švenčių ir
* laimingų *
* NAUJŲ METŲ *

linkime sesėms bei broliams
šauliams pavergtose
Tėvynėje ir laisvajame
pasaulyje.

Visus 1985 metų šauliškus darbus skirkime
nepriklausomos Lietuvos atstatymui —
Toronto VI. Pūtvio
šaulių kuopos valdyba

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų 1985 metų linki
visiems sveikiems ir sveikatos stokojantiems
lietuviams —

KANADOS LIETUVIŲ MEDIKŲ
DRAUGIJOS VALDYBA

SVEIKINAME visus
Kristaus gimimo švenčių proga,
linkėdami laimės ir taikos ateinančiais metais.

SIGITA ir VYTAUTAS
AUSROTAI

Visus gimines, draugus ir
pažįstamus sveikiname

KALEDU švenčių
proga
ir linkime laimingų
1985 metų –

J. J. Valiuliai
V. V. Valiuliai
A.V.D.A. Valiuliai

Linksmų šv. Kalėdu
ir laimingų
Naujų Metų!

linkime draugams bei pažįstamiems –

Onutė ir Vytautas Taseckai
su šeima

Sveikinam
visus draugus, pažįstamus
ir gimines su
šv. Kalėdomis
ir **N. Metais**,
linkėdami daug džiaugsmo
ir laimės –

V. O. Marcinkevičiai ir šeima

Mielus gimines, draugus ir
pažįstamus sveikiname su
šv. Kalėdomis,
linkėdami daug laimės ir sėkmės
naujaisiais metais –

Aldona ir Mečys Pranevičiai

šv. Kalėdu ir
Naujų Metų

proga visus savo klientus draugus ir
pažįstamus nuoširdžiai sveikina –

ALGIRDAS, DONATA PUTERIAI
ir DUKRELĖS LIDIJA, RIMA

Tel. 231-1430

Vysk. P. A. BALTAKIS, OFM, apsilankęs ALTos būstinėje 1984 m. lapkričio 21 d. su ALTos valdybos nariais ir tarnautojais. Iš kairės: P. BUČAS – finansų sekretorius, I. BLINSTRUBIENE – reikalų vedėja, T. BLINSTRUBAS – pirmininkas, vysk. P. A. BALTAKIS, G. LAZAUŠKAS – sekretorius, M. BARIENĖ – tarnautoja, kun. J. BOREVIČIUS – vyskupo palydovas ir M. PRANEVIČIUS – išdininkas

Sunkioje dviejų viešpatijų kovoje Kalėdinis išblaškytos tautos suartėjimas

Kalėdinis pasveikinimas savaime veržiasi iš lietuviškos širdies, nes čia pat didžioji Kristaus gimimo šventė – Kalėdos, kuri dvelkia suartintimo dvasia. O jos mums labai reikia. Juk esame išblaškyti po visą žemės planetą. Vieni gyvename prie mielių Baltijos krantų, kiti – įvairiose žemynuose. Kadaisė stebėjomės išblaškyta izraelitų tauta, o dabar patys pergyvename savo tautos išblaškymą. Dėl to džiaugiamės kalėdine dvasia, kuri mus artina, jungia ir skatina nepasimesti.

Tai ta pati šeimos dvasia, kuri suveda šeimos narius prie vieno stalo ir įgalina giedoti „Sveikas Jėzau gimusi“.

Tai ta pati Kristaus dvasia, kuri per ištisus šimtmečius sveikina iš Betliejaus prakartėlės visą žemės planetą ir pasiekia visus mūsų tautiečius, kur jie begyventų – Lietuvoje, Sibire, Kanadoje, Amerikoje, Australijoje ar kitur.

Tai dvasinė jėga, glūdinti ne tik mūsų tradicijose, bet ir širdyse. Ji kaip magnetas traukia mus prie spinduliuojančio židinio ir reiškiasi krikščioniškos meilės dvelkimu. Taip, meilės, nes tik meilė suartina, o neapykanta tolima. Tad žvelkime į Kristaus prakartėlę kaip meilės ženklą, kuris mus artina nepaisant vandenynų, kalnų, plačiausių erdvių.

Minėtas meilės ženklas ne tik mus suartina – jis prabyla ir dar gilesne prasme, būtent, primena mums, kad Kristaus prakartėlė yra užuomazga naujos viešpatijos, kuri yra pagrįsta meilės dėsniu.

Toji viešpatija turi augti žemėje, apimti vis didesnius žmonių būrius, pakelti juos į aukštesnę gyvenimo pakopą, išvaduoti iš brutalaus naikinčios jėgos ir paruošti antgamtinei dimensijai.

Per du tūkstančius metų toji viešpatija palietė beveik visą žemės planetą, bet ligi atbaigos dar ilgas kelias. Tą kelią labai sunkina įvairios užtvartos, statomos kitos viešpatijos.

jos žmonių, būtent, Erodo šalininkų.

Erodas norėjo sunaikinti gimusių Kristų bei jo prakartėlę egoistiniais sumetimais. Erodas mirė, bet jo įpėdiniai tebėgyvena, reikšdami įvairiais pavidalais.

Mūsų laikų Erodas yra įkūnytas totalistinės sistemos, siekiančios Betliejaus prakartėlės sunaikinimo arba jos pašalinimo iš gyvenimo. Tos sistemos yra Kristaus viešpatijos priešingybė, nes yra parmetos jėga. Pagrindiniai jų ginklai yra kalėjimai, lageriai, psichiatrinės ligoninės, policija – saugumiečiai. Ir taip brutali totalizmo jėga atsistoja prieš meilės viešpatijos jėgą.

Žmogiškomis akimis žiūrint, tokiam susidūrimui turėtų laimėti fizinė jėga, traukianti Kristaus viešpatiją, parmetą meilės pradą. Bet tai apgaulus požiūris. Dviejų tūkstančių metų krikščionijos istorija rodo ką kita, būtent, fizinės jėgos pralaimėjimą. Daž-

nai pastaroji laimi pradžioje, bet ilgainiui ji sudyla, suyra ir išnyksta.

Be to, ji nepasiekia idėinių gelmių. Ji gali nugriauti mūrinę šventovę, bet nepajėgia sugriauti dvasinės, kuri yra įsitvirtinusi žmonių širdyse. Ir taip ilgainiui laimi meilės viešpatija, kurios dvasiniai pamatai yra nesunaikinami.

Mūsų tautos kamienas šią dieną yra priverstas gyventi totalizmo sistemoje ir patirti jo griaujamą jėgą. Sunkus tai kelias, bet jis veda į Kristaus viešpatijos pergale. Kas jame išters, remdamasis viltingu tikėjimu, tas prisidės prie būsimos Kristaus ir savo tautos pergalės. Taip byloja ir mūsų tautos praeitis, kurią poetas nusako šiais žodžiais: „Kiek rove, neišrovė, kiek skynė, nenuskynė, nes tu – šventovė, nes tu – tėvynė“.

Tebūnie šios Kalėdos naujas žingsnis vilties kelyje į Kristaus skleidžiamos meilės jėgos ir laisvės sušvitimą Lietuvoje ir visame pasaulyje. Pr. G.

Lietuvos laisvinimo rūpesčiai

(Atkelta iš 13-to psl.)

tarpu būtų tik daryti reguliarius VLIKO ir PLB valdybos posėdžius aptarti tiems veiklos klausimams, dėl kurių reikia ir galima susitarti.

Suvažiavimo pabaigoje buvo priimta eilė rezoliucijų, kurios tuo tarpu neskelbiamos, nes jos pavestos VLIKO valdybai galutinai suredaguoti. Baigiamajame žodyje pirm. dr. K. Bobelis pareiškė šviesesnių vilčių dėl bendro VLIKO ir PLB valdybos darbo. Tų vilčių jam sukėlė ką tik buvęs pasitarimas. (Jis buvo uždarytas, ir spaudai jokio komunikato neduota). Seime dalyvavo rekordinis atstovų skaičius: iš galimų 45 trūko tik dviejų.

Kanadiečių įnašas

Šeštadienio vakare pokylio metu buvo pranešta, kad VLIKO pirm. dr. K. Bobeliui yra popiežiaus Jono-Pauliaus II paskirtas aukščiausio laips-

nio Grigaliaus ordinas. Tokio laipsnio ordinas Vatikanui retai duodamas. Dr. K. Bobelis pareiškė, kad tai yra popiežiaus pripažinimas ne jam vienam, bet visai VLIKO veiklai.

Buvo taip pat pagerbtas ir ilgametis Tautos fondo įgaliotinis Kanadoje A. Firavičius – jam įteiktas ant sienos pakabinamas pažnyėjimas su padėkos įrašu. A. Firavičius atsakė labai jautriai žodžiu ir įteikė tradicinę kanadiečių auką \$50.000. Savo kalboje jis priminė sovietų pavergtą Lietuvą, jos miškus ir klonius, apšviestus laisvės kovotojų krauju, ir kreipėsi į tautiečius iš-eivijoje: „Brolau, ar tu svetūr gyvendamas, ruošdamas puotą, keldamas taures, dar prisimeni tėviškęs kampelį, kuriame žengei pirmuosius gyvenimo žingsnius, ar prisimeni Lietuvą mūsų, ar dirbi, ar aukoji jos laisvei?“ A.R.N.G.A.F.

šv. Kalėdu
ir **NAUJŲ METŲ**

proga sveikiname savo
gimines, draugus bei
pažįstamus, linkėdami daug
sveikatos, laimės ir
džiaugsmo –

TERESĖ, VLADAS BAČĖNAI
ir **ŠEIMA**

ŠV. KALĖDU IR
NAUJŲ METŲ

švenčių proga sveikiname
gimines, draugus ir
pažįstamus –

TERESĖ, ADELĖ ir JUOZAS
ANDRIUKAIČIAI

ŠV. KALĖDU

švenčių proga sveikiname
visus mūsų draugus bei
pažįstamus ir linkime
visiems sveikų, laimingų
ir sėkmingų

1985 metų.

Henrikas ir Gabrielė Chvedukai
Lilė, Andrius ir Mykolas Chvedukai

Džiaugsmo ir
Dievo palaimos

ŠV. KALĖDU
ir **naujų**
1985 metų

proga savo artimiesiems ir draugams linki –

Montreal, Que. Irena ir Petras Lukoševičiai

Sveikinu visus savo
giminių, draugus
ir pažįstamus,
linkėdamas jiems
gimimo Kūdikielio
Kristaus teikiamų
malonių –

sveikatos, laimės artimo
meilės ir sėkmingų
naujų metų –

Petras Jakubauskas

Sveikinu
mielus savo gimines, draugus ir
pažįstamus, linkėdamas daug
laimės bei džiaugsmo

Kalėdu
šventėse ir laimingų
bei sėkmingų

Naujų Metų

Antanas Krakauskas

SVEIKINAME
gimines,
draugus,
pažįstamus
ir visus
lietuvius

šv. Kalėdu proga ir linkime
laimingų naujų metų –

Eugenija, Adolfas Sagevičiai
ir šeima

KRISTAUS gimimo švenčių ir Naujų metų

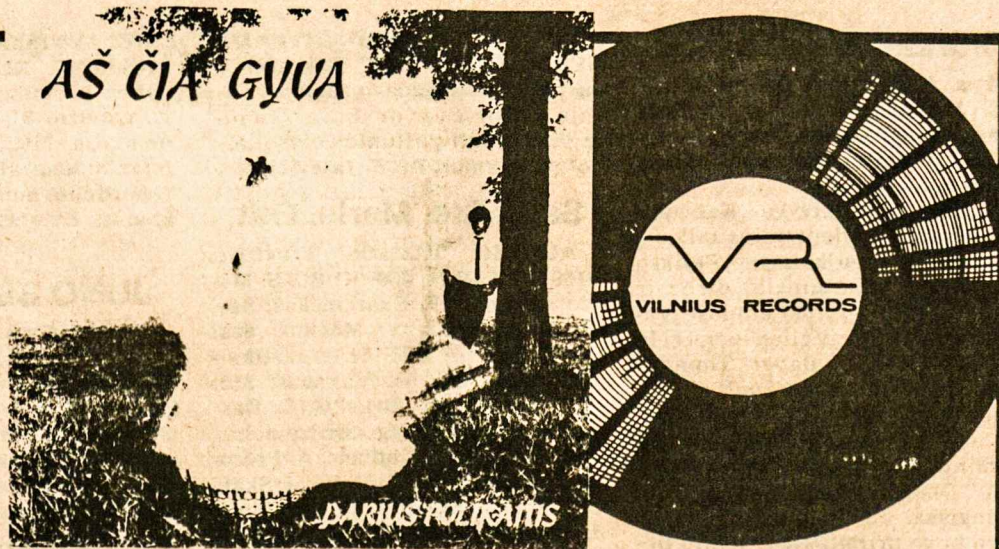
proga sveikiname visus
Hamiltono ir apylinkės
lietuvius, linkėdami
sėkmingų bei darbingų
1985-ųjų metų –

Kanados Lietuvių Bendruomenės
Hamiltono apylinkės valdyba

KLB Hamiltono apylinkės valdyba. Pirmoje eilėje iš kairės: K. Mikšys — parengimų vadovas, B. Mačys — pirmininkas, K. Deksnys — vicepirmininkas; antroje eilėje: R. Šiūlys, A. Enskaitis — sekretorius, A. Krivinskaitė — jaunimo reikalų vadovė, A. Liaukus — išdininkas

AŠ ČIA GYVA

DARIUS POLIKAITIS su savo broliu ir dviem pusbroliais, atvykę į Montrealį 1984 m. vasarą, įkurdavo savo dainas plokštelėje.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga finansavo plokštelės išleidimą.

ALEKSANDRAS STANKEVIČIUS yra plokštelės paruošėjas.

AŠ ČIA GYVA dvelkia jaunu atspalviu ir moderniais tonais.

Plokštelę galima įsigyti jūsų miesto lietuvių spaudos kioskuose arba užsisakyti sekančiais adresais:

VILNIUS RECORDS OF CANADA
2127 rue Guy
Montreal, Quebec
H3H 2L9

PLJS
5559 Modena Pl.
Agoura, CA
91301
USA

Kaina — \$10.00 JAV su persiuntimu \$12.50

Išgirskime P. Amerikos lietuvių balsą

AURELIJA BALASAITIENĖ

Spaudoje nuolatos skaitome plačius ir išsamius kongresų, suvažiavimų ir svarstybų aprašymus, matome posėdžiautojų nuotraukas, perskaitome nutarimus, pasiūlymus ir planus. Visa tai skamba įspūdingai, oriai ir dinamiškai. Tačiau visiems tiems suvažiavimams pasibaigus, laukiama ir kitų rezultatų — planų ir darbų vykdymo. Tiesa, kad skubame iš vieno kultūrinio renginio į kitą, prenumuojame spaudą, remiamas visos lietuviškos institucijos ir fondus, bet į periferijas išplaukiančio darbo, kurio vaisius pajutę eiliniai lietuviai, kažkaip nematome. Ir taip tas laikas nuo suvažiavimo iki suvažiavimo lieka blankiu puslapiu mūsų visuomeninės veiklos istorijos lapuose.

Paskutiniuoju metu ilgos diskusijos dėl Lietuvių fondo padalintų lėšų savotiškai nutiekia aukotojus. Nektinu kišti nei dalyvauti tose diskusijose, nei kam priekaištauti, tačiau ir čia išryškėja stoka metodo. Kai kas dar dabar prisimena, kad kadaise paremta Klivlando „Nerijos“ kelionė į Pietų Ameriką buvusi nereikalinga, tačiau nepagalvojo, kad toji išvyka turėjo nepaprastai gražių rezultatų, vienijant lietuvišką ir nuo tautos kamieno beatskylantį P. Amerikos lietuvių jaunimą. Netrukus ir jis aplankė mus, atkeliavęs iš Brazilijos, Urugvajaus, Argentinos su daina ir šokių.

Kai kas priekaištavo, kad lešomis buvusi paremta ateitininkų jaunimo stovykla, bet ne skautų. Esą ateitininkai padavę prašymą, o skautai ne. Kas gi kaltas? Ar skautų neapdairumas? Ar gal tas faktas, kad skautai per visus savo gyvavimo metus nėra prašę aukų, savo darbšiomis rankomis per Kaziuko muges surinkdami ir uždirbdami savo veiklai reikalingus pinigus? Fondo vadovybė sakosi skirianči lešas pagal gautus prašymus. Kodėl? Juk tai nėra privati

institucija ar Amerikos tipo fondas suvaržytas specifiniais lėšų paskirstymo nuostatais. Tai visų geros valios lietuvių pinigai, kurių paskirstymą reikėtų svarstyti iš esmės, ne laukiant prašymų. Mano nuomone, jei remiama viena organizacija, tai tą pačią paramą reikėtų teikti ir kitai, panašaus pobūdžio organizacijai.

Kokių principų remiamasi, svarstant prašymus knygų rašymui ir išleidimui? Kodėl vienas pažadas parašyti kurią nors temą studiją yra vertingesnis už kitą, iš anksto net nežinant autoriaus darbo stiliaus ar net sugebėjimo tą veiklą užbaigti?

O konkrečių reikalų, labai reikalingų skubios finansinės paramos, nestinga. Jei apšiai skiriamos premijos, statomos operos, tai lėšų klausimas visada išsprendžia teigiamai. Tuo tarpu susimąstykime, pagalvokime apie tuos lietuvius, kurie gyvena tolokai nuo mūsų visuomenės turtingo ir gausaus branduolio. Jie neturi daug įtakos nei artimų pažinčių, kurios padėtų išspręsti vieną ar kitą jų problemą. Pavyzdžiui, Kolumbijos lietuviai, savo skaičiumi negausūs, bet lietuviškam reikalui jautrūs. Prieš 1946 m. Kolumbijoje buvo vos šeši lietuviai, bet 1948 m. emigracijos banga jų skaičių padidino iki 500. Dauguma įsikūrė Bogotos ar Medellino miestuose. Dabartiniu metu jų skaičių sunku nustatyti, tačiau iš laiškų ir asmeninių kontaktų tenka pastebėti, kad likusieji palyginti yra gerai įsikūrę, o dalis jų, ypač asmenys su praktiškais profesijomis, emigravo į Kanadą.

Iš prieš 1984 m. vasarą Klivlande įvykusią šokių šventę gautų kelių laiškų susidariau įspūdį, kad Kolumbijos lietuviai į šventę būtų atvykę savo lešomis, bet nebuvo jokio kontakto. Ta pačia proga gavau ilgą laišką iš Kolumbijos lietuvių veikėjo Jono Kasiulio, kuriame jis labai šviesiomis spalvomis aprašė Kolumbijos lietuvių veiklą ir kreipėsi į JAV lietuvių, prašydamas prisidėti prie lietuviško kultūrinio gyvenimo žarių kurtymo konkrečia parama, ypač vaizdajuostėmis.

Neturėdama jokios įtakos vienaip ar kitaip kreiptis Kolumbijos lietuvių vardu į ku-

rią nors mūsų instituciją, J. Kasiulio laiškų fotostatines kopijas pasiunčiau bent keliems įtakingiems ir mūsų organizacijų viršūnėse esantiems asmenims. Deja, į tai nebuvo atsiilepta...

Prieš keletą dienų gavau ilgą J. Kasiulio laišką, kuriuo jis pakartotinai prašo nepamiršti Kolumbijos lietuvių ir ištiesti jiems pagalbos ranką. Čia cituoju iš jo laiško keletą minčių: "...deja, mūsų kilniausias, įdomiausias, įvairiausias ir garbingiausias kultūros jėgų apjungimo klausimas tebestovi iš vietos nepajudėjęs". Jis pakartotinai prašo vaizdajuosčių, paskutiniojo IV kongreso nutarimų vykdymo ir laukia paaiškinimo priežasčių. "Dėl kurių PLB vadovybė yra verčiama tuos nutarimus laidoti". "Turime susidariusią situaciją, paskutiniojo IV kongreso nutarimų vykdymo ir laukia paaiškinimo priežasčių. "Dėl kurių PLB vadovybė yra verčiama tuos nutarimus laidoti". "Turime susidariusią situaciją, paskutiniojo IV kongreso nutarimų vykdymo ir laukia paaiškinimo priežasčių. "Dėl kurių PLB vadovybė yra verčiama tuos nutarimus laidoti".

Iš to laiško sprendžiu, kad Kolumbijos lietuviams yra būtinas gyvas kontaktas, jų apripinimas pas mus taip gausia lituanistine medžiaga, vaizdajuostėmis, knygomis, vadovėliais, garsajuostėmis ir t.t. Tai būtų uždavinys, rodantis konkretų rūpestį mūsų tautiečiais, kuriems nėra lengvai prieinama lietuviška knyga ar kita kuri lituanistinė priemonė per parapijas, mokyklas ar gausius, grandiozinius renginius. Tegu nutarimai tampa darbu, ne vien pažadais.

Teko "Pasaulio lietuviųje" skaityti apie Veneculoje suvažiavusiam jaunimui skaitytą paskaitą, kurios jis jau nesupratęs... Gal lešomis mūsų fondų paremtas korespondencinis lietuvių kalbos mokymas, prisiuntus tinkamus vadovėlius savamokslams, būtų vienas pačių tiksliausių kalbos gyvybės palaikymo priemonių. Institucijos, kurios turi ir išteklių, ir specialistų, galėtų tokį konkretų planą paruošti, finansuoti ir vykdyti. Tai būtų didesnis įnašas už visas premijas, svarstybas ir žodinių sielojimąsi lietuviško jaunimo ateitimi.

Sveikiname su Kalėdų

šventėmis ir Naujais

metais savo gimines, bičiulius bei pažįstamus visame pasaulyje išsiblaškiusius ir pavergtoje Lietuvoje gyvenančius. Linkime visiems linksmų švenčių ir laimingų 1985 metų. Lai Dievas teikia visiems geriausios sveikatos ir visokių gėrybių.

Užuot siuntę kalėdinius atvirukus, aukojame Tautos fondui, remiančiam Lietuvos laisvės kovą.

50 dol. — Pr. Z. Sakalai, St. S. Rakščiai, Pr. St. Ročiai, J. A. Asmenavičiai, St. Nijolė Senkai, L. N. Plūrai, Br. Al. Steponavičiai, J. Svilas, An. Fr. Povilauskai, J. E. Steibliai, J. V. Skaisčiai — "Fifty Point" restorano savininkai, Vytautas, Antanina Januškos, Al. A. Patamsiai, dr. Br. V. Vidugiriai.
40 dol. — Br. O. Vengriai. 30 dol. — J. S. Būnėnai, P. St. Kanopos, J. Lekutis, M. I. Repečkos, Z. A. Pulianauskai, J. B. Sadauskai, F. Al. Rimkai.

25 dol. — M. D. Jonikai, Marcijonas Juodis, V. Br. Morkūnai, J. Stefanija Domeikos iš Brandfordo, V. J. Svilai, J. R. Pleiniai, And. St. Petkevičiai, V. M. Leparskai, L. E. Klevai, Juozas Liaugminas ir sesuo, V. Br. Perkauskai, Ant. Marija Pusdešiai.

20 dol. — V. Morkevičius, Vl. Saulis, P. O. Budvydžiai, K. H. Norkai, J. Fl. Bajoraičiai, G. O. Melnykai, A. Mingėla, Antanas, Stasė ir šeima Verbickai, J. M. Tarvydai, J. P. Zubai, Ant. D. Kamaičiai, K. E. Gudinskai, Ant. M. Garkūnai, J. E. Mažulaičiai, Kl. Jurgelis, Z. Ad. Gedminai, K. St. Mileriai, J. St. Pyragiai, Vl. G. Stabingiai, Antanina Mikšienė, K. Mikšys, Al. Gertruda Repčiai, Alb. D. Jankūnai, A. B. Šilgaliai, Ant. St. Šukaičiai, Er. E. Lengnickai, Juozas Stokus, Ant. O. Jusiai, J. J. Stanaičiai, J. Al. Adomaičiai, Stasė Labuckienė ir sūnus, P. Žulys, Pr. Kazemėkas ir šeima.

15 dol. — B. R. Pakalniškiai, A. Deksnienė, Br. G. Grauskai, A. G. Vinerskiai, Ig. Varnas, Antanas Muliolis.

10 dol. — Pr. Vitienė, Ant. Prunskis ir šeima, Alf. Al. Eršticai, Ad. O. Godellai ir šeima, D. Stukai ir šeima, P. St. Eismantai, V. A. Kėžinaičiai, P. T. Kareckai, St. G. Karalėnai, St. Elvikienė, Br. Ema Milašiai, K. M. Kvedarai, Kostas, Liucija Meškauskai, Petras ir Pranė Lukošiai, Petras ir Irena Girmiai, L. M. Borusai, Kazys, Elga ir Jūratė Baronai (V. Vokietija), J. O. Deveikiai, P. Em. Brasai, J. L. Toliai, J. K. Blekaičiai, R. Sakalas, Stefanija Kalvaitienė, Pr. T. Enskaičiai, J. V. Raguckai, Ant. J. Gedrimai.

5 dol. — P. E. Gužai, Al. V. Apanavičių šeima.

Tautos fondo atstovybė taip pat sveikina visus aukotojus su Kalėdų šventėmis, linki 1985 metais visiems geriausios sveikatos, visokių laimės, džiaugsmo ir gausios Dievo palaimos.

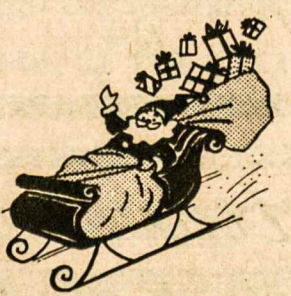
Tautos fondo atstovybė Hamiltone

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga sveikiname brolius
bei seses šaunius ir linkime
daug šventiško džiaugsmo
laimės 1985 metais,
gražaus ir sėkmingo šau-

liško darbo —
HAMILTONO DLK ALGIRDO
ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

LINKSMŲ
KALĖDŲ švenčių,
turtingų ir laimingų
naujų metų linki
savo klientams —

Knight TV

AND APPLIANCES LTD.

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Telefonai: 522-5028 522-5652

Krautuvės savininkas AL PILYPAITIS

Hamiltono Lietuvių
Kredito Kooperatyvas

"Talka"

Kalėdų ir Naujų metų

proga sveikina
visus savo narius
ir linki
džiaugsmingų,
sveikų ir
laimingų
ateinančių
dienų —
Valdyba

Sveikiname

gimines, draugus bei
pažįstamus švenčių proga

ir linkime laimingų bei
sveikatingų

naujų metų —

Juozas ir Marytė Rybiai
Hamilton, Ont.
Sūnūs Zigmąs-Jonas ir Petras

Mielus gimines, draugus ir
pažįstamus sveikiname su

šv. Kalėdomis,
linkėdami daug laimės

ir sėkmės

naujaisiais metais —

Onutė, Jonas ir Edis Adomaskai,
Hamilton, Ont.

Visiems
draugams ir pažįstamiems

linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų
naujų 1985 metų linki —

Hamilton, Ont. Vytautas ir Genutė
Agurkiai

Visiems
lietuviams linkime
džiugių šv. KALĖDŲ
ir laimingų NAUJŲ METŲ —

THE J. B. MARLATT

615 Main St. E.
Hamilton, Ont.
Tel. 528-6303

Kalėdų taika tebūnie su Jumis, o NAUJI METAI teatneša visokeriopą laimę –

ALEXANDER CHUMAK,
Trustee
Toronto Board of Education
Ward 1

SV.KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga nuoširdžiai sveikiname gimines, draugus,
klientus ir pažįstamus —
Algis, Rūta ir dukrelė Aleksandra Pacevičiai

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų metų

linkių savo sūnams su šeimomis,
draugams ir pažįstamiems Kanadoje
bei Amerikoje —

Pranas Tarvydas

Linksmų švenčių

giminėms, draugams
ir pažįstamiems
linki —

O. ir H. Adomoniai
Vida Adomonis
Ronald Antonio

Sveikinu

visus bičiulius,
draugus bei pažįstamus,
gyvenančius Toronte ir kitur,

SV. KALĖDŲ bei
Naujų Metų
proga —

Jonas Maniuška

Sveikinu

gimines draugus ir
pažįstamus su
šv. Kalėdomis
ir ateinančiais
1985
NAUJAIS METAIS —

JUOZAS ŽIURINSKAS

Sveikiname

gimines, mielus draugus
ir pažįstamus —
Džiaugsmas ir ramybė
telydi jus per
Kalėdų šventes
ir ateinančius naujus metus —

Genė ir Balys Čizikai

Thunder Bay, Ontario

A. a. ANTANINA DRUKTENIENE. Ji buvo išėjusi su kaimyne krautuven. Pasijuto blogai — nuvežta McKellar ligoninėn mirė. (Kada? Red.)

Ji, žemaitė, atvyko Kanadon labai sunkiais depresijos laikais. Ištekėjo už savo kaimyno Felikso Druktenio. Abu sunkiai dirbo ir beveik be atlyginimo ūkiuose Vakarų Kanadoje. Vėliau persikėlė į Fort William, dabar Thunder Bay, Ont. Abu dirbo sunkiai. Turėjo vienintelį sūnų Leoną, kuris dabar yra pensininkų namų administratorius Kitchener, Ont.

A. Druktenienė buvo maloni, draugiška. Jų namuose po II D. karo buvo priimta daug naujų lietuvių ateivių iš Europos. Stengėsi padėti kiekvienam. Ji dirbo drauge mūsų lietuvių bendruomenėje. Jau pastaraisiais 10 metų buvo nuolat savo namuose ir rūpestingai globojo savo vyrą, nuostojusį regejimo.

Antosėlė mėgdavo gėles. Jos daržas buvo pilnas visokių gėlių. Kur tik eidavo nunešdavo gėlių pačių gražiausių. Tai padarydavo net ir eidama sveikatos tikrinti pas gydytoją. Bet prašė, kad jai mirus, vietoj gėlių būtų aukojama širdies ligų fondui.

Pagal velionės pageidavimą surinkom \$100 ir perdavėm Ontario Heart Foundation.

Velionės karstas buvo papuoštas šeimos vainiku ir skendėjo gėlėmis. Pašarvota buvo Blake Funeral Home. Palaidoti iš Sv. Kazimiero lenkų šventovės po sv. Mišių, kurias atnašavo prel. J. Stankiewicz ir palaidėjo velionę į St. Patrick's katalikų kapines Thunder Bay, Ont. Dalyviai buvo pakviesti kavutei Druktenių namuose.

Šeima jau pastatė gražų paminklą ir pasodino alyvas iš jų pačių daržo, kuriomis ji gėrėdavosi.

Mes visi reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą F. Drukteniui, netekusiam labai geros žmonos, sūnui Leonui, marčiai Jonei, vaikaitiams — Danutei, John ir Jim Drukteniams, Kitchener, Ont.

A. a. Druktenienė pasiliks mūsų širdyse kaip kilni ir miela asmenybė, nuoširdi lietuvė. Išsėkis ramybėje.

A. a. ANTANINOS DRUKTENIENES atminimui "TŽ" laikraščiui, kurį velionė mėgdavo skaityti, auksio A. Dirsės ir dr. E. Jasevičiūtės po \$15, kiti pasiuntė gėles į laidotuvių namus. Dr. E. Jasevičiūtė

Sault Ste. Marie, Ont.

AUKOJO TAUTOS FONDUI.
\$100: J. Meškys; \$50: KLB S.S. Marie apylinkė, V. Skaržinskas; \$40: H. Matijošaitis, V. Mockus; \$25: A. Skardžius; \$20: N. Aukštikalnis, J. Malskis, A. Vanagas; \$10: A. Balčiūnas, S. Druskis, R. Gasperas, Ig. Genys, Ig. Girdzevičius, A. Chiniene, A. Motūzas, A. Petronis, J. Puteikis, P. Puteikis, J. Skardis, sn., J. Skardis, jn., A. Skaržinskas, K. Slyžys, V. Vainutis, J. Valas; \$7: V. Kramilius; \$5: M. Duoba, B. Dabulskis, V. Cote, R. Galinis, V. Goldbergas, S. Grigelaitis, L. Jakomaitienė, J. Kvasčauskas, S. Kvasčauskas, V. Liudavičius, A. Motiejūnas, J. Okmanas, G. Poderys, V. Paškus, V. Žurauskas. Iš viso surinkta \$607.

Visiems nuoširdus ačiū.

J. Gasperienė, igaliotinė

Edmonton, Alta.

VYRŲ POBŪVIS. Dėl susidėjusių aplinkybių planuotas viešas Kariuomenės šventės minėjimas neįvyko. Tačiau Justo Augio iniciatyva š. m. lapkričio 25 d. buvo sukurta Lietuvių namų mūsų kolonijos vyrai Lietuvos kariuomenę prisiminti. Atsilankė apie 10 asmenų. Buvo šeimininkai, prie bendro stalo, pakalbėta apie Lietuvos kariuomenę; kiekvienas dalyvis papasakojo asmeninius kario dienų pergyvenimus. Tie, kurie kariuomenėje netarnavo, pareiškė kokią įspūdį paliko jiems Lietuvos kariuomenė. Įdomus buvo J. Augio pasakojimas apie išgyventas kariuomenėje dienas kritiškame mobilizacijos laikotarpyje 1938 m., kai Lenkija įteikė Lietuvai ultimatumą. Šiurpi momentų teko pergyventi tiems, kurie tarnavo kariuomenėje sovietų invazijos 1940 m. Pobūvis baigtas kavute ir lengvais užkandžiais. Daug pagyrimų gavo P. Balutis už jo paties pagautą ir skaniai išrūkytą Alberto ežerų žuvį. Išreiktas pageidavimas daugiau panašių sueigų ruošti.

ŠEIMYNIŠKAS NAUJŲ METŲ susitikimas, KLB apylinkės valdybos pastangomis, rengiamas š. m. gruodžio 31 d., 9 v.v., Lietuvių namuose, 11629 - 83 St. Veiks bus fetaf su lengvais užkandžiais. Gros rekorduota muzika. Įėjimas nemokamas. Kvietiami visi dalyvauti. Dobilas

JUNO BEACH, FLA.

KONCERTAS. 1985 m. sausio 12 d., 2 v.p.p., Juno Beach metodistų šventovėje Juno Beach, Fla., įvyks solisto Algio Simanavičiaus iš Toronto koncertas. Palm Beach ir apylinkių lietuviai bei atostogautojai maloniai kvietiami koncerte dalyvauti. B. J.

Vancouver, B. C.

JAUKUS POBŪVIS. Lapkričio 24 d. Leonardos ir Jono Macijauskų namuose medžiotų ir meškeriotų klubas "Bebras" suruošė pobūvį. Šis klubas jau 16 metų aktyviai veikia. Jame dalyvauja ne tik medžiotų ir meškeriotų, bet ir gamtos bei sporto mylėtojai.

Šeiminkės pagamino skanią vakarienę, ir prie gėlėm papuosto stalo visi vaišinosi. Klubo pirm. V. Skabeikis pasveikino visus klubo narius 16 metų sukakties proga ir nuoširdžiai padėkojo šių metų laikotarpyje pasidarbuotiems nariams.

Kiekvienais metais geriausiame medžiotų ir meškeriotų yra įteikiama taurė. Už medžiojimą taurė buvo įteikta M. Kokoliui, už pagavimą didžiausios žuvies — A. Kvietinskui. Taip pat įteikta taurė dideliame klubo žuvau tojui B. Vileitai, kuris taip pat pagelbėjo A. Kvietinskui ištraukti iš jūros 39 svarų žuvį.

L. Macijauskienė paskaitė savo sukurta felfetoną apie mūsų žuvininkų žuvinimą, kuris sukėlė daug juoko. Ploktelių muzikai grojant, norintieji galėjo pasišokti. Kor.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraunkiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 638-3171, 663-9096

SV.KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga savo gimines, draugus
ir pažįstamus sveikina —

Regina ir Petras Bražukai

SVEIKINAME su šv Kalėdomis,

linkime laimingų

Naujų Metų

mieliems giminėms, klientams ir draugams —

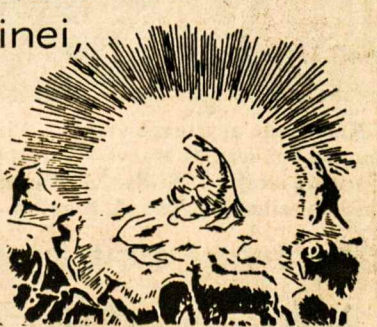
Petras, Aldona ir Justinukas Šimonėliai

Visai mielai giminei,

draugams ir pažįstamiems

linkime džiugių

SV. KALĖDŲ
ir sėkmingų 1985
NAUJŲ METŲ —

Joana ir Juozas Rovai

LINKSMŲ SV.KALĖDŲ

ir laimingų
naujų 1985
metų

linkime giminėms,
bičiuliams, draugams
ir pažįstamiems —

Bronė, Bronius ir Algis Venslovai
Cherry Beach Motel, Stoney Creek, Ont.

Linksmų šv. Kalėdų

ir laimingų
bei sėkmingų

naujų metų

linkime savo giminėms,
draugams ir
pažįstamiems —

Aldona ir Jonas
Vaškevičiai

KALĖDŲ švenčių ir Naujų Metų

proga sveikiname visus gimines,
draugus bei pažįstamus —

M. B. GENČIAI ir
MAMA

KALĖDOS

Baltų sielių, juodų sielių
Nemunais užtvino paskutinė advento naktis...
Ant tų sielių žydi baltos rožės —
Baltos saulės 3.

Pilna mano dūšia ir pilna širdis
Žalių eglių, kadugių žalių.
Ir lūšnelė mano tai pilna
Aukso ir sidabro (skūstis negaliu...).

Šokite jūs, mano dienos, saulėtos ir liūdnos,
Ir vaikai prie Jėzaus kūčios, ir visi vaikai!...
Susirūpinę ir nusiminę valgau baltą Dievo duoną,
O už durų beldžiasi, už durų supasi visi varpai...

1928.XII.24

(BERNARDAS BRAZDŽIONIS)

Džiaugsmo pilnų KALĖDŲ švenčių,
laimingų, bei sėkmingų NAUJŲ METŲ visiems
lietuviams nuoširdžiai linki —

252 Regent St. So.
Sudbury, Ontario

The Loughheed šeima ir
tarnautojai

Taip lenkai sutiko Šv. Tėvą

Iškilmų įspūdžiai iš iškilmų Toronte

Lietuva krikštų (1387 m.) ir Jogailos vainikavimu Lenkijos karaliumi glaudžiai susirio su Lenkija. Trapi valstybės parlamentarinės monarchijos sistema, bajorų savivaliavimai ir veto teisė palaipsniui, silpnino Lietuvos-Lenkijos valstybę. Be to, galingi kaimynai — Rusija, Vokietija ir Austrija XVIII š. pabaigoje trimis pasidalinimais galutinai likvidavo Lietuvos-Lenkijos valstybę. Tik po I D. karo, abi tautos atgavo nepriklausomybę. Tačiau Lietuva nepalaikė jokių diplomatiščių, kultūrinių ir ekonominių ryšių su Lenkija, jai užgrobus Vilniaus kraštą. Tik 1938 m. Lenkijos ultimatumu Lietuvai tie santykiai buvo atnaujinti.

Abi valstybės po II D. karo neteko savarankiškumo. Lietuva 1940 m. vėl prievarta buvo įjungta į Rusiją-Sovietų Sąjungą, o Lenkija satelinės valstybės teisėmis pateko į visišką Sov. Sąjungos kontrolę.

Lenkijos kardinolo Karolio Wojtylos išrinkimas popiežiumi suteikė lenkams dvasinių jėgų kovai už didesnę laisvę. Išliko darbininkų sąjunga — „Solidarnosc“. Ją komunistinė Lenkijos valdžia brutaliai jėga panaikino. Tačiau Lenkijos ir užsienio lenkų širdyse ji yra gyva.

Popiežiaus Jono-Pauliaus II asmenybė, sumanumas, energija bei magiška jėga įgarsino jį visame pasaulyje. Jo nepaliaujamos kelionės, lankymas įvairių tautų, sprendimas svarbių pasaulio problemų padarė jį globaliniu žmogumi.

Su lenkais stadione

Rugsėjo 14 d. dar gerokai prieš iškilmės pradžią lenkai jau traukė tramvajais, autobusais ir parodų aikštę. Moterys, vyrai ir vaikai pasipuošę išeginiais drabužiais. Pastebėjau jauną juodukę su 8-10 metų berniuku skubančią į stadioną. Bilieto įėjimo kaina \$5. Daugelis jų jau turėjo įsigiję bilietus anksčiau. Į stadioną dar nieko neįleido. Žmonės grūdos prie įėjimo durų. Žadėjo pradėti leisti tik 5 v.p.p. Aš įėjau anksčiau su „Tėviškes žiburių“ išrūpintu asmenišku leidimu iš bet kurios vietos stebėti popiežiaus apsilankymą Toronte.

Laukiant

Atsisėdau pirmoje eilėje, pačiame centre, gal koks šimtas metrų nuo scenos, iškilmingai papuoštos gelėmis ir apstatytos kėdėmis. Joje turėjo sėdėti Šv. Tėvas su savo palydovais. Prieš sceną estradoje jau repetavo tautiniai drabužiais pasipuošę kalniečiai. Dešinėje, ežero link, susirinko choristai ir simfoninis bei pučiamųjų instrumentų orkestrai. Chorių buvo 2000, apsirėdę vienoda iškilmų apranga. Kairėje, netoli manęs, sėdėjo keli gana jauni vyrai. Vėliau jų atsirado daugiau.

Paaikėjo, kad jie buvo Kanados saugumo organų pareigūnai, skirti popiežiaus apsaugai. Į estradą išėjo kiti repetuoti. Žmonių vis daugėjo. Visi jie buvo lengvai vasariškai apsirengę. Tačiau šis vakaras buvo ypatingai šaltas. Gana stiprus vėjas pūtė per aikštę iš ežero pusės. Vaikai, moterys, vyrai, o ypač uniformuoti skautai ir iškilmų programų dalyviai šalo, drebėjo ir mėlynavo. Jau temo. CBC televizijos aparatai nuo pat iškilmų pradžios stovėjo prieš estradą ir sceną.

Pokalbis su kaimyne

Staiga šalia manęs atsisėdė gan jauna lenkė su vyriškiu, beveik dvigubai vyresniu už ją. Prašnekinio mane. Pasirodo, esanti ginekologė, prieš dvejus metus atvykusi iš Krokuvo į Torontą. Vyriškis esąs jos dėdė, turįs savo foto studiją Toronte, sudaręs jai ir jos vyrui dokumentus atvykti Kanadon. Ji pas jį ir gyvena. Pasisakiau esąs lietuvis iš Kauno. Užsimėgė kalba. Stebisi mano lenkų kalbos mokėjimu. Sakosi jos vyras esąs ekonomistas, baigęs aukštųjų mokslus Krokuvoje. Per 10 metų išmokęs ispanų kalbą ir su Lenkijos valdžios pagalba gavęs darbą Meksikoje — ištudijuoti krašto infliacinius svyravimus. Dabar taip toli pažengęs, kad jau rašas studiją, kaip kovoti prieš infliaciją? Darbą žadąs baigti už šešių mėnesių. Tada sugrįš į Torontą.

Lenkė dirbanti pagalbinę medicinos darbą vienoje Toronto ligoninėje. Šalia to, jau dveji metai intensyviai ruošiasi egzaminams ginekologės teisėms gauti. Prieš porą dienų Toronto universitete rašiusi egzaminų darbą. 360 įvairių klausimų reikėjo atsakyti per 10 valandų. Egzaminų rezultatus sužinosianti po mėnesio. Daug pasakojusi apie savo studijas ir gyvenimą Krokuvoje ir vasaros atostogas Sov. Sąjungoje. Gana gerai orientuojasi lietuvių lenkų istoriniuose ir dabartiniuose santykiuose.

Karo veteranai

Sutemo. Vėjas — vis stipresnis ir šaltesnis. Žiūrova! dreba. Kunigai atlieka tikybines apeigas, įtraukdami visą masę. Lenkės dėdė, fotografas vis juda ir

fotografuoja. Apsisvalgo aplinkui ir sako esą beveik visos stadiono vietos užpildytos. Arti 60.000 žmonių. Saugumo organai nieko neprileidžia arti estrados ir scenos. Orkestras groja maršą ir ilgom gretom išrikiuoti įeina uniformuoti lenkų karo veteranai — vyrai ir moterys, abiejų karų dalyviai, generolo Anderso kariai, Lenkijos pagrindinio kovotojai, Varšuvos sukilimo dalyviai. Žmonės juos sveikina, grausmingai ploja, o jie užima vietas.

Pagaliau

Jau beveik 7.30 v.v. Pasklinda šauksmai — „Święty Ojciec, Święty Ojciec“. Pasirodo stiklinis limuzinas. Spontaniški šauksmai ir plojimai. Tūkstančiai foto aparatų. Popiežius, laimindamas minią, lėtai apvažiuoja ratu visą stadioną. Plojimai ir šauksmai nesiliauja. Įeina į sceną, mėgina nutildyti minią, tačiau džiaugsmo šauksmai ir plojimai nesiliauja. Tik po ilgų pastangų pavyksta minią nutildyti.

Popiežius sveikina atvykusius iš įvairių Kanados vietovių net iš Buffalo ir kitų šiaurinių JAV vietovių. Atlieka tikybines apeigas, įtraukdamas visą minią. Kalba apie žmonių laisvę, teisę ir socialinę ūkio struktūrą. Paliečia dabartinę Lenkiją, sužlugdytą darbininkų sąjungą „Solidarumas“. Viso pasaulio lenkai jį širdyse nešioja ir dėl jos kovoja.

Lenkų organizacijos, skautai ir kiti sveikina jį. Tautiniai ansambliai pasirodo estradoje. Darosi vis šalčiau. Pagaliau Šv. Tėvas atsisveikina su minia. Trunka ilgai, apsiverkia ir paliečia sceną. Žmonės verkia. Saugumo organai sudaro užvarą. Nieko neprileidžia prie popiežiaus. Tamsus dangus sušinta sprogtančiom įvairiaspalvėm šviesom. Mano bendrininkė krukietė veržėsi prie jo prieti, bet jai nepavyko. Ji verkia, daugelis iškilmų dalyvių verkia.

Minia tvarkingai pajuda namų link. Tramvajai labai greit ir laikrodžio tikslumu išveža stadiono minią.

Iškilmų metu, išskyrus saugumo pareigūnus, neteko girdėti anglų kalbos, bet tramvajuose tie patys žmonės jau kalbėjo tarpusavyje tik anglų kalba. I.e.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

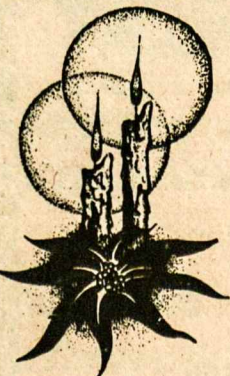
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Džiugių
Šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujų Metų
lietuviams linki

Andrew Witer, M.P.

Parkdale - High Park.

1673 Bloor St. W.,
Toronto
Tel: 535-6593

Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų proga

SVEIKINAME savo draugus
ir pažįstamus, linkėdami
daug laimės bei džiaugsmo —

J. A. Šulcai

Džiugių KALĖDŲ
švenčių ir sėkmingų
bei laimingų
NAUJŲ METŲ

bičiuliams ir artimiesiems

nuoširdžiai linki —

Sofija Tumosienė
ir vaikai

LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų bei sėkmingų
naujų metų

linkime visiems savo giminėms,
draugams ir pažįstamiems —

Aldona, Algis Vaičiūnai
ir sūnus Andrius

Sveikiname

visus draugus ir
pažįstamus iš arti ir toli su

šv. Kalėdomis

ir Naujais metais

su geriausiais linkėjimais —

Jurgis, Petronėlė Ivanauskai
ir dukra Elvyra su vyru

Džiugių
Kalėdų
švenčių

ir laimingų
bei sėkmingų
naujų metų

visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems
nuoširdžiai linki —

Albinas Gačionis ir šeima

DŽIUGI NAUJIENA

Garbė Dievui augštybėse, ramybė žemėje
geros valios žmonėms, kuri ir vėl ataidi nuo
Betlėjaus laukų, tebūnie nauju taikos bei
meilės įkvėpimu šiame laikotarpyje.

Telaimina jus bei
jūsų šeimas
Betlėjaus Kūdikis ir
teveda per ištisus
metus.

Signature

STEPHEN B. ROMAN
Chairman of the Board

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

Nuoširdžiai sveikiname
gimines, draugus, pažįstamus su
šv. Kalėdomis ir linkime
laimingų bei džiugių

NAUJŲ METŲ —

Apolinaras ir Bronė Beresnevičiai
Toronto, Ont.

Visiems draugams ir pažįstamiems

Kalėdų švenčių ir
Naujų Metų

proga linki tyro džiaugsmo —

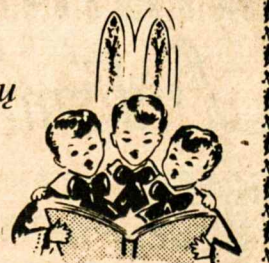
KAZYS YURKŠTAS
ir JUOZAS KOZERIS

Linksmų
ŠV. KALĖDŲ švenčių

ir laimingų naujų metų

giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki —

E. Tamulionienė

Sveikiname

visus savo gimines,
draugus, pažįstamus

šv. Kalėdų

proga ir linkime

laimingų 1985 metų —

Alina, Kazys Žilvyčiai ir mama

Mount Hope, Ont.

Linksmų
šv. KALĖDŲ

ir laimingų
NAUJŲ METŲ

linki savo klientams,

draugams ir

pažįstamiems —

HENRIKAS, DALIA STEPONAČIAI
DUKRA KRISTINA ir SŪNUS PETRAS

Kalėdų švenčių ir Naujų Metų

proga sveikiname visus gimines, draugus, pažįsta-
mus, linkėdami daug tyro džiaugsmo ir laimės.

PIJUS ir ALEŠE GRIGAI

Sveikiname

mielus savo gimines, bičiulius ir
pažįstamus, linkėdami malonių

bei džiugių

Kalėdų

ir sėkmingų

Naujų

Metų —

ANGELĖ ir SIGITAS KAZLAUSKAI

Ateities Lietuvos sienų klausimas

Didelė, bet draugiška Lietuva Lenkijai būtų naudingesnė, negu maža, bet priešiška

STASYS GYDANIS

Šis klausimas yra atviras. Niekas oficialiai nenori jo jūdinti. Jeigu kuris prasitaria, tai labai pesimistiškai, o jeigu tik truputį drąsiau pradeda galvoti, tai tuoj pat užpuolamas, girdi, kam mums reikia tų žemių, jos yra taip sulenkintos, surusintos ar suvokietintos, kad su jomis tik daugiau problemų turėsime. Ir taip lengvai sutinkame atiduoti baltų žemes slavams, germanams... Jeigu taip lengvai išsižadame, tai jie pareikalaus ir pasilikusių mūsų žemių!

Klausimas yra labai aktualus. Prileiskime, kad rytoj "subyres rusai". Ar mes esame pasiruošę ką nors tuo klausimu pasakyti, ko norime ir kas mums priklauso? Ar mes gerai pažįstame istorines ir etnografines sienas tarp baltų ir slavų (germanai nesiskaito, nes tai buvo atėjūnai — kolinistai baltų žemėse)? Šiuos ir panašius klausimus turėtų spręsti specialistai iš tyrimo ir informacijos instituto, kuri prieš trejus metus ragino steigti kun. Šarauskas. Vietoj tyrimo ir informacijos instituto turėsime lietuvių kalbos ir literatūros katedrą. Žinoma, negalima paneigti, kad minėtoji katedra nereikalinga, bet problemas turime spręsti pradedant nuo svarbiausių.

Šiuo klausimu daug kas bandė rašyti, bet iki šio laiko šios problemos išsprendimo neteko pastebėti. 1982 m. pasirodė Algirdo Gustaičio Lietuvos žemėlapis, kuris bent nurodė kryptį, kuria turėtume eiti prieš šios problemos sprendimą. Tai pirmas atsikimas išeivijoje, kur to žemėlapiu autorius išdriso įtraukti į Lietuvos žemėlapi buvusius Rytprūsius, tai yra visą Mažąją Lietuvą. Tuo būdu jis vykdo testamentą, mažlietuvių pasirašytą Tilžėje 1918 m. lapkričio 30 d., Prūsų Lietuvos tautinės tarybos: "Atsižvelgdami į tai, kad viskas, kas yra turi teisę gyvuoti, ir į tai, kad lietuviai čionai prūsų Lietuvoje gyvenantieji sudarome šito krašto gyventojų daugumą, reikalaujame mes, remdamiesi ant Vilsono Tautų paties apsisprendimo teisės, priglaidinti Mažosios Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos. Vieni savo parašu šitą pareiškimą primantieji pasizada visus jėgas už įvykdinimą minėtojo siekio pasvesti". Šį aktą Prūsų Lietuvos tautinės tarybos vardu pasirašė 24 Mažosios Lietuvos didvyriai (dažį jų vokiečių naciai už tai sušaudė). Šis aktas turi nemažesnę vertę, kaip ir Lietuvos Nepriklausomybės aktas. Jis turėtų būti minimas kiekvienais metais lapkričio 30 d.

Lietuvos sienų klausimas yra labai sudėtingas — Lietuva buvo labai didelė valstybė. Kuo mes turėtume remtis? Tikrąja Lietuva? Ji irgi yra per didelė, nes tuomet beveik visa Gudija turėtų priklausyti Lietuvai. Mes to nenorime (1919

m. Gudija norėjo priklausyti Lietuvai).

Su gudais turėsime tartis. Mes rytuose turėsime atgauti savo protėvių žemes. Gudai, kurie norės, galės pasilikti Lietuvoje, o kurie nenorės, turės persikelti į Gudiją. Pastaroji turės gauti priėjimą prie Baltijos jūros Suomijos įlankoje tarp Estijos sienos ant Lūgos upės ir Leningrado. Be to, ji turi atgauti Smolenską su apylinkėmis.

Su Gudija mūsų siena prasidėtų Dauguvos upe, prie Polocko, eitų Dauguvos upe į aukštupį iki Ulos upės, Ulos upe ir ežerais į pietvakarius, Beržinės (Berežinos) upe, upeliais ir upėmis palei Radoškevičius, Rakovą, Wolmą, Ruževevičius, paliekant juos Gudijos pusėje, upeliais ir upėmis į Slučiaus upę, Slučiaus upe iki Pripetės, kur Slučius į ją įteka.

Nuo Slučiaus upės, kuri įteka į Pripetę, prasideda Lietuvos siena su Ukraina. Ji eina visą laiką Pripetės upe į aukštupį iki šaltinių Pripetės upės ir iki Bugo upės, kur baigiasi Lietuvos-Ukrainos siena. Šią sieną turėjome su Ukraina prieš 1000 metų.

Sunkiausia problema sienų klausimu turėsime su mūsų pietiniu kaimynu — Lenkija, kuri turi daugiausia pasiglemžusi baltų žemių. Lenkijoje komunistinė vyriausybė yra išvysčiusi propagandą, kad Rytprūsiai sugrįžo pas "motiną Lenkiją", o išeivijoje laukiama, kada lenkų vėliava suplevėsuos Karaliaučiuje. Lenkijoje gyvena nemažas nuosimtis baltų. Bet didžiausias nuosimtis yra sulenkėjusių baltų.

Anglijoje 1948 m. buvo išleista knygutė "Didžioji Lietuva" lenkų kalba. Jos autorius — J. Venzyk rašė: "Esu įsitikinęs, kad pribrendo reikalas kitaip žiūrėti į abiejų valstybių (Lenkijos ir Lietuvos) reikalus. Lenkijos požiūriu nėra joks nuostolis perleisti Lietuvai kuo daugiausiai žemių, tradiciškai lietuviškų ir istoriškų, bet tautiškai maišytų su lenkiško elemento persvara. Tai nebūtų sumažinti mas Lenkijos turimų žemių, o atvirkščiai — galimas jų išplėtimas. Jei politiškai būtų prieita prie federacijos, nors ir ne iš karto, būtų nepalyginamai geriau turėti Lenkijos šiaurėje didesnę, bet bičiuliškesnę kaimyną, negu mažą Kauno Lietuvą, kuri dėl didelio jėgų skirtumo užsisklęstų nuo Lenkijos visomis spynomis ir įieškotų atramos pas Lenkijos priešus. Prancūzija nieko neprarado, kai šalia jos įsisteigė prancūziška-flamandiška Belgija. Didelė Lietuva bus Lenkijos sąjungininkė, visuomet draugiška ir patikima nepriklausomai nuo to, kaip susiklostys politinis bendradarbiavimas ir abipusis abiejų kraštų priklausomumas. Iš anksto galima sakyti, kad unija nebus priimtinai, bet federacinė sąjunga

gali atitikti visų suinteresuotų kraštų interesus: šalia Lietuvos ir Lenkijos kaip lygiateisių narių, galėtų įeiti Ukraina, Čekoslovakija, gal dar Vengrija ir Rumunija".

Gana įdomus būtų toks reikalų sutvarkymas tarp Lenkijos ir Lietuvos, jeigu iš tikrųjų atsakingi Lenkijos sluoksniai tai patvirtintų. Tiesiog nesinori tikėti, kad lenkai sutiktų gražinti lietuviškas žemes, neteisėtai užimtas. Bet pabandykime pateikti lenkams "sąskaitas".

Lietuvos-Lenkijos siena prasidėtų nuo Vyslos žiočių, Vyslos upe iki Osės upės, Osės upe iki Plevėnų ežero, upeliais ir ežerais į Lonko ir Parenčinų ežerų, Skarlino upeliu ir ežeru iki Dravantos, kur įteka Velės upė, Velės upe iki Kelbinės upelio ir ežero, tiesia linija šalia Kelpino ir Tarčyno kaimų, paliekant juos lenkų pusėje iki Tarčyno ežero; iš Tarčyno ežero — Velės upe ir ežerais iki Mažojo ir Didžiojo Gilgio ežero. Už šio ežero prasideda bendras Lietuvos ir Lenkijos žalgirio mūšio laukas (jis būtų bendras Lietuvos ir Lenkijos susitikimų, sporto, jubielių centras — šventa lenkų ir lietuvių vietovė), nuo žalgirio siena eitų į pietus Gardinės upeliu iki Skotovkės upės iki perkertimo tos upės geležinkelio tiltu, palei Sarnavos kaimą iki Nidos upės prie Bartkų ir Poviez kaimų. Janowiec ir Borowe, Ario upe iki žygicių kaimo, Prizedzienka Struga, Moles (Omulew) upės, Moles upe, neprieinant Ostralenkos miesto iki Naros upės, Naros upe į aukštupį iki Žilnės (Sliana) upės, Žilnės upe į aukštupį iki Tločevkos, Mienės upės, Nuro ir Nuro upe į Bugo upe, į aukštupį Bugo upės iki Vladavos, kuri yra Lenkijoje. Čia baigtus Lietuvos ir Lenkijos sieną.

Tai tik minimalios Lietuvos sienos su Lenkija. Lietuva nenori nė vienos pėdos lenkiškų žemių. Taip turėtų pasiegti ir lenkai, jeigu nori, kad mes su jais būtume draugiški.

Lietuva nereikalauja pietinių jotvingių žemių tarp Bugo upės ir Livės (Livic), kurios neteisėtai buvo prijungtos per Liublino uniją prie Lenkijos. Taip pat Lietuva nereikalauja Kulmo krašto, kuris taip pat buvo nelegaliai prijungtas prie Lenkijos su kryžiuočių ordino pagalba (prieš kryžiuočių pakvietimą Kulmo kraštas nepriklausė Lenkijai). Lietuva atsisakytų pretenzijų į senas lietuviškas žemes, kurios būtų už šių naujai nustatytų sienų, su sąlyga, jeigu Lenkija daugiau niekad nepavartotų agresijos prieš Lietuvą.

Pianino technikas A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.

Skambinti 762-6128 Toronto.

Linksmų šv. Kalėdų bei laimingų ir sveikų NAUJŲ METŲ

LINKIU GERB. DVASISKIAMS, GIMINEMS,
BIČIULIAMS BEI VISIEMS LIETUVIAMS.

NUOŠIRDŽIAI —
Marija F. Yokubynienė

Mieliems draugams ir
pažįstamiems švenčių proga
linkime geriausios sveikatos ir
ilgiausių metų —

Vanda, Jonas Liangai ir šeima

St. Catharines, Ont.

Linksmų KALĖDŲ

švenčių ir
laimingų naujų metų
visiems klientams,
draugams ir pažįstamiems
linki —

JONAS M. GUOBA,
advokatas

Linksmų šv. Kalėdų

ir laimingų, džiugių

Naujų Metų

giminėms, draugams ir
bičiuliams linki —

M. J. Tamošiūnai

Džiugių šv. Kalėdų

ir laimingų

NAUJŲ METŲ

linkiu visai giminei bei
artimiesiems —

JURGIS JUODIKIS

šv. Kalėdų

ir Naujų Metų

švenčių proga sveikiname
gimines, Toronto dvasiškius,
draugus bei pažįstamus —

Bronė, Jonas Maziliauskai
Ina ir Ian Kavanagh

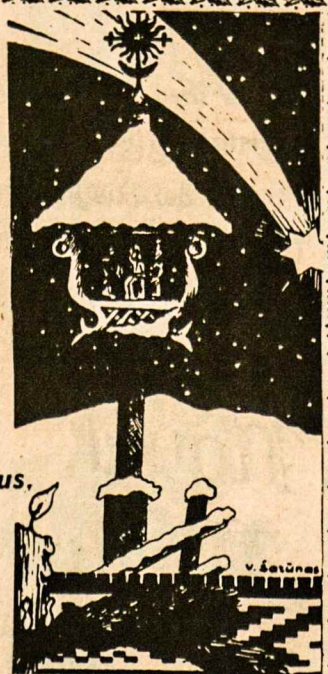
šv. Kalėdų

ir

Naujų Metų

proga sveikina gimines, bičiulius,
draugus bei pažįstamus —

Dana ir Miras Chainauskai
London, Ontario

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

LITAS

valdyba ir tarnautojai

sveikina

visus "Lito" narius ir nares
švenčių proga ir linki

laimingų bei
džiaugsmingų
1985-jų metų.

ŠV. KALĖDŲ

švenčių proga sveikinu visus savo
gimines, draugus, pažįstamus ir
linkiu džiugių bei laimingų

NAUJŲ METŲ —

Mikas Žaliauskas

ŠV. KALĖDŲ

ir

Naujų Metų

proga sveikiname
visus gimines, draugus
ir pažįstamus —

Onutė Skrebūnienė ir sūnūs

Mielus gimines,
draugus ir
pažįstamus
sveikiname su

šv. Kalėdomis

linkime linksmų ir laimingų
naujų metų —

Angelė ir Bronius Stankaičiai,
Paterson, N. J.

šv. Kalėdų

IR

NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus savo
gimines, draugus ir
pažįstamus —

Ona ir Juozas GATAVECKAI

SVEIKINU

savo mielus gimines ir bičiulius

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga, nuoširdžiai linkėdama
visiems daug džiaugsmo,
laimės ir sveikatos —

BRONĖ ČIRŪNIENĖ

Mielus gimines,
draugus ir artimus
sveikinu su

šv. Kalėdomis,

linkėdama daug laimės ir sėkmės

naujaisiais 1985-taisiais metais —

Delhi, Ontario

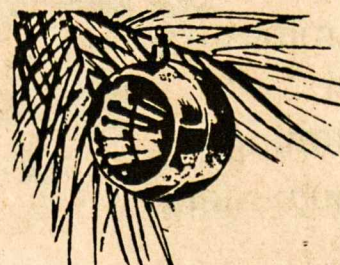
Verutė Treigienė

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME

su šv. Kalėdomis
gimines, draugus,
pažįstamus ir linkime
laimingų, džiugių

NAUJŲ METŲ

Marta Adomavičienė
duktė Danutė, žentas Ted
ir dukraitė Larutė

Didžioji Havajų sala

Big Island, Volcano Island ir jos įdomybės

Dr. J. ŠEMOGAS

Šiemet Havajų salos mini 25 metų sukaktį kaip viena iš 50 Amerikos valstijų.

Neseniai man teko pabuvoti Didžiojoje Saloje, kuri yra didesnė už visas kitas sudėtas kartu. Klimatu ir paviršiumi yra gerokai skirtinga nuo kitų salų, juoba, kad čia yra du pietiniame Ramiajame vandenyne aktyvūs vulkanai. Aukštųjų kalnų viršūnės (iki 14.000 pėdų) žiemos metu būna padengtos sniegu. Ten sporto entuziastai gali slidinėti ant užgesusio vulkano slaitų ir tą pačią dieną maudytis Ramiajame vandenyne. Vulkanas Kilauea yra vienas aktyviausių pasaulyje. Jo išsiveržimai yra gana dažni. Tokiais atvejais daug turistų atvyksta iš Honolulu — Oahu salos ir kontinento, pamatyti majestotiško vulkano išsiveržimo, kai oranžinė lava sauna keliasdešimt ar šimtus metrų aukštyn ir slenka žemyn šlaitais, degindama medžius ir kitokią augmeniją pakeliui.

Gyventojų saloje yra apie 100.000. Apie 30% yra havajiečių kilmės. Čia auginamos cukrinės nendrės, papajos, riešutai. Čia yra vienas didžiausių pasaulyje gyvulių ūkių — Parker Ranch.

Pajūry klimatas pusiau tropikinis, apie 70-80 laipsnių F, aukštesnėse vietose temperatūra yra gerokai žemesnė. 14.000 pėdų kalnų viršūnės dažnai būna padengtos sniegu. Sportininkai bando slidinėti, bet dėl retesnio oro ir mažesnio deguonio kiekio toks sportas reikalauja geros širdies.

Turistinė literatūra sako, kad šioje saloje yra labai palankios sąlygos moksliniams tyrinėjimams astro ir geofizikos srityse. Tos palankios sąlygos esančios — dvi kalnų viršūnės per 13.000 pėdų aukščio, švarus neužterštas oras ir artumas prie pusiaujo. Užgesusio vulkano Mauna Kea viršūnė 13.790 pėdų aukštyje laikoma viena geriausių pasaulyje astronomiškais stebėjimams. Čia yra keletas teleskopų, priklausančių kelioms valstybėms. Vienas jų priklauso Kanadai ir Prancūzijai.

Keliu aplink salą

Apvažiuoti šią salą lengvai galima per dvi dienas, sustojant įdomesnėse vietose. Taip ir mes padarėme. Pradėjome iš vidurio salos, kur buvome apistoję pas pažįstamus. Važiavome į rytus Hilo link. Tai didžiausias salos miestas, turintis apie 35.000 gyventojų su aerodromu pajūryje. Iš čia kelias veda (prieš laikrodžio kryptį) šiaurės vakarų link, pamažu kildamas aukštyn. Abejose kelio pusėse matyti didelės bandos gyvulių, prižiūrimų havajiečių kaubojų. Čia yra vienas didžiausių Amerikoje gyvulių ūkių, kurio centras — Waimea miestelyje. Čia yra turistų centras, kur galima apsigyventi, aplankyti muziejų, paragauti kaubojiečių valgių. Oras jau vėsesnis — apie 50-60 laipsnių F. Jautiesi lyg ankstyvo rudens metu kur nors Ontario provincijoje, o naktį ir megztinis praverčia.

Toliau kelias eina į vakarus per tuštokas dykumas. Kitas stambesnis miestas jau vakariniame salos pakraštyje yra Kona. Tai vasarvietė su daugeliu viešbučių ir motelių, garsi kaip žvejų centras, kur kasmet rengiamos varžybos. Matėme sveriant milžiniškas žuvis.

Čia ir nakvojom ant jūros kranto viešbutyje. Sekantį rytą važiuodami į pietus, už 20 mylių radome miestelį Captain Cook (Havajų atradėjas). Prie jūros, ant mažos salelės, yra ir paminklas kapitonui Cook, arti vietos, kur jis buvo havajiečių nužudytas. Įdomu, kad tas mažas žemės sklypas su Cook paminklu yra britų nuosavybė.

Už poros mylių yra garsus parkas, vaizduojantis senųjų havajiečių gyvenimą — Place of Refuge National Historic Park. Čia yra paminklų, dievukų, senoviškų namelių.

Lavos laukai

Po to kelias per kalnuotas vietas veda į šiaurės rytus. Abejose kelio pusėse per išstas mylias tęsiasi senos juodos lavos laukai su medžiu,

krūmų ir uogynų salomis. Pajūryje smėlis taip pat juodas, šiek tiek žerintis, švarus, smulkus. Tai sutrupėjusios lavos palikimas, turbūt tūkstančių metų senumo.

Kelias sukasi į šiaurę, ir mes artėjame į aktyvių vulkanų sritį. Vienoje vietoje yra užrašas "Hawaii Volcanoes National Park". Važiuojant teko matyti perspėjimus apie galimus plyšius žemės paviršiuje nuo ankstyvesnių žemės drebėjimų.

Bevažiuojant parku į šiaurę iš kairės pusės tolokai nuo kelio matyti didelis, masyvus Mauna Loa vulkanas, o dešinėje kelio pusėje — žemesnis, bet vienas aktyviausių pasaulyje vulkanų — Kilauea. Šis vulkanų parkas neabejotinai yra įdomiausias turistiniu atžvilgiu. Nedaug kur pasaulyje galima apsigyventi viešbutyje ant kraterio krašto, pasinaudoti viešbučio pirtimi, kur vandens garai ateina iš gilių plyšių uolose. Kitur tame parke sijos vandenilio garai nuolat kyla iš sukietėjusios lavos plyšių.

Parke yra "Kilauea Visitors' Center", kur dalinama informacija apie vulkanų kilmę, išsiveržimus, žemės drebėjimus, rodomi filmai iš ankstyvesnių vulkano išsiveržimų. Didelis 1959 m. išsiveržimas padarė 115 metrų gilumo lavos tvenkinį. Dabar, 15 metų praėjus, paviršutiniams lavos sluoksniams palaipsniui kietėjant, gilumoje tvenkinio lava tebėra karšta ir skysta. Lietaus vanduo, patekęs į gilumą, kyla aukštyn iš plyšių garų pavidalu. Iš to turistų centro yra išvestas kelias "Crater Rim

Road" apie 15 km. ilgumo, kuris ratu veda aplink kraterį ir atskleidžia nepaprastą vaizdą vulkaniško gamtovaizdžio.

Takai

Apvažiuoti aplinkui kraterį tuo keliu yra nepaprastai įspūdinga. Keliose vietose kelias yra praplatintas sustojimams. Iš to aplinkinio kelio yra išvesta visa eilė takų, kur pėsčioms leidžiama pereiti ir detaliai apžiūrėti. Kai kur takas eina pro gilius plyšius uolose. Kitas takas veda per požeminius lavos vamzdžius, per kuriuos kadaise yra lava tekėjusi. Gal įdomiausias ir įspūdingiausias yra ilgokas takas "Devastation Trail". Čia matyti dar palyginti neseniai lavos padaryti nuostoliai ir pamažu atsigaunanti gamta.

Man ypatingą įspūdį padarė balti lavoje sustingę medžiai juodame lavos laukų fone ir kai kur atsigaunantys maži medeliai bei krūmai. Ateina į galvą mintis, kad nežiūrint besikartojančių vulkano išsiveržimų ir sunaikinimo, gamta pamažu atsigauna. Taip ir eina, lyg užburtas ratas...

Sunku žodžiais atpasakoti tą gamtos įvairumą šioje saloje. Kas atvažiuoja atostogauti į Waikiki, neturėtų praleisti progos aplankyti šią salą. Ji yra lengvai pasiekama lėktuvu iš Honolulu orausčio per 30-40 minučių.

• Stiprių žmonių esame reikalingi, nes stovime prieš didelį uždavinį — nesundyti trąša švėtimuose, o išsiskleisti pasaulyje Lietuvos žiedu, kuriant dvasines erdves Lietuvai. JUOZAS GIRNIUS

Linksmų
šv. Kalėdų ir
laimingų
naujų metų

mieliems giminėms,
draugams ir
pažįstamiems linki —

J. Vingilienė ir šeima

Šv. Kalėdų
ir Naujų metų

proga linkime savo
giminėms, draugams ir
pažįstamiems Dievo
palaimos, džiaugsmo ir
sėkmės —

Rasa ir Paulius Kurai,
Guelph, Ontario

Mieliems draugams ir
pažįstamiems siunčiame
sveikinius

Šv. Kalėdų
proga ir nuoširdžiausius
linkėjimus ateinantiems
naujiems metams —

Birštonų šeima ir mamytė Dambrauskienė

Sveikinu gimes,
draugus, pažįstamus su

šv. Kalėdomis
bei ateinančiais
1985 metais —

ADELĖ VAITKEVIČIENĖ

Linksmų šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujų Metų

linkime savo giminėms,
draugams ir
pažįstamiems —

Genė ir Antanas Sprainaičiai

Linksmų šv. Kalėdų

BEI PILNŲ
SEKMĖS IR
SVEIKATOS
1985
metų

visiems savo
giminėms,
draugams,
bendra-
darbiams bei
pažįstamiems
linki —

VACLOVAS ir JULIJA SKREBUTENAI

Mokykitės
anglų kalbos
laisvalaikiu
savo namuose

Gyvenimas gali būti labai sunkus tiems, kurie nesupranta anglų kalbos. Net ir paprastas gatvės užrašas gali būti didelė kliūtis.

Bet ir tokiem yra išeitis.

Ontario švietimo ministerija parengė naują anglų kalbos kursą "English as a Second Language".

Šis kursas padės jums mokytis anglų kalbos be jokios skubos jūsų pačių namuose.

Reikia surasti tiksliai savanorį pagalbininką, kuris kalba angliškai. Tas pagalbininkas jus įregistruos ir praleis vieną ar dvi valandas į savaitę, padėdamas jums išeiti minėtą kursą.

Daugiau žinių apie tą kursą "English as a Second Language" gausite kreipdamiesi patys arba per savo pagalbininką, "Independent Learning Centre" tel. 965-2657 arba nemokamu telefonu 1-800-268-7065.

Ministry of Education

Ontario

Bette Stephenson, M.D., Minister
William Davis, Premier

ANAPILIO
KNYGYNAS
sveikina
lietuviško
žodžio ir dvasios

bičiulius, linki * *Linksmų* *
* *ŠV. KALĖDŲ* *

* ir viltingų *NAUJŲ METŲ!* *

Džiugių šv. Kalėdų
ir sėkmingų
naujų metų

visiems klientams ir
pažįstamiems linki —

ED. KONDRATAS,
vyriškų ir moteriškų drabužių siuvėjas
1113 Dundas Street West, Toronto
Telefonas 533-5454

Visai mielai giminei,
draugams ir pažįstamiems linkime džiugių

šv. Kalėdų ir sėkmingų 1985
naujų metų —

Alma, Jonas
Jurėnai
ir šeima

Gimines,
draugus ir
pažįstamus
sveikiname
su

šv. Kalėdomis
ir linkime
laimingų bei
sėkmingų
naujų metų —

Petras ir Liuda Jurėnai
su šeima

Visiems lietuviams
ir jų šeimoms

linksmų
ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų

Naujų Metų

atžymėtų maloniomis kelionėmis,

linki "Audra Travel" darbuotojos —

Audronė ir Jūratė

Linksmų
šv. Kalėdų
ir sėkmingų

Naujų Metų

linki mieliems bičiuliams —

North Sylva Co. Ltd.
nariai ir bendradarbiai

LAIMĖS ir
SĖKMĖS
nuoširdžiai
linkime
mieliems
kooperatyvo nariams ir visiems
tautiečiams ŠVENTŲ KALĖDŲ
ir NAUJŲ METŲ proga -

TORONTO PRISIKELIMO PARAPIJOS
KREDITO KOOPERATYVAS

Šventiniai sveikinimai
visiems lietuviams

Kalėdų ir
Naujų Metų
proga

spaustuvė
TIME PRESS
82 QUEEN ELIZABETH BLVD.
Tel. 252-4659

Savo mieluosius klientus ir draugus

ŠV. KALĖDŲ ir
NAUJŲ 1985 METŲ
proga sveikinu, linkėdamas sėkmės

JONAS V. MARGIS, Phm. B.
"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.
Telefonas 535-1944, Toronto, Ontario

Gerbiamus klientus,
bičiulius bei pažįstamus

sv. Kalėdų ir Naujų Metų
proga nuoširdžiausiai sveikiname ir linkime
viso geriausio

PARKSIDE MEAT MARKET
MAISTO KRAUTUVĖ

335 Roncesvalles Avenue Telefonas LE 5-1258

**AMBER DRAPERIES
& INTERIORS**

sveikina visus draugus,
bičiulius ir klientus su
šv. Kalėdom bei
naujais metais
ir linki daug laimės -

A. J. Jankaičiai
2231 Bloor St. W., Toronto, Ont.
11-me augšte
Telefonas 762-3838

**Džiugių švenčių ir
turingų naujų metų
linki visiems lietuviams**

**MASKEL INSURANCE
BROKERS LTD.**
(BALYS MASKELIŪNAS)
Telefonas 251-4864
2405 Lakeshore Blvd. West,
suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C5

Be kyšio sveikas nebūsi

Faktai apie suvalstybtą gydymą Sovietų Sąjungoje

KONSTANTIN SIMIS

Žmogaus egzistencija prasi-
deda tada, kai jis gimsta. Nuo
tos akimirkos įžengia ir korup-
cija jo gyvenimui.

Savaime aišku, moteriai, ku-
ri yra gimdyti išvakarėse, ne-
reikia duoti kyšio, kad ją pri-
imtų į jos kvartalo gimdyvių
skyrių, bet jeigu ji nori, kad
jos vaikas gimtų ligoninėje,
kuri pagarsėjusi priežiūros
gerumu arba personalo kom-
petencija, jeigu ji trokšta, kad
specialios priemonės rūpin-
tųsi gimdymo operacija, turi
duoti kyšį. Jau ketvirtis šimt-
mečio korupcija visuose val-
stybinių gydymo sistemose
sluoksniuose yra tapusi masi-
niu reiškiniu. Tai visų sovie-
tinių piliečių kasdienybė.

Atviras laiškas

1980 m. sausio 8 d. "Pravda"
paskelbė vienos jaunos moters
laišką, iš kurio pateikiami iš-
trauka: "Mes abu su vyru esame
gydytojai ir abu drauge už-
dirbam 220 rublių į mėnesį. Tu-
rim sūnų, bet jis nieko neuž-
dirba: jis ketverių metų. Du
šimtai dvidešimt rublių trim
— mažoka".

Toji laikraščio skaitytoja
aprašo savo šeimos biudžetą:
60 rb. nuomos už butą į mėne-
sį, 40 rb. vaikų darželiui (ki-
taip antroji šeimos pusė negal-
ėtų išeiti iš namų ir užsidirbt
tų 110 rublių į mėnesį). Lieka
120 rb. (teisingiau 98, atėmus
mokesčius) maistui, drabu-
žiams, transportui, knygoms,
pramogoms. (Trijų asmenų šei-
mai reikia mažiausiai 150 rb.
maistui į mėnesį, ir tai maiti-
nantis labai kukliai).

Toliau laiško autorė atvirai
prisipažįsta pradėjusi su savo
vyru priiminėti kyšius. Ne-
laimei, jie nėra nei chirurgai,
nei specialistai, kurie išlupa
stambias sumas iš pacientų.
Kadangi jie tėra šeimos gy-
dytojai, jiems žmonės duoda
dovanų: saldainių, kvepalų,
kaviaro, dešrų, mėsos ir pan.
Bet anoniminė "Pravdos" ko-
respondentė nenusimena — ji
tvirtina, jog su vyru kyšių dė-
ka jie susitauptųsi 30.000 rb.
ir už 5 metų nusipirktų na-
muką.

Šis laiškas įdomus visiškai
atvirumu ir atskleidimu liūd-
ni aplinkybių, kurios prive-
da prie korupcijos sveikatos
patarnavimų srityje.
Sovietiniam piliečiui tei-
kiami nemokamai visi sveika-
tos patarnavimai — ligoninė
(įskaitant operacijas, prie-
žiūrą, vaistus, terapiją, pa-
tikrinimus, maistą), sveika-
tos priežiūra vietinėse klini-
kose, gydytojų vizitai namuo-
se. Daugumą paslaugų teikia
tinklas rajoninių poliklinikų,
išmėtytų, po visą kraštą. Visi
rajo gyventojai gali kreip-
tis į vietinę polikliniką, kad
juos apžiūrėtų gydytojas; jei
sveikata neleidžia, gali pasi-
kviesti gydytoją į namus.

Daugybė pacientų

Šis poliklinikų tinklas yra
tačiau silpniausias sveikatos
sistemos narelis. To spilnumo
priežastim yra jo personalas
ir darbo kiekis, kurį tas per-
sonalas turi atlikti. Skaicius
pacientų, kuriuos privalo pa-
tikrinti dienos būvyje, yra
toks didelis, kad gydytojas te-
gali skirti ligoniui ned daugiau
kaip 7 ar 10 min. Pacientams
tenka laukti valandą ar net
daugiau, kol juos apžiūri. Maž-
daug ta pati padėtis yra ir su
gydytojo apsilankymu namuo-
se. Gydytojas tegali skirti tik
ketvirtį valandos vizitui. Vos
pakankamai laiko nusimesti
apsiaustą, nusiplauti rankas,
paklausti ligonį kaip jaučia-
si, apžiūrėti, duoti reikalin-
gus nurodymus, išrašyti recep-
tą ir pasizymėti sau reikalin-
gus duomenis.

Korupcija nepadaeda atitai-
syti tų trūkumų, tačiau turint
pinigų ar dovanėlių, galima
gauti geresnį patarnavimą.
Gydytojas tada suras jums dau-
giau laiko, negu kam kitam.
Daugelis žmonių, net pačių ne-
turingiausių, bando griebtis
šių priemonių, kai tik susidu-
ria su vietinės poliklinikos
gydytojais. Kadangi visiem
yra bendras noras būti gerai
slaugomais, šio tipo korupci-
ja yra tapusi visuotiniu pa-
pročiu.

Žmonos liga

Retai kada šios rūšies situa-
cijose siūloma gydytojams pi-

nigū — paprastai atsidėja-
ma mažomis dovanėlėmis arba
atidėmama. Ši atpildoma forma
yra ypatingai paplitusi. Kraš-
te, kur nuolatos trūksta maisto,
pakenciamų drabužių ir ge-
rai atliktų darbo, žmonės la-
bai įvertina galimybę šį tą
gauti, nemokant už tai speku-
liacinių kainų.

Yra kitas būdas pataisyti
ydas, kurias atnešė nemoka-
mo gydymo sistema, būtent
ta sistema nesinaudot. Tiesa,
visas gydymas Sovietijoje su-
valstybtas. Kaip tad jo iš-
vengt? Į ką kreiptis?

1976 m. vasarą mano žmona
buvo nuvažiavusi Gudijon,
Lietuvių Braston advokatau-
ti. Vieną rytą, eidama teisman-
ti, ji krito ir įlaužė mentikaulį.
Pusiaus netekusią sąmonę nu-
gabeno į artimiausią polikli-
niką, į susižeidėlių skyrių. Kai
ją atgabeno į rentgeno skyrių,
chirurgas, radiologas ir slau-
gės (ten dirba vien moterys)
buvo įnikę diskusijoms apie
vertę megztuko, kurį buvo at-
nešusi parduoti viena pacien-
tė. Jos nekreipė nė mažiausio
dėmesio į mano žmoną. Už 10
minučių, kai pritrūko pokal-
biui degalo, radiologas, netgi
nepasiklausęs, kaip mano
žmona jaučiasi, liepė pagaliau
jai užsiropšt ant aukšto per-
švietimų stalo. Paskui chirur-
gas įdėjo jos petį į ranką į
sunkų, kaip viduramžiniai šar-
vai, gipsą. (Maskvoj mūsų gy-
dytojas, lupdamas tą gipsą su
peties oda, palingavo galvą ir
tarė: "Jei būtumėt pabuvus dar
savaitėlę tame gipse, būtų-
mėte nebevaldžiusi rankos").

Vos grįžė namo, pasikvie-
tė vietinės poliklinikos gy-
dytoją. Jinai net nepažvelgė į
ranką, kuri tebebuvo įvartyta
gipso šarvan, net nepasiklau-
sė, kaip mano žmona jaučiasi.
Ji norėjo sužinoti tik tai kada
ir kaip jinai susižeidė (nuo tų
faktų priklausė kompensacijos
sumos dydis). Kai mano žmona
atsakė pagal jos skonių į visus
tuos klausimus, gydytoja išra-
šė ligonio pažymėjimą, teikian-
tį jai tris dienas poilsio, ir
pasakė, kad jinai tą pažymė-
imą prailgianti kiekvieną kar-
tą praėjus trim dienoms.

Reikia geresnio gydymo

Mes bėmatant suvokėm,
kad su nemokamu gydymu to-
li nenuvažiuosim. Tą pačią
dieną susitvarkėm, padeda-
m draugų, kurie turėjo pa-
žinti, kad mano žmoną slau-
gytų vienoj geriausių miesto
ligoninių. Tai buvo gerų chi-
rurgų, specialistų, kompeten-
tingų savo srityse, rimtų ir
paslaugių žmonių. Jie išgel-
bėjo mano žmonos ranką, ir
to mes niekad neužmiršim. Už-

mokestis už visą tą trūsą, ap-
skaiciavus tiek dovanom, tiek
pinigais, tikriausiai nevirši-
jo 200 rb.

Ką davė mums per visą tą
laiką nemokamas gydymas? Jis
truko daugiau kaip tris mėne-
sius ir kas savaitę aš užbėg-
davau pas tą poliklinikos gy-
dytoją, kuri buvo užėjus pas
mus į namus. Kas savaitę ji-
nai prailgindavo ligoninės pa-
žymėjimą. Per visus tuos mė-
nesius jinai nepasiteiravo,
kaip einas ligonei ir ar nu-
ėmė jai gipsą.

Taigi vieninteliu būdu iš-
vengt nemokamo gydymo yra
kreiptis į tas pačias, nemoka-
mai gydancias valstybines ins-
titucijas. Bet užuot leidus sa-
ve slaugyt kaip paprastą pa-
cientą, kuris nieko nemoka,
reikia kreiptis asmeniškai į
gydytoją, kitaip sakant, pri-
vačiu keliu, sutarus iš anksto
finansinius dalykus.

Įvairūs kyšiai

Aiškiai matyti, kad Sov. Są-
jungoj ligoninių skaičius nėra
pakankamas. Joks kyšis ne-
padidins lovų skaičiaus, bet
lovų paskirstymas gali būti
palankesnis asmenims, kurie
pagėjus apsimokėti. Iš kitos
pusės tie, kurie nepanori ar
nepajėgia duoti kyšio, bus
nuskriausti. Esam akvivaizdoj
didelės neteisybės ir morali-
nių principų nebuvimo. Iš tik-
rųjų net ir tuo atveju, kai li-
gonis tikrai serga ir patenka
ligoninėn davęs kyšį, jis vis
tiek atima lovą iš kito, kuris
ne tik serga, bet ir turi dau-
giau teisių į lovą, nes būna jos
kantriai laukęs ištisas savai-
tes.

Kyšiai yra įvairių pavidalų,
atsižvelgiant į gyvenvietę. Kuk-
lijoje kaimo ligoninėje, kur iki-
šiol laikomasi patriarchalinių
nuostatų, asmuo, turintis eit
ligoninėn, nukelias nepasita-
ręs iš anksto pas gydytoją ir at-
neš jam kuklią dovaną — daž-
niausiai daržovių iš savo daržo.

Rajono ligoninėse korupci-
ja yra "civilizuotesnė". Čia ky-
šis mokamas pinigais, net je-
gu ir nedidelė sumom, o ne
"natūra". Rusijos respublikoj,
Ukrainoj ir Gudijoj kyšiai nėra
stambūs; pasitenkinama
25-50 rb.

Maskvoje, Leningrade, Kije-
ve ir kituose dideliuose mies-
tuose yra garsių ligoninių ir
specialių klinikų. Viso kraš-
to ligoniniai stengiasi ten pa-
tekti. Dursys josna atsiveria
ryšių ir kyšių dėka. Paperka-
mas būna asmuo, turintis ga-
lią leisti priimt pacientą. At-
seit, skrybiaus viršininkas, jo
pavaduotojas, klinikos vedė-

(Nukelta į 21-mą psl.)

Sveikiname
visus
lietuvius su
šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais
Metais

**LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS
"PARAMA"**

1573 Bloor St. West, Toronto

Telefonas 532-8723,
532-1149

DRESHER INSURANCE BROKERS LTD.

W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ir laimingų naujų metų
linki visiems savo klientams, draugams bei
pažįstamiems

Valteris Drešeris
VISŲ RUŠIŲ APDRAUDA

Istaigos tel. 233-3334 ir 231-2661, namų tel. 233-4446
3830 BLOOR ST. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza)

Kalėdų švenčių ir
Naujų Metų proga

nuoširdžiai sveikina
mielus klientus,
draugus bei pažįstamus,
linkėdamas sveikatos
ir sėkmės sekančiais
metais —

V. Bačenąs

All Seasons Travel Agency

1551 Bloor St. W., Toronto, Ont.
Telefonas 533-3331

Džiugių
ŠV. KALĖDŲ
ir laimingų
**NAUJŲ
METŲ**

linkime visiems lietuviams —

TURNER & PORTER

Laidotuvių Namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont.,
Tel. 533-7954

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS

MOHAWK FURNITURE LTD.

savo mieliems klientams linki

linksmų šv. KALĖDŲ ir laimingų
NAUJŲ METŲ

137 Roncesvalles Ave.

2448 Danforth Ave.

Tel. 537-1442

Tel. OX 9-4444

Toronto miestas

**ATMATŲ IŠVEŽIMO
TVARKARAŠTIS**

1984 m. gruodžio 24, pirmadienis
1984 m. gruodžio 25, antradienis
1984 m. gruodžio 26, trečiadienis
1985 m. sausio 1, antradienis

yra šventadieniai savivaldybės tarnautojams.
Tomis keturiomis dienomis atmatos nebus
išvežamos.

Reguliarus pirmadienio (gruodžio 24) atmatų išvežimas bus
atliktas gruodžio 27, ketvirtadienį.

Reguliarus antradienio (gruodžio 25) atmatų išvežimas bus
atliktas (gruodžio 28) penktadienį.

Reguliarus antradienio (sausio 1, 1985 m.) atmatų išveži-
mas bus atliktas sausio 2, 1985 m. trečiadienį.

Reguliarus stambių daiktų ir laikraščių išvežimas bus at-
liktas 1984 m. gruodžio 19, trečiadienį, ir 1985 m. sausio 9,
trečiadienį. Stambūs daiktai ir laikraščiai nebus išvežami
gruodžio 26, trečiadienį, ir 1985 m. sausio 2, trečiadienį.

Jūsų talka išnešant išvežtinias atmatas atitinkamom dienom
labai laukiama.

PASTABA. Toronte yra 17 laužo sandėlių metalinėms dė-
žutėms ir stikliniams indams. Spalio mėnesį buvo surinkta
290 tonų laikraščių, 42 tonos stiklinių indų ir 7 tonos metal-
inių dėžučių. Tuo reikalu skambinkite telefonu 947-7742.

R. M. BRENNER, P. Eng., F.I.C.E.
Toronto miesto viešųjų darbų
tvarkytojas

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga nuoširdžiai
sveikiname visus mūsų
draugus ir pažįstamus,
linkėdami žydrių
1985 metų –

Janė ir Petras Pakalka,
Glencairn, Ont. L0M 1K0

Sveikiname gimines ir pažįstamus,

sulaukusius
šv. Kalėdų.
Linkime visiems
sveikų ir laimingų
naujų metų –
A. O. Biveiniai

LINKSMŲ KALĖDŲ švenčių ir laimingų
naujų metų visiems linki –

Toronto Maironio mokykla

Sveikiname gimines, draugus, pažįstamus su

Šv. Kalėdomis

ir Naujaisiais Metais –

Augustinas ir Irena Navickai

Sveikiname

visus savo gimines
draugus ir
pažįstamus

šv. Kalėdų

proga,
linkime sveikų ir laimingų
naujų metų –

St. Catharines, Ont.

Jonas ir Kunigunda Dervaičiai

Sveikiname su

šv. KALĖDOMIS,
linkime daug laimės

ir sėkmės

naujuose

1985 -se metuose

savo mieliems giminėms,
draugams ir pažįstamiems –

Ema ir Česys Javai

Džiugių šv. Kalėdų

ir laimingų
naujų metų

visiems giminėms,
draugams ir pažįstamiems linki –

Julija, Jonas Kamaičiai ir šeima
Ona, Algimantas Dziemionai ir šeima

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų naujųjų
1985 metų
giminėms, draugams
ir pažįstamiems

linki –

Darius,
Dalia ir
Rimas
Sondos

(Atkelta iš 20-to psl.)

jas, budintis priėmimų salėje gydytojas. Kyšio sumos dydis priklauso nuo ligoninės ar klinikos prestižo ir pareigūno rango.

Atsarginės lovos

Yra baisiai sunku patekti normaliu keliu į Herceno kliniką Maskvoje, net ir su stambiais pinigais. Prieš porą metų vienas šios klinikos gydytojas turėjo stoti į liaudies teismą Leningrado rajone. Štai ką atskleidė jo byla. Jei budintis priėmimų salėje gydytojas nusprendavo, jog ligonio sveikata reikalauja skubios medicininės pagalbos, turėdavo teisę bematant pasiųsti pacientą į vieną atsarginių lovų, kurios būdavo pastatomos koridoriuose arba, reikalui esant, jau perkimtosiose palatose. Naudodamasis šia privilegija, kaltinamasis priklauso savo pacientus toms dienomis, kai būdavo, už kyšelius, kurie siekdavo tarp 100 ir 300 rb. Kad būtų galima patekti specialion, pirmąsien klinikon, reikia 300 – 500 rb.

Giminių atvejais

Bet net ir ligoninėje pacientas turi imtis korupcijos. Vieną dieną, kai sužinojom, kad mūsų giminių atvejais neabejotinai serga vėžiu, pabandėm įeiti į sąlytį su vienu kompetentingu chirurgu, idant jis apsiimtų jį operuoti. Tas mūsų giminių atvejais buvo profesorius bei mokslo daktaras ir priklausė privilegijuotai gyvenimo kategorijai, kurių negydo vietinėse poliklinikose, kaip paprastas Sovietijos žmogus, bet siunčia į specialias SSSR Mokslų akademijos klinikas bei ligonines. Jį galėjo operuoti budintis tą dieną chirurgas, kurio kompetentingumas mums buvo nežinomas. Mes pasistengėm, kad operaciją atliktų specialus chirurgas, pagarsėjęs savo nagingumu. Mes jį susiradom, susitarėm, ir operacija praėjo labai sėkmingai. Netenka aiškinti, kad derybose, kurios vyko prieš operaciją, mes buvom įmokėję jam sulygtą sumą.

P pinigai bei dovanos

Dar prieš 20 metų apmokamos operacijos Sov. Sąjungoje buvo retenybė. Šiandien galima drąsiai tvirtinti, kad jos yra dažnas reiškinys, apimančias chirurginio elito narius ir pačius garsiausius profesorius bei akademikus. Tarifai įvairuoja nuo 50 iki 1200 rb. pagal vietovę (provincijos ar sostinės), chirurgo reputaciją ir rangą (išgarsėjęs provincijos chirurgo ar Mokslų akademijos, medicinos skyriaus narys).

Nors dalykai nėra aiškiai regimi, kaip kad santykiuose tarp paciento ir chirurgo, korupcija reiškiasi ir santykiuose tarp ligonio bei kitų praktikuojančių gydytojų. Dažniausiai atsiųginama gydytojui brangioji dovanomis – kosmetikos gaminiais, prancūziškais kvepalais, prancūzišku konjaku, stalo servizu, foto aparata.

Rečiau pasitaiko, bet dažnai pacientai sumoka iš anksto nustatytą sumą už visą priežiūrą ligoninėje. Iš visiškai patikimų šaltinių žinau, kad ši korupcijos rūšis vis plečiasi. Man taip pat tvirtino, kad ligoninių gydytojai vis labiau verčia pacientą mokėti už vaistus.

Importuoti vaistai tiekiami ligoninėm nepakankamais kiekiais, neatsižvelgiant į poreikius. Dažnai pasitaiko, kad gydytojas prirašo ligoniui retus vaistus, už kuriuos pastarasis turi sumokėti. Tie "sandėriai" niekad nedaromi tiesiai ir atvirai. Gydytojam tai būtų rizikingas dalykas. Jie pasitenkina perspėjimu, kad reikalingų vaistų nėra pačioje ligoninėje, bet kad juos galima gauti kitur. (1980 dešimtyje aukščiausias Latvijos teismas teisė Rygoje grupę gydytojų, kaltinamų tokio suktybėm).

Mano draugė

Viena mano artimų draugių, Botkino ligoninės gydytoja, dažnai skųsdavosi didėjančia korupcija savo kolegų tarpe. Jinai kalbėdavo su pasipiktinimu ir pasišlykštėjimu apie savo moksladraugius, kurie lupdavo iš ligonių ar jų giminių pinigų bei brangias dovanas, sąžiningai ir rimtai gydydavo vien "dėkingus" pacientus.

Mano draugė buvo specialistė savo srityje. Tai buvo reto dorumo moteris. Ji nieko nepriimdavo iš ligonių, nebent gėles ar saldinius. Vieną dieną aš ją paklausiau, kodėl ji neapskundžia savo ne-

sąžiningų kolegų. Atsakymas, kurį ji man davė, puikiai išreiškia socialinius bei psichologinius veiksnius, kurie užkerta kelią kovai prieš korupciją sveikatos srityje: "Skundai – man svetimas dalykas. Be to, jei ir įveikčiau šį savo bėdėjimąsi, gyvenimas pasidarytų man neįmanomas. Net jei ir pakeisčiau ligoninę, visi žinotų, kad aš skundike, kad nesilaikau medicininės etikos nuostatų!"

Retos bylos

Nors korupcija labai paplitusi sovietinėje medicinoje, labai nedaug gydytojų pateko teisman už tai, kad leidos papirkami, kad neteisėtai įleistų ligonius ir gydė ligoninėse. Faktas, kad būta tokio nedidelio skaičiaus bylų, paaiškina masės dalies tuo, kad pagal sovietų įstatymus korupcija smerktina vien tada, kai kyšis duodamas "oficialiam asmeniui". Tai negalioja paprastų gydytojų atveju. Užtat, kai paprastas gydytojas pelnosi iš paciento, kurį jis slaugo, netraukiamas teisman. Bet pagrindinė priežastis yra anaipol ne ta.

Išskyrus labai retus atvejus, visi sovietiniai gydytojai ima iš pacientų pinigų, dovanas, paslaugas. Kitaip sakant tu duoklių jiems neįmanoma nuslėpti. Jie nemato nė reikalo slėpti jie neįžvelgia čia jokio nemoralumo, jų vardo ar profesijos pažeidimo.

(Konstantin Simis, USSR: The Corrupt Society, New York, Simon & Shuster, 1982).
Vertė Z. O.

Aukokime Lituanistikos katedrai

Per Kalėdų šventes dalinamės dovanomis. Neužmirškime ir Lituanistikos katedros. Sykį įsteigta, ji tarnaus Lietuvai visais laikais. Bet dabar sekanti įmokėjimui dar trūksta septynios dešimt tūkstančių dolerių. Labai vertiname kiekvieną auką, didelę ar mažą. Už jas visas nuoširdžiai dėkojame. Ir kanadiškių aukos nurašomos nuo mokesčių. Čekius prašome rašyti University of Illinois vardu ir su šia atkarpa siųsti: Lituanistikos katedra arba Lithuanian World Community Foundation, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Lėšų telkimo komiteto vardu Jonas Kavaliūnas, pirmininkas

Vardas ir pavardė
Adresas
Aukojų \$

Sveikiname
draugus bei pažįstamus su
šv. Kalėdomis
ir Naujais Metais –

Petras ir Aldona Dranginiai

Sveikiname visus gimines,
draugus ir pažįstamus su
šv. Kalėdomis ir linkime
sėkmingų bei laimingų

naujų metų –

Kazys ir Adelė Ivanauskai

Mielus savo draugus
ir pažįstamus sveikinu su

šv. Kalėdomis,

linkėdamas daug laimės

naujaisiais

1985-aisiais

metais –

Ignas Urbonas

Toronto, Ont.

Sveikiname

su

šv. Kalėdomis

visus gimines, draugus

ir pacientus, linkėdami

linksmų bei sėkmingų

naujų metų –

Dr. J. E. Birgiolas ir šeima

Giminėms,

draugams ir

pažįstamiems

linkime

linksmų šv.

Kalėdų ir

laimingų bei sėkmingų naujų metų –

Irena, Leonas, Andrius, Aras Baziliauskai
Aušra ir Dana Wile

Linksmų

šv. Kalėdų

ir laimingų

naujų metų

linkime giminėms, artimiesiems

ir draugams. Tegu ši Kalėdų

šventė atneša daug džiaugsmo,

o nauji metai – laimės ir geros

sveikatos – O. P. Polgrimai

Linksmų

šv.
Kalėdų

ir laimingų bei sėkmingų

linkime giminėms, draugams ir
pažįstamiems –

T. Z. Zaleskiai

Su šv. Kalėdomis

ir Naujais Metais

sveikiname

gimines, draugus ir

pažįstamus, linkėdami laimės, džiaugsmo ir

sveikatos –

Juozas ir Monika Vaškevičiai

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10-3	90 dienų termin. indėlius	9 3/4 %
Antradieniais	10-3	180-185 d. termin. ind.	10 1/4 %
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų	10 1/2 %
Ketvirtadieniais	10-8	term. indėlius 2 metų	10 1/2 %
Penktadieniais	10-8	term. indėlius 3 metų	11 %
Šeštadieniais	9-1	pensijų s-ta	10 %
Sekmadieniais	9-12.30	spec. taip. s-ta	9 %
		taupomąją s-ta	8 1/4 %
		depozitų-čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgicijų nuo	11 – 13 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paruodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

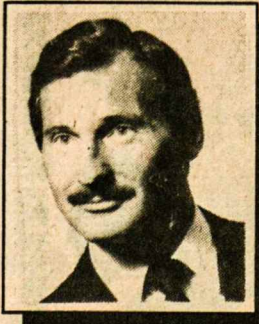
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienėi arba Vidai Šiaučiulienei

Agentas, kuris rūpinasi jumis

1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.

Antanas Genys (416) 231-2839

Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K6

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sažiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PARKSIDE

MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiame atsilankyti.

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechanikai
* taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

A+AGNIETEI PILIPAVIČIENEI

mirus,

jos vyrui LEONUI, sūnui ARŪNUI, dukroms - VIOLETAI
ir RŪTAI reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Linkūnaičių šeima

A+JULIUI RAZMAI

mirus,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo dukrai JOANAI
RAZMAITEI KLB Winnipeg apylinkės valdybos pirmininkei, jos motinai ir broliui —

KLB Winnipeg apylinkės valdyba

MIELAM A+ALBINUI BALYTAI

mirus Lietuvoje,

brolių PETRĄ, žmoną ELENA, dukras RŪTĄ ir AUDRĄ
Hamilton, sesutę ELZBIETĄ SVENTICKIENĘ Londono nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Onutė, Jievtutė, Adomėlis ir
Adolfas Godėliai

PADĖKA

Nuoširdus ačiū draugams už maldas ir pagalbą sunkiomis mūsų gyvenimo dienomis, už daugybę gėlių, už aukas Mišioms ir Kanados vėžio draugijai, laiškus bei užuojautos pareiškimus.

Linkime Jums visiems jaukių Kalėdų ir sveikų, laimingų naujų metų —

Hilja, Victor ir Henry Juškevičius

PADĖKA

Už paslaugas mano liūdesio dienomis,
netekus mylimo vyro
a. a. Petro

dėkoju laidotuvių direktoriui V. Borokui už laidotuvių suplanavimą, lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. J. Bertašui už dvasinį patarnavimą, šv. Mišias, palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkoju karsto nešėjams ir visiems, dalyvavusiems pamaldose. Dėkoju už užprašytas šv. Mišias, gėles kurių buvo labai daug. Taip pat dėkoju visiems už šiltą ir suraminantį žodį.

Marta Bagdonienė ir sūnus Edvardas

SPORTAS

Iškilūs sportininkai

Petras Vainius ir Rimas Gedėika, abudu iš Niujorko, 1984 m. lapkričio mėn. pradžioje dalyvavo maratono bėgime Vašingtone. Tame bėgime dalyvavo 12,000 bėgikų. P. Vainius, 41 m. amžiaus, maratoną užbaigė per 3 val. 07. R. Gedėika — per 4:00,50 val. Trečias lietuvis, kuris prašė pavarės neminėti, maratoną įveikė per 2:58,00. Visi trys dėvėjo žalias kelnaites ir geltonus marškinukus su užrašais Lietuva ir Lithuania. Šiame maratone bėgo dar bent 7 iš įvairių vietovių lietuvių, kurie užkalbino niujorkiečius ir didžiavosi esą lietuviai.

Maratono bėgimas lietuviuose šiuo momentu yra gana populiarus. 1981 m. Niujorko bėgime dalyvavo 7 lietuviai — 5 vyrai ir 2 moterys. Kanadoje turime kelis bėgikus, kurie yra dalyvavę maratono bėgimuose: A. Chormanskis iš Hamiltono, Dainius Lukoševičius iš Montreale, Arūnas Gataveckas ir Gintautas Stirbys iš Toronto. Pirmasis bėgikas, pasirodęs maratono take, buvo 15-metis Niujorko lietuvių "Atletų" futbolininkas Andrius Rajackas. Pirmąjį maratoną jis bėgo 1974 m. A. Rajackas 1979 m. Bostono maratoną įveikė per 2 val. 45 min. Geresnius rezultatus maratono bėgimuose yra pasiekę: A. Chormanskis 1982 m. Toronte 2:47,43 ir Bostono 1983 m. 2:45,43; P. Vainius 1981 m. Niujorke 2:52,19.

Leonas Rautinšas, buvęs Kanados rinktinės krepšininkas, po kelių bandymų profesionalų komandose pakviestas būti Sirakūzų WSYR radijo pranešėju. L. Rautinšas kalbės apie Sirakūzuo-

se vykstančias krepšinio rungtynes, tačiau dar tikisi greitai laiku vėl pasirodyti krepšinio aikštėje.

Vitas Gerulaitis po daugelio nepasisekusių pasirodymų teniso aikštėse, pagaliau laimėjo pirmą vietą Treviso mieste Italijoje. Šio turnyro baiginiame žaidime įveikė pancūz T. Benhabiles 6-1, 6-1. P. Afrikos pirmenybėse V. Gerulaitis pasiekė baigiminį žaidimą, tačiau pralaimėjo amerikiečiui E. Teltscheriui 3-6, 1-6.

Andrius Dailidonis, Toronto lietuvių golfinkas, po laimėjimo Ontario pirmenybėse buvo pakviestas į Ontario komandą rungtynėms prieš Kvebeko provinciją. Priklauso Toronto National Golf Club, kuris jį siūnčia šią žiemą į Floridą dalyvauti keliuose turnyruose.

Inž. Stasys Mickus buvo galbūt vienintelis lietuvis, pasirodęs Los Angeles olimpinėse žaidynėse. Jo sportas — telekomunikacija, kuria jis rūpinosi ir įrengė šioms žaidynėms. Prašė, kad jam būtų leista darbuotis jojimo varžybų apylinkėje, nes tikėjosi, kad jo pusbrolis su Lietuvos raiteliais dalyvaus žaidynėse. Deja, tai neįsipildė. A.S.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,

tel. 279-4371)

Važiuoti vakarus Dundas St. W. nuo 427 kello 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (1 pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atleikame visus automobilių mechanikų patalsimus.

Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

Ateitininkų žinios

Studentų ateitininkų žiemos stovykla rengiama š. m. gruodžio 26 — sausio 1 d.d. Vermonto kalnuose Neringos stovyklavietėje. Stovyklos programoje — slidinėjimas ir kursai. Jų tema yra — lietuvių veikla Amerikoje. Kalbės kun. K. Pugevicius — apie Lietuvių katalikų religinę šalpą ir jos darbus. Iš Kanados atvažiuos Joana Kuraitė-Lasienė, Lietuvių Bendruomenės veikėja, ir kalbės apie LB ir jos svarbą lietuvių išeivijos gyvenime. Apie religiją ir jos reikšmę lietuvių veikloje kalbės seselė Ignė iš Putnamo. Taip pat kalbės Linas Kojelis iš Vašingtono apie politinę lietuvių veiklą.

Kviečiame rimtą lietuvišką studentiją dalyvauti šiuose kursuose. Bus laiko susieiti su draugais, susipažinti. Praleiskite dalį savo žiemos atostogų ir sutikite naujuosius metus su mumis lietuviškoje atmosferoje — studentų stovykloje.

Kursų kaina tik 75 dol. (JAV) savaitė. Slidinėjimas atskirai. Dėl tolimesnių detalių ir registracijos skambinkite Algirdui Lukoševičiui (718) 849-6083 arba Ramintai Pemkutei (312) 426-2120. Iki pasimatymo Neringoje!

SAS CV

Toronto ateitininkų Kūčios įvyko Prisikėlimo par. saleje gruodžio 16 d. Susirinko per 180 dalyvių. Salės šviesas užgesinus, palydint fleitos (Z. Prakapaitė) ir vargonų (P. Vytas) muzikai, jaunučiai ir jaunieji įnešė žvakes į salės vidurį, kur gulėjo simbolinis Kūdikis Jėzus. Ten taip pat buvo padengta viena tuščia vieta prisimint mirusiem ateitininkams. Jie buvo pagerbti tylos minute. Po dr. O. Gustainienės įžangos žodžio dvasios vadas kun. dr. F. Jucevičius pateikė kalėdinių minčių. R. Petrauskui perskaičius Kūčių Evangeliją, O. Gustainienė perlaūžė pirmą plotkę su sesele Margarita. Tuomet visi dalinosi plotkelėmis ir sveikinimais.

Moksleiviai suvadino pasaką "Kaip pikčiurna Grinčius pavogė Kalėdas". Visi moksleiviai įdėjo daug kūrybinių jėgų į šį vaidinimą. T. Slivinskas pasigėrėtinai atliko pagrindinį vaidmenį. L. Daukša buvo režisierius kartu su globėja Ž. Vaiteiūniene. Jaunučiai ir jaunieji atliko vaidelį "Sapnas Kūčių vakarą". Padėka globėjoms G. Čepaitytei, A. Karkienei ir L. Underienei.

Didelį darbą atliko tėvų komitetas su taktininkais — p. Ažubaliene, J. Freimanu, p. Marcinkevičiene, p. Rūku ir kitais. L.U.

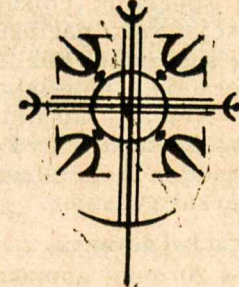
Skautų veikla

• Šventąją Kalėdų naktį teišnyksta nuotoliai, tesusilieją skirtingumai, tenutolsta svetimoji aplinka — savo skautiškos šeimos ratelėje džiaukimės Amžinąją Šviesą ir budėjime sute-mose. Skautiškai darbingų 1985 metų!

• Kas įvyko 1984 metais? Šventasis Globėjas minėtas sueigose, stovyklose, varžybose ir spaudoje; netekome a.a. L. Kalinausko; sesės surengė XXI-ją Romovus stovyklą; daug darbų atlikome Romuvoje; išrinkom naują LSS vadovybę; turim naują "Rambyno" tuntininką; atgijo Montrealeo sesės ir broliai.

• Sausio 7 d., 7.30 v.v., skautų būkle šaukiamas pasitarimas XXII-sios Romovus stovyklos reikalui. Visi ir visos kviečiami ateiti su planais, pasiūlymais ir gera nuotaika. Č.S.

• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9 1/2 % už 90 dienų term. indėl.
10 % už 6 mėn. term. indėlius
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius
10 1/2 % už 2 m. term. indėlius
11 % už 3 m. term. indėlius
10 1/2 % už pensijų planą
9 1/2 % už namų planą
9 % už specialią taip. s-tą
8 1/4 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 12 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12 %
2 metų 12 3/4 %
3 metų 13 1/2 %
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 11 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 41 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

SV. KALĖDŲ
ir Naujų Metų
proga

sveikinam visus klientus, draugus

ir pažįstamus

AL

GARBENS

REAL ESTATE LTD.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 489-1543.

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

SV. KALĖDŲ ir
NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus klientus,
draugus ir pažįstamus —

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431
Namų 769-9424

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

A & L Windows

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. Nemokamas įkainojimas.

Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonui
(416) 545-6556 Hamiltonone,
Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

LINKSMŲ palaimos pilnų KALĖDŲ laimingų bei sėkmingų NAUJŲ METŲ

klientams, giminėms, draugams
ir pažįstamiems linki —

Lietuviška gėlių krautuvė "Petals" —
savininkė V. Siminkevičienė ir šeima

Tel. 763-6694

Dėkojame mieliems savo
klientams lietuviams už
dėmesį, sveikiname juos
šv. Kalėdų proga
ir linkime gerų
naujų metų —

ASTRA MEAT PRODUCTS & DELICATESSEN

2238 Bloor St. W.

Tel. 763-1093

Sav. EDWARD REMBACZ

ŠV. KALĖDŲ

sveikinimai
su geriausiais sėkmės
ir laimės linkėjimais
1985 metais visiems
klientams, bendradarbiams
ir tautiečiams —

LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ
LITHO-ART LIMITED
971 College St., Toronto, Ont.
Tel. 533-4363

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ proga

sveikiname visus savo
klientus, draugus ir pažįstamus

Candlelight Caterers

tel. 279-0256, 279-6864

JOANA IR STASYS BUBULIAI

Linksmų ŠV. KALĖDŲ ir Laimingų NAUJŲ METŲ

visiems linki —

LOUIS IR MARGARET TEMPORALE
Canadian Art Memorial Ltd.

176 Lakeshore Road West
Port Credit, Ont. L5H 1G4
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Linkiu jums
palaimos pilnų

laimingų bei sėkmingų naujų metų

Kalėdų

UBBENS LTD.

Drauda ir nuosavybių pardavimas
Telefonas 741-1470

Toronto Maironio mokyklos mokiniai su iš Lietuvos atvykusiu Kalėdų seneliu

Nuotr. R. Pranaitis

Nemuno sielininkai ir Valančiaus knygos

Žvilgsnis į Jono Mačiulio romaną "Bėga upės krantai", išleistą okupuotoje Lietuvoje

J. VIZBARAS-SŪDUVAS

1984 m. "Aidų" 4 nr. Juozas Liepinis straipsnyje "Istorinio romano problemos Rytų-Vidurio Europoje", nagrinėdamas ukrainiečių ir uzbekų rašytojų istorinius romanus, sako: "O Lietuvoje istorinis romanas merdi. Be jo lietuvių literatūra neatlieka svarbios funkcijos — žvelgti į dabartį praeities akimis".

Su šiuo J. Liepinio teigimu ne visai galima sutikti, nes ir okupuotos Lietuvos rašytojai, nukrypdami nuo partijos linijos, ir šioje srityje yra padarę prasiveržimų. Tai liudija Jono Mačiulio romanas "Bėga upės krantai", išleistas 1982 m. "Vagos" 20.000 tiražu.

Jau pati romano įžanga rodo jo istorinį charakterį: "Netoli tos vietos, kur Merkys žaliuoja Dainavos girioje susitinka Ūlą, prie Vilniaus-Gardi no kelio, kuriuo trejetą šimtų metų važinėjo Lenkijos ir Lietuvos karaliai, stovėjo karčema. Stovėjo ji netoli sengirės, anksčiau priklausiusios Merkinės miškams, kuriuose medžiavo didysis Lietuvos kunigaštis Vytautas ir Lenkijos karalius Jogaila.

Romano turinys

Intriga užsimezga Dalginės girioje prie Nemuno. Pas medkirčius-sielininkus ateina žandarų persekiojamas pralaimėto 1863 m. sukilimo vadas Romualdas Skamarakas, norėdamas įsidarbinti ir su plukdomais Nemunu sieliais pasiekti Tilžę, o iš ten ir Prancūziją, kur pasitraukė dauguma pralaimėto sukilimo vadų.

Tarp sielininkų ir Skamarako užsimezga pokalbis:

"Jūs išvedėte iš girios visų pušų motiną, — pasakė prisiartinęs napažįstamas — Motiną? — atkirto Simonas. — Mes jau nežinome, kiek jų išplukdėme į Prūsiją. — Gal pats nori tik pabėgti į Prūsiją ar pas prancūzus? Duotum žydai keletą rublių — perneštų per sieną ant kupros, — nusijuokė Dubosas. — Aš žinau tokių... Nepažįstamas nusišypsojo. — Aš toks kaip visi, — pasakė, — bet paperkamas nuoširdumu, meile ir laisve. Sielininkai — laisvi žmonės. Ir mane traukia upė" (8-11 p.).

Padirbėjęs su medkirčiais Skamarakas laimi jų pasitikėjimą, susibūliauja, nes iš jų vienas kitas yra dalyvaavę sukilime. Su pirmaisiais sieliais atplaukęs į Tilžę, Skamarakas, besiteiraudamas agento, kuris jam padėtų išvažiuoti į Prancūziją, užėina pas katilikų parapijos kleboną kun. Zaberaną, vysk. Valančiaus patikintą lietuviškų knygų spausdinime. Zaberanas prikalbina Skamaraką nevažiuoti į Prancūziją, pasiūlyti prie sielininkų ir padėti žemaičių vyskupui, tada jau gyvenančiam Kaune, gabenti į Lietuvą Prūsiose spausdinamas jo knygas.

"Ar turi pažintį su Motiejum? — pasiteiravo Zaberanas... Kokiu! — tyčiomis paklausė Skamarakas... Vyskupo žemaičių. Šis nežymiai papurtė galvą. Jis perdavė man Done-laičio "Litauische Dichtungen", išleistas Sankt Petersburg. Knygą perskačiau, dabar noriu grąžinti. Sielininkai grįžta į aukštupį pro Kauną. Aš galečiau ją įduoti patikimam žmogui" (119-120 p.).

Skamarakui patiko kun. Zaberano kalba. Dėl pasitraukimo iš tėvynės jis jau buvo ilgai kovojęs su savimi: sąžinės

balsas jam vis kartojo, nedavė ramybės:

"Kokia kvailystė bėgti, paklikti kraštą, kur gimei, augai! Kas iš manęs beliktų svetur?... Ar turėčiau bent kokią atei-tį? ... Mintyse jam vaidenosi Dalginės giria, kovoje kritę miško broliai. Tėviškė su mie-lais gimtojo kaimo laukais ir upokšnio krantais, buvusio mokslo metai Varšuvos universi-tetė ir... baisioji sukilimo rėva..." (119-123 p.).

Skamarakas apsisprendžia grįžti pas sielininkus ir dalyvauti slaptų lietuviškų knygų gabenime iš Prūsų. Iš pasikalbėjimo su kun. Zaberanu Skamarakas suprato, kad apsi-ėmė pavojingą darbą, tačiau ir pats norėjo pamatyti žymųjį blaivybės platintoją iš arti, pasikalbėti su juo. Garlaiviui grįžęs su sielininkais į Kauną, Skamarakas nuvyksta į vyskupo namus.

"Malonu matyti sielininką, tokį retą, pirmą tokį svečią. Janušekas sakė man apie jus — prabilo pasisveikindamas vyskupas. Mums reikia vis naujų darbininkų, ir jūs būsite labai reikalingas. Malonėkite bent vardą pasisakyti! — Romualdas. — Mūsų ar prūsų pilietis? — Aš iš Sūduvos nuo Pajevonio. — Tai savas. — Vyskupas Motiejus Valančius atsi-sėdo pasiūlydamas svečiui kė-dę. Buvo jis stambaus veido, vidutinio ūgio, jau netoli septyniadesimt metų amžiaus." Prie stalo jie tęsė kalbą apie Sūduvą, Žemaitiją, Prūsiją.

"Manęs kur nors važiuoti valdžia neleisdžia, tai štai Janušo lydimas nueinu bent iki cimbruvkos pasižiūrėti upės. Vanduo šitaip nupuolęs dėl sausurų, kaip jūs ir išplaukiat? Per sekulmas sunkoka, bet plaukti galima — atsakė Skamarakas. Ar dvarininko sū-nus? — paklausė, — kad gerai kalbate lenkiškai. — Ne, mokydamašis gyvenau Varšuvoje. — Studijavote ką? — Gamtos mokslus. — Ar dažnai būnate Tilžėje? — Du, o kartais tris kart per mėnesį (126-127 p.).

Po ilgo pasikalbėjimo su vyskupu Valančiumi Janušekas, išleisdamas Skamaraką, padavė jam maišelį: "Tuo pačiu adresu Tilžėje. Jums žinotina, kad viename pundelyje 'Šventųjų gyvenimų' rankraštis ant-rai vyskup knygai, kitame pi-nigai" (127 p.).

"Prie pirmųjų sielininkų-knygnešių greitai prisidėjo senis Dubosas ir jaunasis Keršys. Pasienio muitininkai Pet-ravičius su Dargevičium. — Nemunu badmečio metais pradėjo plaukti sielininkai su lie-tuviška caro valdžios draudžia-ma knyga".

Ir taip septynetą metų Romualdas vežiojo į Tilžę Valančiaus rankraščius knygų leidė-jui Jonui Zaberanui. — "Jo krepšyje ant sielių plaukė gies-myno, 'Šventųjų gyvenimų', 'Pa-augusių žmonių knygelės', 'Pa-langos Juzė' rankraščiai ir pi-nigai leisti caro uždraustai lietuvių spaudai. Jo krepšyje iš Albregto ar Reylanderio spaustuvų grįžo vysk. Valan-čiui pirmieji jo knygų egzemp-lioriai" (181-199 p.).

Per tą laiką Romualdas Ska-marakas vedė panemunės Ser-bentupio kaimo malūninin-ko dukterį Gertrūdą. Draugų sielininkų padedamas pasista-tė trobą, augino šeimą. Po vysk. Valančiaus mirties 1875 m. Ro-mualdas matė visus jo didžius darbus. Tada jis suprato ir sa-vo gyvenimo bei darbų vertę. Vyskupo darbų atminimui tęsti Skamarakas savo sodyboje

įsteigia vargo mokyklą. "Par-gabensiu iš Tilžės elemento-rių, Valančiaus knygelių. Vai-kus reikia mokyti" (200 p.). Mo-kykloje jam padeda žmona Gertrūda. Kaimo seniūnas su-renka vaikus, Neapsieina be įskundimų žandarams iš su-lenkėjusių pusės, tačiau Ska-marakas, seniūno padedamas, išsisuka iš painiavų. Ir taip iki savo mirties Romualdas mokė, švietė Serbentupio kai-mo vaikus, nešiojo panemunės gyventojams vysk. Valančiaus knygeles. "Skamarako vardas tapo žinomas išilgai visą Ne-muną, o vien tik jo bendramin-čiai težinojo, kad jis — dalgi-ninkų būrio vadas, knygnešys, daraktorius ir kad visai ne — Skamarakas. Tačiau šitoji pa-vardė įsitvirtino jo gyvenime, darbuose, palikuonyse ir te-nedrišta niekas jos pakeisti" (214 p.).

Be pagrindinio veikėjo Ska-marako romane yra daugiau ryškių veidų iš sielininkų, so-diečių. Tomas Dubosas — plau-kiojės sieliais ne tik Nemune, bet ir Vysloje, Romualdo dar-bų dešinioji ranka. Simonas Jovaras — dievukų drožinėto-jas, Vėbra, prikyls Šoganas ir kiti panemuniai vyrai bei mer-ginos.

Romano idėja, stilius ir kalba
Savo romane autorius Jo-nas Mačiulis literatūriniais vaizdais nori parodyti skaity-tojui, kaip prieš 100 metų ne-gailėstingai svetimtaučių dvar-ininkų buvo naikinami Lietu-vos miškai ir kokių priemonių to meto Lietuvos šviesuoliai griebdavosi, gelbėdami nuo su-naikinimo lietuvių kalbą ir raštą. Po nesėkmingų dviejų sukilimų Lietuvos žemių val-dytojai-dvarininkai, lėbau-dami užsienyje, žydų pirklių padedami, kirtė Lietuvos miš-ką ir plukdė Nemunu į Prūsus parduoti. "Dalginės girioje skambėjo pjūklai, poškęjo kir-viai... virto į purų sniegą sto-rus išbėginės pušys... Kerta ir valdžia, ir ponai, ir šiap žmoneliai, o sodina tik vėjas (340 p.). "Tai mūsų turtas. Ste-bisi ir prūsai, kad sieliai grū-na Nemunu kaip nuo Baltijos debesy. Jeigu oras geras, kas-dien Prūsijon išplaukia apie pora šimtų sielių. O kiek žuo-lovytinėmis ir strugais!... Tu-rime brangiai mokėt už ponų garbę Paryžiuje. Ir prie kortų, ir prie vaišių, ir prie moterų!" (55-56 p.).

Veikėjų dialogai gyvi, išpinti lakoniškom liaudies sąmojais epigramom. Kalba švari, ven-giama barbarizmų, naujadarų, papuosta metaforomis, palygi-nimais: pvz. "Pušų kelmiai lyg šimtakojai vorai, išlindę iš po žemių, gąsdindavo praeivi". "Sveikas mūsų tėve, Nemune! — iškilmingai prabilo Jovaras. Pabarstęs duonos riekelę drus-ka, perlažė ir įmetė į upę. — Priimk savo sūnaus pasveikini-mą ir auką už dovanotą gyvy-bę ir duoną!" (33 p.).

Stilius lengvas, neperkrau-tas beprasmiiais žodžiais. Pui-kūs gamtos aprašymai. Sky-ryboje ir žodžių sudaryme lai-komasi reforminių taisyklių. Galbūt Jonas Mačiulis, kaip ir ukrainiečių rašytojas Povlo Zahrabelnio už savo istori-nius romanus "Aš, Bohdanas" ir "Roksolana", susilaukė griežtos kritikos už nukryp-tus nuo partijos linijos, sa-vo romanu "Bėga upės krantai" sukūrė nuostabių žmonių bui-ties paveikslą iš spaudos drau-dimo laikų, tuo primindamas jos 120 metų sukaktį.

Džiugių šv. Kalėdų bei laimingų naujų metų linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems —

Česė, Antanas Pažerūnai ir šeima

Sveikiname
savo mielus gimes,
draugus ir pažįstamus

šv. Kalėdų ir

Naujų metų proga,
nuoširdžiai linkėdami
visiems daug džiaugsmo,
laimės ir sveikatos —

Marija ir Kazimieras Daukai

SVEIKINAME

gimines, draugus ir
pažįstamus su

šv. Kalėdomis
ir linkime
laimingų

naujų metų —

Valė, Vytautas Rasiuliai ir šeima

Mielus savo klientus,
draugus bei
pažįstamus
Kalėdų ir
Naujų Metų
proga

SVEIKINA

WALTER DAUGINIS

Namų — gyvybės — automobilių — komerciniai
įvairių draudos bendrovių atstovybė

1613 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Tel. 533-1121, namų 822-8480

Linksmų ŠV. KALĖDŲ ir Laimingų NAUJŲ METŲ!

RÖTH-STERN LTD.

SAM ROTH

19 Spadina Ave., 12-tas aukštas
Telefonas 593-0048

Moteriški apsiaustai,
eiliutės ir lietaiškai

LIETUVISKŲ SŪRIŲ GAMINTOJAI

Stouffville Creamery savininkai

Stasė ir Aloyzas VISKONTAI

šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

SVEIKINA VISUS LIETUVIUS PLAČIAJAME

PASAULYJE, DRAUGUS, GIMINES IR

PAŽĪSTAMUS, LINKĖDAMI DAUG

DŽIAUGSMO IR LAIMĖS.

Solistą ir chorvedį
VACI VERIKAITI,
buvusį Hamiltono Aušros Vartų
parapijos chorvedį,
sveikiname 60-tojo
gimtadienio proga
ir linkime geriausios sėkmės
ateities darbuose –
AVP choras ir dirigentė

Visiems draugams ir
pažįstamiems linkime
linksmy
ŠV. KALĖDŲ
ir laimingų
naujų 1985 metų –

Albinas ir Olga Starkai,
Rodney, Ont.

Gimines, draugus ir
pažįstamus sveikiname su
šv. Kalėdomis
ir linkime laimingų bei
sėkmingų
NAUJŲ METŲ –

Julija ir Edvardas Šileikiai

Sveikinu
visus gimines ir
pažįstamus su
šv. Kalėdomis,
linkėdama laimingų
naujų metų –

Stefanija Gimbutaitė-
Miniota

Linksmų šv. Kalėdų ir
laimingų naujų metų
visiems linki –

“Li'l Rascal's” restoranas
savininkas Jonas Mickevičius
1543 Bloor St. W., Toronto, Ont.
Tel. 533-5521

Vsus savo artimuosius, draugus
bei drauges sveikinu

Kristaus gimimo
šventės proga, linkėdama
džiugių dienų ir sėkmės pilnų
naujų metų –

Hamilton, Ont.

Agota Pranckūnienė

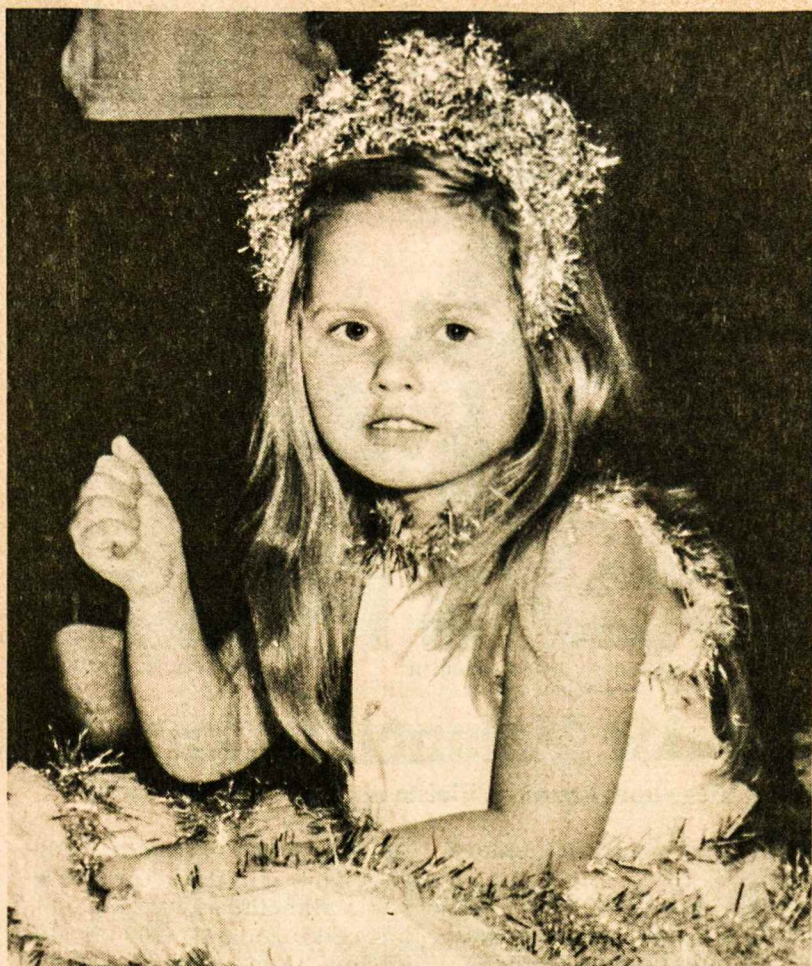
Kristaus gimimo
šventės proga

sveikiname

klubo narius, rėmėjus bei
prijaučiančius.

Lai švenčių dvasia
paliečia mūsų širdis –

Giedračio lietuvių
žūkautojų ir
medžiotojų klubo
valdyba Hamiltone

Ateis Kalėdos su dovanom, bus eglutė, žibės žvakutės, spindės žvaigždės,
bus gražu kaip pasakoje
Nuotr. St. Dabkausk

TORONTONT

Lietuvių skautų sąjungos
Europos rajono skautininkai,
skautai ir skautės atsiuntė
“Tėviškos žiburiai” darbuoto-
jams šventinius sveikinimus
bei linkėjimus. Sveikinimą
pasirašė rajono vadas S. S. B.
Vaitkevičius.

“Land of Crosses” knygos
autorius Michael Bourdeaux,
kalbėjęs sąžinės kalinių pa-
gerbtuvėse Toronte 1984.XI.23,
turėjo ir spaudos konferenciją,
kurioje jis pareiškė spau-
dos atstovams, kad Sov. Sąjun-
goje ir jos valdomuose kraštuose
tebevyksta religijos perse-
kiojimas. Billy Graham ir kitų
panašių turistų tvirtinimas,
kad ten yra religijos laisvės
esas klaidinantis ir žalingas:
“Grahamo pareiškimas apie
religijos laisvę Sov. Sąjun-
goje buvo tragiškas, suklaidinęs
milijonus žmonių už Sov. Są-
jungos ribų. Jis davė sovietų
pareigūnams dar vieną įrankį
persekioti žmonėms”. (“Toron-
to Star” 1984.XI.24).

Ruošiama knyga anglų kal-
ba apie ateives moteris “Immi-
grant Women's Resource
Book”. Tai projektas kanadie-
čių organizacijos “Cross-Cul-
tural Communication Centre
(1991 Dufferin St., Toronto,
Ont. M6E 3P9, tel. 653-2223).
Knygos paruošėja Tania Das
Gupta renka tai knygai atitin-
kamą medžiagą. Knyga skiria-
ma visiems, kurie dirba su ateiv-
ėmis. Minėtoji organizacija
taip pat yra paruošusi visą
eilę televizinių programų “Im-
migrant Women Speak Out”,
išleidusiusi knygą 1977 m. “By
and About Immigrant Women”.

Dienraštis “Toronto Star”
1984.XII.7 p. D1-D20 sekcijoje
išspaudino savo bendradarbes
Leslie Scrivener rašinį apie
Kalėdų papročius lietuvių šei-
mose. Rašinio antraštė: “Nati-
onalism inspires Lithuanian
Christmas”. Autorė aplankė
Čuplinskių šeimą ir pagal jos
narių pasakojimus aprašė lie-
tuvių Kūčių bei Kalėdų papro-
čius ir pridėjo nuotrauką, ku-
rioje matyti dr. Judita Čuplinskienė
su dukra Indre prie eg-
lės, papuoštos šiaudinuokais.
Minėtasis dienraštis aprašė
ir kitų tautybių kalėdinius pa-
pročius.

Žmogaus teisių dieną, t. y.
lapkričio 9, Latvių komitetas
žmogaus teisėms ginti Latvijoje
iš Toronto rotušės aikštės pa-
leido 600 juodų balionų su so-
vietų kalinamų latvių pavardė-
mis, įrašytomis ant specia-
lių kortelių. Jose taip pat su-
rašytos ir tų kalinių pavardės.
Tokiu kaliniu šiuo metu yra 10.
Šį įvykį rodė televizija ir apie
jį rašė didžioji spauda ir dėjo
nuotraukas. Tuo būdu buvo at-
kreiptas plačiosios visuomenės
dėmesys į latvių tautos
priespaudą. Prie šios iniciaty-
vos aktyviai prisidėjo latvių
jaunimas su savo sąjungos
pirmininku Veinveigs prieš-
akyje.

Etninės spaudos pristatymas
skaitytojams per pašta visada
buvo lėtas bei nereguliarus, o
prieškalėdiniame laikotarpyje
dar labiau sulėtėjo. Toronte
vieną savaitę etniniai laikraš-
čiai visai nebuvo išnešiojami.
Pašto pareigūnai aiškina, kad
tai įvyko dėl padidėjusio krū-
vio siuntų, nors laikšanešiai
turėjo laiko išnešioti po na-
mus vienos bendrovės sausai-
nių dėžutes. Ir skaitytojai, ir
laikraščių leidėjai kreipėsi su
skundais į atitinkamus pašto
pareigūnus, įskaitant ir vyriausią
pašto viršininką M. Warren
Otafoje. Vokiečių laikraštis
“Kanada Kurier” net išspaus-
dino tekstą savo skundo, skir-
to M. Warrenui.

Kalėdinės eglutės muziejus

Karališkasis Ontario mu-
ziejus Kalėdų laikotarpiui
pakvietė lietuvių, filipinie-
čių, šveicarų, vengrus, len-
kus ir ukrainiečius papuošti
muziejų savom kalėdinėm eg-
lutėm.

Prie muziejaus įėjimo (vidu-
je) stovi “Nature's Fantasies”
eglutė, kurią papuošė muzie-
jaus savanoriai įvairių natū-
ralių augalų džiovintais žie-
deliais, puokštėmis, druge-
liais, šiaudų angelėliais ir
žvakutėmis. Už durų stovi tarp-
tutinė eglutė, papuošta Anny
Placek. Ji apkrauta įvairiais
blizgučiais bei žvakutėmis,
saldainiukais ir pan. Yra ir
viena lietuviška šiaudinukų
žvaigždutė. Prie jos – filipi-
niečių eglutė su žvakutėmis,
popieriniais apskritais lape-
liais, pintinėlėmis, pinta-
is varpeliais, ilgų žolių puokš-
tėmis. Kairėje už sekančių
durų yra lietuviška eglutė, ku-
ri papuošta tik šiaudinukų
žvaigždutėmis, ornamentais,
žvakutėmis ir dail. J. Dagio
medžio skulptūrų prakartele.
Eglutė papuošė Lietuvių tau-
todailės instituto Toronto sky-
rius. Kitoje pusėje stovi veng-
rų eglutė su įvairių formų
saldainiukais, kankorėžiais
bei stikliniais papuošalais.
Šveicarų eglutė papuošta įvai-
riais pyragėliais ir iš šiau-
dų surištomis angelaičių for-
momis, stiklo dirbiniais ir žva-
kutėmis. Prie eglutės padėta
5 figūrų prakartelė. Kalėdi-
nės eglutės bus išstatytos vi-
są gruodžio mėnesį.

V. Matulaitis

Vietoj kalėdinių sveikinimų
atvirukais įsirašė į bendrą svei-
kinimą ir paukojo “Tėviškos ži-
buriai” \$40: dr. A. Saunoris ir
šeima, Hamilton, Ont.; \$30: Birutė,
Kazimieras ir Giedrė Čepaičiai.

\$25: Aldona, Algirdas Vaičiū-
nai ir sūnus Andrius, Hilda, Ro-
mas, Diana Simanavičiai, E. S.
Kuzmickai, Onutė ir Leonas Ra-
dzevičiai, Oakville, Ont., Roma,
Jeronimas Pleinai, dukros Aušra
ir Ramunė, Hamilton, Ont., Gra-
žina ir Haris Lapai, dr. Aleksas
ir Aldona Valadkos, Juozas, Van-
da, Algimantas ir Vida Jasinevi-
čiai.

\$21: Jadžė ir Jonas Stanaičiai,
Hamilton, Ont., Vaclovas ir Ma-
rytė Pniauskai, Oshawa, Ont.

\$20: Greičiūnų šeima, Newmar-
ket, Ont., Bronė Galiniene, Juo-
zas, Zuzana ir Ramunė Stravins-
kai, Petra ir Vladas Jankačiai,
Elena ir Jonas Bukšačiai, Jonas
ir Nijolė Simkai su šeima, H. Kai-
rienė, Hamilton, Ont., Vincas ir
Erika Sakai-Sakavičiai, Hamilton,
Ont., Benas ir Erika Cvirkos,
Simcoe, Ont., Aldona ir Jonas Kut-
kos, Welland, Ont., Jonas ir Nelė
Budriai

\$15: Džeja Klibingaitienė, Ele-
na Jaškie, Weston, Ont., E. ir Pr.
Bersėnai, Welland, Ont., Vladas
Geras, Stayner, Ont., A. T. Seko-
niai, Stayner, Ont., V. Daugėla-
vičienė, Weston, Ont., Regina ir
Stasys Beržiniai, Vienna, Ont., Al-
dona, Leta, Vladas Vaitoniai;

\$11: Julė ir Leonardas Jakačiai,
Hornby, Ont.

\$10: Danelė ir Jonas Didžba-
liai, Onutė ir Jonas Karaliūnai,
St. Catharines, Ont., Birutė ir Ste-
pas Ignatavičiai, Irena ir Povilas
Girniai, Hamilton, Ont., Vaclovas
Dubinski, Anelė ir Kazys Gudžiū-
nai, Ottawa, Ont., A. B. Girciai,
V. Povilėnas, Ingersoll, Ont.

\$5: Ona, Jonas Dirmantai ir duk-
ros, Vytautas Montvilas, Juzė ir
Kestas Žuliai, A. M. Nokai.

PADEKA

Esu labai dėkinga savo dukteriai
Saulėi, žentui Frankui, vai-
kačiams Julijai ir Gregoriui už
pakvietimą visų giminių į savo na-
mus Toronte atstėsti mano 80-jį
gimtadienį.

Dėkoju taip pat savo vyresnei
dukrai Ingai ir vaikaičiai Adrianni
už atskridimą ta proga iš Kalifor-
nijos į Torontą, žentui Derekui
ir vyriausiajai vaikaičiai Deborahi,
negalėjusiems atvykti, už gražius
sveikinimus, linkėjimus ir do-
vanas.

Acėiū sūnui Jonui su šeima ir
seseriai Anelei už rūpestingą ma-
nęs globojimą Otafoje.

Saulės suruoštame giminių po-
buvyje dalyvavo giminės ne tik
iš Toronto, bet ir iš Otavos, Osavos,
Oakvillės ir Mississaugos.
Negalėjusiems atvykti iš Otavos
dėkoju už atsiųstus sveikinimus
ir dovanas. Ypatingai esu sujaudi-
nta sveikinimų iš Čikagos ir Lie-
tuvos. Acėiū visiems!

Linksmų Kalėdų linkinti –

P. Ancevičienė

Nepean, Ont.

1984 m. lapkričio mėn.

Italų kultūros studijų kated-
ra įsteigta Yorko universite-
te. Kanados italų bendruomenė
suteikė \$350.000 ir tokią
pat sumą davė Kanados vyriausybė.
Bendra suma \$700.000 pa-
dėta banke. Iš jos palūkanų
bus atlyginami katedros dėstytojai
bei kiti pareigūnai. Iki
šių laikų daugiaukultūris katedras
turi šios tautybės bei grupės:
vengrai – Toronto un-te, me-
nonitai – Winnipego un-te, uk-
rainiečiai – Toronto un-te, aka-
diečiai (prancūzai) – Monctono
un-te, gėlikai (gaelic) – Šv. Pranciškaus
Ksavero un-te, indėnai bei eskimai
– Šv. Tomo un-te.

Psichinės ligoninės Vanku-
verje vis dar siuntinėja šlykš-
čius laiškus įvairiems asme-
nims. Siuntėjo adresą nurodo
ne savo, o kitų asmenų, kurie
Vankuverje net negyvena. Jo
pavardė bei tapatybė yra žino-
ma ne tik lietuviams, bet ir
policijai.

• Mylėki tiesą, bet atleisk
klaidą (Voltaire)

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

“Kas neskaito, mielas vaike,
tam ir duonos duot nereikia”

**Kanados Lietuvių Bendruomenė
skelbia gruodį**

SPAUDOS MĖNESIU

Kviečiame visus tautiečius, visas organizacijas
ir apylinkes

REMTI SPAUDĄ

- Platinti viso pasaulio lietuvišką spaudą
- Atnaujinti savo laikraščius ir kitų leidinių prenumeratas juos užsakyti savo artimiesiems ir pažįstamiems
- Pirkti ir skaityti lietuviškas knygas
- Aukomis remti laikraščius, kioskus ir leidyklas

**Kanados Lietuvių Bendruomenės
kultūros komisija**

KANADOS [VYKIAI]

Lankėsi sovietų grupė

Kanadoje lankėsi šešioliką
sovietinių profsąjungų atsto-
vų, kuriuos čia globojo komu-
nistine Sovietų Sąjungos ir
Kanados bičiulių draugija.
Tarp tų svečių buvo ir Vikto-
ras Karjakovtsevas, padaręs
keistų pranešimų Toronte.
Pasak jo, Toronto dienraščiai
“Star”, “Globe and Mail” ir
“Sun” yra nepatikimi žinių
šaltiniai. Esą jų net negalima
lyginti su “Pravda”, “Izvesti-
jom”, “Trudu”, nes tų laikraš-
čių žinių tikslumas yra užtik-
rintas 100%. Juose randi viską,
kas skaitytojams reikia žinoti.
Kanadiečiai žurnalistai buvo
kitokios nuomonės. Jie priminė
V. Korjakovtsevui 1969 m.,
kai Mėnulyje primą kartą nusi-
leido amerikiečiai astronautai,
atstovavę visai žmonijai.
Šią žinią pirmuose puslapiuose
perdavė viso pasaulio
spauda kaip istorinės reikš-
mės įvykį, o sovietinė spauda
pasitenkino tik nedidele ži-
nute vidiniuose puslapiuose.
V. Korjakovtsevas teisinio,
kad sovietiniuose laikraščiuose
pirmenybė duodama vidi-
niams reikalams, sensacijų
juose nesivaikoma. Jis visiškai
nutylo, kad sovietinė
spauda kontroliuoja komparti-
jos cenzoriai, iškraipantys
pasaulio įvykių reikšmę, vis-
ką matuojantys pagal partijos
kurpalį.

Naikintuvų užsakytojai klai-
dingai apskaičiavo kai kurių
dalių pabrangimą net 25.000%.
1980 m. mažytis elektroninis
rezistorius kainavo \$1.19, o
dabar už jį reikia mokėti
\$299.19. Radijo antena nuo \$9
pabrango iki \$2,077.29. Revi-
zorius taipgi nustatė, kad
penktadalio federacinės val-
džios tarnautojų gavo nepa-
teisinamai aukštus atlygini-
mus. Vadovai neteisėtai padidino
jų kategoriją, palikdami tą patį
darbą. Valdžia turi 333.000
tarnautojų, kurių
kelionėms per metus buvo iš-
leista \$567 milijonai. Kiekvien-
am tarnautojui teko po
\$1.700. Kadangi jie ne visi ke-
liavo, buvo daug nepateisina-
mas keliones pamėgusių as-
menų. 1977 m. Vankuverje už
\$3.3 milijono buvo nupirkta
sklypas, kuris ir šiandien tėra
nepanaudotas. Dabartinė jo
vertė pasiekė \$17 milijonų,
tačiau to sklypo išlaikymas
valdžiai kainuoja \$1.7 milio-
no per metus. Jis dabar paversta
aikšte automobiliams statyti.
Už tai gaunama tik \$12.000
į metus. Valdžios išlaidos per
metus prarado \$52 milijonus
palūkanų už pinigus, įdėtus į
bankus, dėl pasenusių susita-
rimų. Šis nuostolis kartojasi
jau penkeri metai iš eilės. Tai
tik dalelė reizoriaus surasto
lėšų eikvojimo.

Gallupo institutas 1984 m.
lapkričio 1-3 d.d. atliko viešo-
sios nuomonės tyrimus, norė-
damas nustatyti vadų popu-
liarumą. Kanadiečiai buvo
klaunami, ką jie norėtų turėti
ministrų pirmininku, nepaisydami
savo politinių pa-
žiūrų. 47% apklaustųjų pasi-
rinko dabartinį konservatorių
vadą B. Mulronį, 20% – socia-
listų vadą E. Broadbentą, 11%
– liberalų vadą J. Turnerį.
Tai yra tikrai didelis viešosios
nuomonės pasikeitimas. Kai li-
beralai vadu išsirinko J. Tur-
nerį, tada jį ministru pir-
mininku norėjo turėti 39%, B.
Mulronį – 22%, E. Broadben-
tą – 10%. Dabar J. Turneris
yra atsidūręs paskutinėje vie-
toje.

LISABONA, FATIMA, MADRIDAS,
JERUZALĖ, BETLIEJUS, NAZARETAS,
GALILĖJA, ROMA, VATIKANAS
**KELIONĖ Į ŠVENTĄJĄ
ŽEMĘ**

1985 m. gegužės 5 – gegužės 24

globojama Katalikų informacijos centro
rengiama **GIDEONO KELIONIŲ AGENTŪROS**
923-7337

Kaina – \$3,495.00 (kanadiškais) padengia:

- Kelionę lėktuvu iš Toronto ir atgal
- Pervėžimus iš aerodromų į viešbučius ir atgal
- Kambarius geruose viešbučiuose ir maistą
- Įžymybių apžiūrėjimą bei išvykas. Angliškai kalbančių vadovų paslaugas. Aerodromų ir vizos mokesčius.

Labai įdomi kelionė su kunigu Tomu Dove

Smulkesnių informacijų gausite užpildę ir atsiuntę šią atkarpą:
GIDEON TRAVEL AGENCY, 60 St. Clair Ave. East
Toronto, Ont. M4T 1N5

Vardas, pavardė Tel.

Adresas